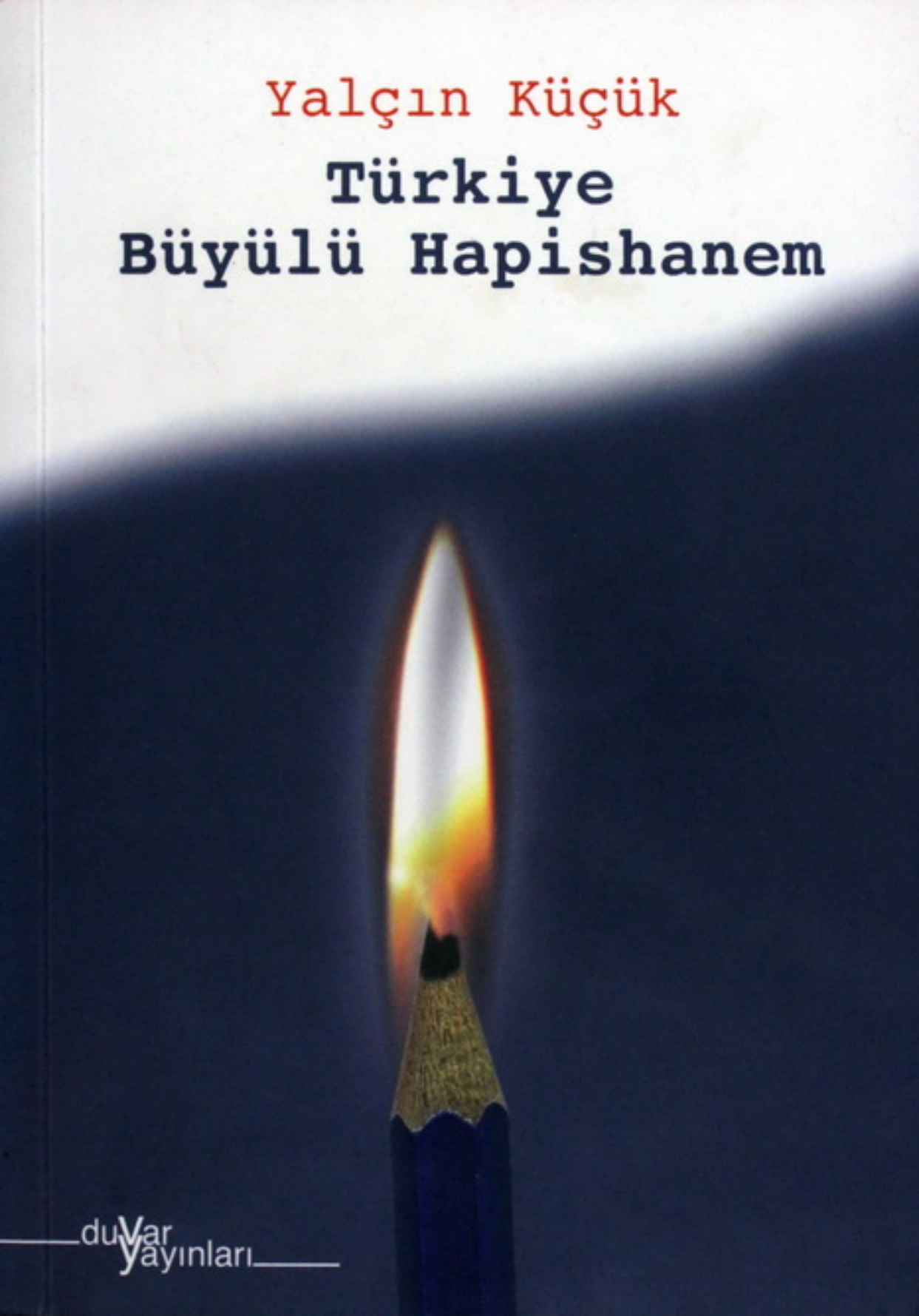
Yalçın Küçük

Türkiye Büyülü Hapishanem

duvar yayınları

TÜRKİYE
BÜYÜLÜ HAPİSHANEM

Yalçın Küçük

DERLEYEN
Hasip Akgül

duVar Yayınları

duvar yayınları

Duvar Yayınları◆853 Sokak No: 13 P-10 Özyurtsever İşhanı◆Kemeraltı/ İZMİR
Tel / 0 232 445 84 15
Fax / 0 232 484 88 68

KAPTAN

Hasip Akgül

Yolculuğun en güzellerini büyük kaşifler yapmışlardır. Kaşifler garip insanlardır. Bunlar, dünyanın sınırlarından hep kuşku duyarlar. İçinde bulundukları dünyayla yetinmezler; henüz keşfedilmemiş "başka dünyalar"a dair tuhaf bir inançla yaşarlar.

Gariptirler; ancak insanlığın bu türü, hiçbir zaman yalnız, meczup ve münzevi bir yaşam sürmez. Çevrelerinde aynı şeyi hissedecek bir avuç tutkuluyu hemen her zaman yaratırlar. Olağanüstü tutkuludurlar, dokundukları insana bunu hemen geçiriverirler; bundan olsa gerek gemileri hiçbir zaman tayfasız kalmaz; çünkü başka bir dünyaya özlem, insanın en evrensel duygusudur.

"Başka dünya"yı herkes özler ve düşler; ancak çok azı onu aramaya çıkar. Oysa asıl müthiş olan duygu bu. Tasarlanan bir dünyayı aradıklarından olsa gerek, "normal" insanlar tarafından pek makul ve dengeli sayılmayan bu bir avuç insan, denize koşar. Limandan kimse onlara mendil sallamaz. Normal insanlar geminin limandan ayrılışına bir süre bakarlar. Ufuksuzdurlar. İç çekişleri, giz ve macera dolu bir yolculuğa açılamama ürkekliğinin özeleştirisidir. Kıyıda çökerler.

Bizim keşif gemimizin adı "Toplumsal Kurtuluş" tu.
Kaptan'ımız yaşında ikinci, üçüncü kaptanlar, lostromolar vardı; ama çoğunluk genç üniversitelilerden oluşuyordu. Gemimizi özgür bir üniversite olarak görüyorduk. Salt yaşam isteğiyle dolu beyinlerimiz, birbirimizi hisseder ve tamamlardı. İstek ve aramızdaki güçlü temas, rüzgarın ve soğuğun amansız inatçılığına karşı bizi dayanıklı kılıyordu.
Gökyüzü; Eylül, Reganizm-Theacherizm saldırısıyla koyu bir karanlığa dönüşmüştü bir de. Üzerimizdeki karagök, gemimizin üstünde ağır ağır dönüyor ve gemi, üstündekilerin sabrını ve acılarını bu keşif yolculuğunda denizin fırtınalı kimsesizliğine sürüklüyordu.

Benim de tayfası-çımacısı olduğum, makine dairesinde çalıştığım, güvertesinde subaylık, mutfağında patates soyarak yamaklık ettiğim bu gemide Kaptan bizi hep şaşırtırdı. Keşfedilmemiş yerlere, diyerek bizi heyecanlandırır, tehlikeli anlarda mucizeleriyle korurdu bizi.
Aynı zamanda bir bilimadamı, kitapları elden ele gezen bir düşünür olan Kaptan'ımızı dışardan tanıyanlar onu geçimsiz, sert, zor biri diye bilirlerdi. Oysa kızdığımız, eleştirdiğimiz hatta kolayca kavga ettiğimiz bile olurdu onunla. Bizi anlıyordu. Bizleri, genç tayfaları kırdığı da oldu olmasına ama bizim de benzer davranma hakkımıza sessizce, alıcı bir bakışla yaklaşırdı. Gelişimimizde bu davranışları çok etkili olmuştur onun.

Liseyi yeni bitirmiş çocuklara, kamarasına bir iş dışı ziyaret için gelmişlerse kendi eliyle çay yapıp ikram bile ederdi ve onların bir kaşif adayı olarak "teorik" yaklaşımlarını ilk kez söylenen, ilk kez duyduğu şeyler gibi dikkatini ve merakını kaybetmeden dinlerdi. Ulaşılmaz diye düşündüğümüz Kaptan'ımıza, bu kadar yakın olurken yaşadığımız, böyle olunabileceğine dair bir gerçeklik hissiydi. "Zor değil, ideal değil, hayal ya da tanrı değil; bu, bizim gibi biri, bizden biri." diye düşünürdük. Alt sınıflardan gelen bizim gibi çocuklar için bu önemli bir bilgiydi: Kopmuş dünyalar birleşir. Dünya bütünleşir. Dünya denilen bu gizemli yer yuvarlığında istedikten sonra onun bilgilerine ulaşabilirsin. Ulaşılmaz yok, keşfedilmez yok, imkansız yok! Önyargısız bir merakla ve disiplinli bir çalışmayla işte temas ediyoruz ya.. Kaptan'ımız gibi mümkündür!

İçimizden, onun gibi olmanın milyonda bir olasılık olduğunu düşünenler olduğu gibi bunu, hemen onunla yarışabilecek kadar, gerçekleşmesi an meselesi bir olgu diye görenler de olurdu. Oysa Kaptan'ımız hepimizin kendimize özgü, tekrarlanamaz ve biricik olduğumuzu kendi yaşamıyla misal olarak sunuyordu bize. Bence, kaşif olabilmemizin bunu anlamamızdan geçtiğini anlatmaya çalışıyordu. Kaptan'ın en çok

bu yönünü örnek alıyordum. İçimizden ona en yakın olmak isteyenler çıkardı çıkmasına da Kaptan bunu bir "keşif adayı" için doğru bulmazdı. Tek başına kalarak ama hiçbirimizle teması kesmeden ilişki zenginliğini sürdürmenin yollarını buluverirdi.

Okyanusun ortasındaki zaman silinir. Sakallar kaç kez uzar ve kesilir? Kaç fırtına yaşanır? Kaç kez gün doğar, gün batar? Zaman artık bunlarla ölçülmez. Zaman artık gemideki isyan ve sabırdır.
Ekmek azalır, direnç azalır, tutku azalır, su azalır.
İşler ve mızmızlıklar ve şikayetler artar. Her mızmızlık isyanın ve vazgeçişin ayak sesleri olur. İsyanlar; takvimin yapraklarıdır, bir yerde düşer. Tarih'i ise sabır yazmaktadır. Kaptan, güncesinin başına her oturuşta biraz daha yaklaştığını yazar. Her isyan sonrasında Kaptan'ın konuşması; yelkencinin, çarkçının yeni gücüdür. Direğin tepesinde gözcünün bir kez daha gerilen gözüdür.

Bu gemi geride kalan için iç çekiş, isyancı için çiledir. Bu gemiyi götürmeye devam edenler içinse dünyanın hiç görülmemiş ve gidilmemiş yerlerine bir gün ayak basmanın, hiç yenilmemiş ve dokunulmamış meyveleri ellerine almaların, hiç bilinmeyen ağaçların, bitkilerin, çağlayanların görülecek olmasının heyecanıdır, duygusudur.

İnsanların ne kadar yaşadıkları, zamanla değil yaşadıkları duygu zenginliğiyle ölçülmeli. Ne kadar farklı duygu yaşamışsa insan, o kadar yaşamıştır. Yolculuk, içimizi zenginleştirme yolculuğudur. Ve keşfedilen, somut, ruhlarındaki ölüm kurduna indirilmiş bir darbedir. İlk defa onların adım attığı topraklarda ölümsüzlük bekler onları. Çağıran budur. İşte bu yüzden bu insanlara zamanı, mekanı ve ölümü anlatmak zor. Cehennemden geçmek bile hiçbir şeydir. Çünkü keşfe gidilen, umuyoruz ki, asude bir bahar ülkesidir.

Bu coşkumuz eksilmedi mi? Doğruyu söylemek gerekirse eksildiği dö-

nemler oldu. Gemimize el konuldu. Yasaklandı. Basıldı. Kıyıyı çok özledik. İnsancaydı bu ama kaşifçe değil. Bazen Kaptan'a da bu yollu değişik baskılar yaptılar. Ölüm tehditleri ve suikast planlarını nihayet sürgün ve zor hapislikler izledi. Bize onun hapiste aklını yitirdiği bile söylendi. Sözüm ona yattığı ranzanın üst katındayken gemide zannediyormuş kendini. Bütün gücünü toplayarak ranzasında doğruluyor, karayı görmeye çalışıyormuş. Böyle söylentiler çıktı. Kaptan'ın seyir defteri aslında bazıların doğru olduğunu da ortaya koymuyor değil.

Bu kitap Kaptan'ın seyir defterinden yapılan alıntılardan oluşan bir bölümle başlıyor. Birinci Bölüm bu. Ranzasının tepesinde, önünde bir meyve kasasından bozma çalışma masasındaki hali, bu kitabın perdesi açıldığında gördüğünüz sahnedir. (Resimde, omuzunda hırkası, kafasında yün beresiyle, karton atıklarından yapılmış abajura benzer okuma lambası altında, okumalardan, sentezlerden, çağrışımlardan o güne ilişkin çıkardığı düşünce özlerini küçük kartlara yazarak ranzanın demirlerine ve yaslandığı duvara iliştirirken Kaptan görülmektedir. Bu resimde, dikkatli bakıldığında denizi de görebiliyoruz.) Bu, başlı başına bir okuma tiyatrosu olarak düşünülebilir. Oyunun asıl aksiyonu, düşünce kartlarında ışık hızıyla geliştirilen fikirlerde, yaratıcı keşiflerdedir.

Kitabın ikinci bölümünde okurların yaratıcı katkıları, kıyıdakilerin eleştirileri ve yer yer aynı denizde keşfe değil de korsanlığa soyunanların sataşmaları var. İkinci Bölüm de budur. Onların da 'bizim Kaptan'a gıpta ettiğini bildiğimden, bazılarını kitaba koydum. Kaptan'dan gördüğüm gibi, gelişmeleri için.

Son olarak:
Kaptan'ın ıslığına bakar; gemici torbamız kapının yanında, liman da şurada...

Duvar Yazıları

Türkiye Büyülü Hapishanem

Dostoyevski'nin insanları neden son derece saf? Sultanahmet'te duvar yazıları yazıyorum. Aklıma düşen düşünce özlerini yazıp ranzamın duvarına yapıştırıyorum. Yazgı arkadaşlarımın bir bölümü, havalandırmalarda, gelip duvar yazılarımı okuyorlar. Bu sorunun cevabı şöyledir: "Hepsi acıları sevip acıları yaşadıkları için." Dostoyevski'nin insanları acının ateşinin temizleyici gücünü sergiliyorlar.

◆◆◆

Zaman bir ritm'dir, bir tempo. Saat, bir sarkaç'tır, pandelum! Sultanahmet'te ben, "özgür" insanın güneşin hareketine dayalı ritim'ini, pratik zamanı reddettim. Daha sonra, aynı yerde elli yıl kadar önce Nazım'ın da aynısını yaptığını buldum. Geriye kalan kısa veya uzun zamanı geçirmek için mutlaka kendi ritm'ini bulmalısın (...) Çıktığında eksik kalan sevgi günlerini giderebilmek için yüreğini büyüt. Çıktığında bir gün, iki günlük sevmelisin(...) İnanmış insanlar, zamanı dünyanın güneş etrafındaki hareketine göre ölçmezler.

◆◆◆

Cezaevi genellikle demir parmaklıklarla simgeleniyor; bana göre cezaevini anlatmıyor. Cezaevi "kapı" demek. Kapı, kapı, kapı ve 'kapı üzerine kapı' cezaevini anlatıyor. Bir koğuştan sokağa kadar bir cezaevinde en az dokuz kapı veya daha çok kapı vardır. Normal olarak parmaklık bu kapıların üzerinde de bulunuyor. Küçülüyor ve bunlara mazgal deniliyor. Yeni düzenlemede mazgallar küçük bir deliğe indirildi; küçük de olsa parmaklıklar kaldırıldı. Artık gardiyanlarımızı bile göremiyoruz; delikten veya demir kapının altındaki küçük bir aralıktan muamele görüyoruz.

◆◆◆

Devlet, İslam'a duyduğu ilgiden de olabilir, benim bir yerde bir Hıristiyan felsefesine sahip olduğumu bilmiyor. Bu felsefe şudur: Eğer mücadele gücün az ya da zayıf ise, yenmek için kırılmak gerekiyor. İlk Hıristiyanların, zayıflıkları içinde, kırılarak ve kırılmaktan korkmayarak kazandıklarını düşünüyorum.

◆◆◆

Hiçbir siyasal içerikli davada hukuk hatası olmaz; siyasal içerikli davalarda hukuk hatası aramanın, düzeni aklama çabalarından biri olduğuna inanıyorum. Siyasal davalarda "hata" yalnızca bir görüntüdür. "Hukuk hatası" hep düzenin bir tonundan diğerine geçerken ortaya çıkıyor. Bunun uyarıcı olması gerekir; "hukuk hatası" ortaya çıkan bir uyumsuzluğu gidermek için mevcut yasa ve içtihatların yetersizliğini sergiliyor; devletin yeni zorunluluklarla zorunu genişletme çabalarını görüntülüyor.

◆◆◆

İnsan doğasına en ters ilişkinin ne olduğu sorulursa, "hapislik" diye cevap veririm. Hapse konmanın insan doğasına son derece ters geldiğine inanıyorum. Bunun için de hapse konan bir insanın, vahşi bir hayvan veya kudurmuş bir kedi türünden neden duvarlara saldırmadığına şaşırıyorum. İnsan hapse konduğunda duvarları tırmalamalıdır; insanı böyle düşünüyorum. Böyle olmuyor; uygarlık, bir yandan insanoğluna en güzel soruları sormayı öğretirken, diğer yandan da en insan tepkilerden arındırıyor. Tersi oluyor ve "güzel" yatmak, erdem sayılıyor.

◆◆◆

Belki ağır yazdığım oluyor; hakaret ve saygısızlık benim dışımda kalıyor. Yazgı arkadaşlarımın bütün eylemlerine katıldım; uzun açlık grevinden sonra dünya radyolarının öldüğümü haber verdiğini ben de duydum. Fakat akşamları koyun gibi bizi saymaya astsubaya veya üsteğmene ayağa kalkmamak, bana çok zor geliyordu; saygısızlık olarak görüyordum ve saygısızlık yapamıyordum. "Sayımda oturma grevi"mizden sonra, kıpkırmızı oluyordum ve saygısızlığım bittikten sonra, iki şeritli astsubayın arkasından bağırıp kişiliğine ve üniformasına saygım olduğunu söylüyordum. Çalıştığım için üsteğmeni görmemiştim; not bununla ilgili: Bu üsteğmen daha sonra, aldığı emre uyarak, benim hakkımda orduya hakaret tutanağı düzenledi ve serbest bırakılacağım gün benim yeniden tutuklanmama alet oldu. Avukatlarım, Gülçin, Levent Albayım, Öznur, Ziya Bey, hiç umutlu görünmüyorlardı. Ben ise kendime güveniyordum; henüz kimseye hakaret etmedim ve saygısızlık yapmadım. Üniformaya ve orduya saygımı, yeteri kadar solcu veya devrimci olmamama bağlayacak olabilir; benim sorunum olmuyor. Mücadele ayrıdır, saygı ayrıdır; ben hem devrimci olmadan ve hem de saygılı bir ilişkiden yana tavır alıyorum.

◆◆◆

Aşkta ve savaşta, insanlar, toplumun gübresel ağırlığından kurtuluyorlar. Canlı, düşüncede cesur, düşünen, duyan, insan var. Ölüm var, yaşam var. Ölüm düşüncesi, insanı zamanın ve mekanın dışına çıkarıyor: insan yapıyor.

◆◆◆

Yıkım, insafsızlık karşısında çaresizliktir.

◆◆◆

Gelen paraları komüne verirdik. Her zaman bir miktar ayırırdım. Solcu mahpushane de olsa, çok darda kalanlar, kime başvuracaklarını bilirler; bunlara verirdim. Arada bir de havalandırmada "kantin" açılırdı. Mücadeleci , dirençli ve direnişçi gençlere çikolata alırdım.
Sonradan hissettim; kantinci jandarma eri gardiyanlar ispiyonlarlarmış. Sürgünleri neredeyse benim çikolatalara göre planlamışlar; bunlardan birisi, notlarımda şöyle: "Bizim komünde biri daha gidiyor. Acilci, sevimli, deneyimli, mahpusçu. Yatmadığı hapishane kalmamış. Anlatmaya değer; bir sürgünde eli arkaya kelepçeli olduğu için gardiyan veya jandarma yardımıyla işiyormuş."

◆◆◆

Bütünlük'e yabancılaştı birey.
Bütünlük akıldan çıktı.
Bütünlük, eziyor.
Benim rolüm cenneti sevdirmek.
Benim rolüm cennet heyecanı vermek.
Benim rolüm, cennetin alınabileceğini göstermek.
Benim rolüm cennet örneği vermek. Cennet örneği yaşamak. İnsan yaşamak.

◆◆◆

Bütün demir ranzalar yerinden oynatıldı. Koğuş zaten çok küçük, demir kapıya dayatıldı; artık, jandarma erlerinin koğuşun kapısını açarak içeriye girmeleri ve dövmeleri mümkün değil. Demir kapı, demir ranzalarla tahkim edildi; yorganlarla üzerlerine konuldu.Tabur sürekli mehter marşı çalıyor; mehter marşı kulakları sağır ediyor. Tabur, hücuma hazırlanıyor. Mehter marşını ancak sloganlar bastırabilir; yetmiyor. Şimdi ben F-1 koğuşundayım; Boğaza açılan bir penceresi var. Bütün hapishanede tek'tir, bütün pencerelerin önü kapatılmış durumdadır. Kemal Tahir'in anılarından, Sultan Ahmet Cezaevi'nin nerede ise her koğuşundan karşı sahillerin, Moda Burnu'nun görüldüğü anlaşılıyor. Türkiye'de zaman, cezaların

artırılması kadar hapislerin de körleştirilmesi yönünde çalışıyor. Cumhuriyet'te zaman, Sultanahmet cezaevinin ufkunu daraltmak olarak gelişiyor; bir tek penceresi kalıyor ve bu da, hapishanelerin dış duvarları, bu pencerenin de görüşünü kapatacak kadar yükseltilemediği için duruyor. Buradan, bir süre okuduğum Haydarpaşa Lisesi'ni, bizleri tutuklayan Selimiye Kışlasını görebiliyorum. Sultanahmet'te iç savaş başladığı zaman Selimiye Kışlası'nı görmek mümkün olmuyordu. Pencere camları kırık, hava çok soğuk, dışarısı karlı ve içeriye yağış akıyordu. İdare her türlü yiyeceği kesti; artık düşman saydığı bizlere tayın bile vermiyordu. Biraz patates, biraz soğan kalmıştı; kış için, plastik bidonlarda bol miktarda turşu kurulmuştu. Bir-iki gün, günde bir öğün patates soğanla kavruldu ve yedik. Sonra günlerce ve yalnızca olmamış domates ve biber turşusu yemeğe başladık; sabah kahvaltısında yarımşar domates turşusu ve akşam yemeğinde birer biber yiyorduk. Öğle yemeklerinde sloganlarla karın doyuruluyordu. Birinci Ordu ve Sıkıyönetim Komutanı Orgeneral Öztorun, bizlere tek tip elbise giydirmeye çalışıyordu. Mehter Marşı on günden fazla sürdü. Kar, soğuk ve açlık on günden daha fazla sürdü. Taburun barikatları aşması mümkün görünmüyordu ve "biz" açlığa karşı eğitimliydik. Üç günlük, beş

günlük, on günlük olanlar bir yana herkesin en azından yirmi beş günlük bir açlık eğitimi vardı. Zaman zaman sloganlar hoparlörlerle verilen mehter marşı bastırıyordu. Aileler, Sultanahmet cezaevini çevresini dolduruyordu. Bazen yazgı arkadaşlarımın analarını ve babalarını özledikleri anlaşılıyordu: "Analar babalar evlatlarının yanına, analar babalar evlatlarının yanına!" diye slogan atıyorlardı. Ben bu slogana çok gülüyordum: "Annelerinizi babalarınızı burada ne yapacaksınız?" diye soruyordum.

Bilincinde görünmüyorlardı ve benim de onların sloganlarını bastırmam imkansızdı.Orgeneral Öztorun, kurmay subaydı ve planlarını yaptı; İstihkam birliklerinden yardım istedi. İstanbul'un fethinde surların üstünden Romalılar Grek Ateşi kullandılar. Sultanahmet'e İstihkamdan kaynakçı birlikleri getirdiler. Bir manga asker, önlerinde kaynakçı birliklerin işlerini kolaylaştırıyor; demir kapıları doğrarken, koğuşlardan bir mukavemetle karşılaşmıyorlar. Demir kapı dikdörtgen bir pasta gibi oyuluyor. Mehter Marşı yükseliyor ve askerler, demir ranzalardan oluşan barikatları aşmak için hücuma geçiyorlar. Silah olarak coplarını kullanıyorlar; her koğuşta ayrı bir meydan savaşı oluyor. Elebaşları daha çok dövülüyor ve tutuklular teker teker alınıyorlar, karga tulumba ve döve

döve, kapıaltına götürülüyorlar. Kapıaltında ayrı bir tören var; her tutukluya bir manga asker düşüyor. Tutuklu yerde çarmıha geriliyor, kollarına, başına, vücudunun üstüne bir asker oturuyor. Sonra tek tip elbise giydiriliyor. Sonra ağzı-burnu kan içinde yazgı arkadaşlarım, bu kez koğuşa götürülmek üzere, kapıaltından çıkarılıyorlar. Koğuşla kapıaltı arasında havalandırma var; ön koğuşlar, kapıaltından çıkanları görüyorlar. Havalandırmada üçüncü savaş başlıyor. İki askerin gözetiminde bir yazgı arkadaşım, havalandırmaya çıkınca üzerindeki tek tip elbiseyi çıkarmak için mücadeleye başlıyor. Çıkartıyor ve yırtıyor. Havalandırmada don ve atletle kalıyorlar. Bu kez bütün eşya ve giysilerden soyutlanmış olarak başka bir koğuşa atılıyorlar. Ben de E-1 koğuşuna atıldım. Hiçbir eşyamız yoktu; yalnız atılıyorduk. Hallaç pamuğu gibi atıyorlardı; yalnızca yüzlerini bildiğimiz yeni yazgıdaşlar tanımanın heyecanını yaşıyorduk. Yemek vermeye başladılar; ancak yeteri kadar kaşık vermiyorlardı. Aynı kaşıktan sırayla yemek yiyorduk ve aramızdan ikisi verem tedavisi görüyordu. Nasılsa, bir kutu sandozu bana bırakmışlardı. Bir sandoz kutusundan üç kaşık yaptım. Ben yine pencere kenarına çıktım, yine camlar kırıktı. Kar yağıyordu. Elektrik vermiyorlardı. Sadece gün ışığında ve karlı bir sonbahar-

dan içeriye sızan soğuk bir aydınlıkta okuyabiliyordum. Harekat, 24 Ekim'de (1983) başlamış ve ben not tutmaya yeniden 28 Kasım'da (1983) başlamışım; defterim bunu gösteriyor. Orgeneral Öztorun'un bize açmış olduğu savaş bir aydan uzun sürmüşe benziyor; öyle anlaşılıyor. Kim kazandı? Cevap verebilmek için biraz daha not ve duvar yazısı aktarmam gerekiyor.

◆◆◆

Mahpusta en karışık, içimde en hareketli haftayı geride bıraktım. 23 Kasım öncesi üç gün bekleme gerginliğiyle geçti. Çarşamba öğleden sonra tahliye sevinci geldi. Perşembe öğleden önce tahliye sevinciyle geçti. Perşembe öğleden sonra aniden Selimiye'ye götürüldüm.
Tutuklandım. Tahliye engellendi. Yeniden kapatıldım. Hiçbir suçum ve hatam yok. Çok haksız bir tutuklama, anlaşılan henüz sürem dolmadı.
Yıkım, insafsızlık karşısında çaresizliktir. Benim çarem var İki gün içimi yakarcasına bir kusurum var mı, diye aradım. Mutluyum.

◆◆◆

26 Kasım 1983 sabahı saat 04.00'te duvara yazdım: "Çok rahatım. Buna ihtiyacım vardı. Beni istediğim yere götürecek." Bugün saat sabah 07.00'de okumaya yeniden başlayabildim.
Kendime geldim.

◆◆◆

30 Kasım 1983. Çalışmaya başladım. Neşem geliyor. Bugün 07.30'da hazırım, ancak güneş yok. Okumak çok zor. İki yumurta içtim.

◆◆◆

2 Aralık1983. Öğle yer değiştirmem istendi. D'deyim. D-4 koğuşu yer altında. İki kişilik iki katlı ranzanın güçlükle sığdığı bir koğuş. Deli olduğunu iddia eden ve bunun için her olmadık saatte horoz gibi öten, duvarlara tırmanan bir koğuş arkadaşım var. Adı: Şahin.

◆◆◆

Zor hapislik, güzel aşklar türünden, anatomi ve fizyoloji dersidir. İnsana kendi vücudunu öğretiyorlar. D-4 yerin bir buçuk-iki metre kadar altındaydı, bir tek penceresi yukardaydı. Ancak son-

suz ve mavi gök'ü görmüyordu; pencereden bir metre ötede, hapishanenin dış duvarları yükseliyordu. Ranzadan inildiğinde, bu küçük koğuşun tuvaletinin kapısına adım atılıyordu. Çok rutubetliydi. Koğuş arkadaşım Şahin, sık sık sevk alıp hastaneye gidebiliyordu. Hapishanenin delisiydi; delilik raporu alarak az hapis yatmak istiyordu. Hapishanede çok insan deli taklidi yapar. Ben akıllı taklidi yapıyorum. Belki de bu nedenle ve çok iyi bir niyetle beni, yeraltına deli taklidi yapan Şahin'le birlikte kapattılar.

◆◆◆

Şahin döndü; ancak dönmeden önce beni yine D Blok'ta bir başka koğuşa fırlattılar. Yine yerin altındaydı; üst ranza yanındaki diğer üç ranza bitişikti; yanımdaki ve pencereye denk düşen üst ranzada TKP'ye bulaşmış bir karateci yatıyordu. Garipti ve bu bir hakiki deliye benziyordu. En çok fareleri seviyordu ve ben hiç fareleri sevmem. Karateci, eline ekmek geçince bitişik üst ranzaya yatıyor ve pencerenin önüne terk edilmiş bahçedeki tüm fareleri topluyordu. Saatlerce farelerle konuşuyor ve oynuyordu.

◆◆◆

Yazdıkça yeni davalar açılıyor. Yüz bin yıl hapis yatma hesap ve ihtimallerinden bahsediyorlar. Bunun beni korkutması bir yana önemsediğim de yok. Benim buradan çıkmam yetmez; tek başına anlamsızdır. Biz çıkış kapısı olmalıyız. Önemli olan budur.

◆◆◆

Ancak hiçbir yerde bu kadar yoğun ve verimli çalışamazdım. Kafamdaki pek çok sorunu çözüyorum. Teorik çözümü buluyorum. Teorik çözüm, yıldırım'dır, müthiş bir anahtar'dır, şaşırtıcı basitlik'tir.

◆◆◆

Öğrenme sevinci olmasa, bu mezarda yaşanır mı?
Öğrenme sevinci olmasa, hapislik çekilir mi?
Öğrenme sevinci olmasa, mezarda ölüm yenilir mi?

◆◆◆

İç Asya'da atalarımız, günlük gereçleri atları ve sevdiği eşleriyle birlikte gömülüyorlardı, herhalde ölümsüzlüğe inanıyorlardı(...) Ancak gerçekten yaşamı sürdürüyorlar mıydı? Düşünüyorum ve düşünmek için nedenlerim var; Haymana Zindanı'nda boş koğuş olmasına ve daha önce bu koğuşun siyasilere ayrılmasına karşın, beni Doğu ile aynı hücreye kapattılar. Ne bekliyorlardı, bilemeyiz; çok küçük olmasının ötesinde önemli bir yakınmamız olmuyordu ve bu nedenle değiştirilmesini istiyorduk, reddediliyordu. Fakat,mahkeme bazı sarsıcı açıklamalarla etkili olmaya başlayınca, ayırmaya karar verdiler; Doktor Perinçek'ten ayrı bir hücreye kondum. Doğu ile ben, çok kısa bir zaman içinde, Haymana Zindanı'nın eski sahiplerine sağlananların bizden esirgeneceğini anladık. Kimseyle görüştürülmüyorduk. İşte bu sırada İç Asyalı atalarımı hatırladım. Cansız bütün gereçlerim vardı, yaşıyordum; ancak mezarda yaşıyordum. Peki ben burada "yaşıyorsam" yakınlarının "öldü" dedikleri, İç Asyalı atalarımız, üstelik sevdiği kadınları ve en güzel atlarıyla birlikte gömüldükleri muhteşem mezar-evlerde yaşamıyorlar mıydı? Atalarım en sevdikleri atlarla gömüldülerse, benim de en sevdiğim kitaplarım var; dışardan gözlendiğinde atalarımız kadar mezardayız.

◆◆◆

Tuhaf bir dirilik var; her yanımda ve içimde. Beynim uyanık, daha az uyuyorum.
Hücremde spor yapıyorum. Beynime kan pompalamaya başladım.
Aldığım cezadan mı? Rahatladım. Düzenin barajlarını gördüğüm için mi?
Belki hepsi.
Bir de kendime güven tazeledim. Toprağımızda eridiğimi duymaya başladım.

◆◆◆

Taşlıkta şort ile sporu denedim, güzel. Çünkü havalandırma çok küçük olduğundan eşofman, tekrar günlük giysi, caydırıcı oluyordu. Böylece sabah sporu daha düzenli olacak, önemlidir.

◆◆◆

Doğru, geldim.
Burada müdahale diyorum.
Canlıyım.
Kitap bulmak için saatlerce uzaklıktaki kütüphanelere koşmuyorum. Paris'ten dönmekle iyi yaptım.

Her gün teorik bir sorun çözüyorum: Yakın zamanda kolonyalizm ile emperyalizm arasındaki farkı çözdüm, İkisi de tutuş'tur, ikisi de empice veya emprise; ancak tutuş yolları farklıdır.

◆◆◆

Bu seçim oy'um bulunmamaktadır.
Aklım var ve üç yerdedir.
Şimdi ülkemiz bütün tarihlerin gerisine düşmüştür. Bütünüyle, 19 Mayıs'ın ve aydın olarak 27 Mayıs'ın çok gerisindeyiz. Gençlik olarak, 28-29 Nisan'ın arkasındayız.
Sosyalizm olarak 12 Mart'ın öncesindeyiz.
Emekçi Kürtler olarak, 12 Eylül'ün gerisindedir.
Kurtuluşumuz, sosyalistlerin, Kürt emekçi eğiliminin ve Kemalistlerin güç birliğinde ve birbirine yaklaşmasındadır. Fakat sadece aklımızın değil kalbimizin kurtuluşa götüreceğine inanıyorum. Bu nedenle birbirimizi eleştirmeyi ancak birbirimizi mahkum etmemizi öneriyorum. Birbirimizden uzak kalabilmeliyiz; ancak birbirimizi itmemeyi salık veriyorum(...) Bütün tarihlerin gerisine düştük. Fakat kökümüz her yerde derine inmiştir. Derinde kökümüz birliğe doğru yürümektedir.
Kurtuluş, hep umulmadık zamandadır.

◆◆◆

Ulucanlar'ın iç avlusunda, "ring" denilen taşıtta bekliyordum. Önce koyu bir is kokusu geldi, haberciydi ve arkasından üç kelepçeli getirdiler. Benim eşyam çoktu, onlarınki az; onların ağır bir kokusu vardı. Sonradan adının "Ömer" olduğunu öğrendiğim güzel gözlü genç, karşıya oturanın Ulucanlar'a geldiğinden beri üzerindekileri hiç çıkarmadığını söyledi; demek bir yıldır hiç yıkanmamıştı.

Hep ürküntü'yü düşündüm, sadece korku değildi bir de ağlamak gerekmektedir; korkmuş ve aynı zamanda ağlayan göz ürküntü'dür. Bu ürküntü idi; "dilenci" diyordu ancak tombalacı da olabilir, iki polisi öldürmekle suçlanıyordu, Karabela inanamıyordu: "Bu zavallı adam öldürebilir mi?" diyordu. Üçü de İstanbul'a Adli Tıp'a gidiyordu; üçüncüsü Özbek asıllı bir Afgan'dı. Az konuşuyordu; ancak Türkçe'yi Farsça aksanla telaffuz ediyordu.Ömer konuşkandı.

Adı Ömer, -Ömer'in adından- ve doğum yeri İskenderun -benim yerimden-, ayrıca Balgat'ta oturuyor. Karakusunlar çok yakındır ve eskiden zaman zaman alışveriş yapıyordum. Annesi bizim İskenderun Arap-Alevilerinden, gözleri saklamıyor; Ömer'in güzel kara gözleri var. Sekizinci Cadde'de çakmak dolduruyor, çok iyi para kazandığını söylüyor; annesi, orada temizliğe gidiyor-

muş, avukatı da annesinin apartmanlarından tutmuşlar. Ömer, annesini çok seviyor, "İstanbul'dan hemen dönsem.." diyor; çünkü Ankara da annesi var, sanki annesi, Ulucanlar'da yaşıyor. Yaşamasa da annesi Ankara'da olduğu için Ömer Ankara'dan uzaklaşmak istemiyor; bu kesin'dir. Ömer, öldürmüş. Bıçakla öldürmüş, ancak idam almayacağından emin, çünkü "şahitlerim var, arabama bindirdim, hastaneye götürdüm" diyor. Hem öldürmek niyeti yok ve hem de hastaneye yetiştirmeye çalışmış, kurtulmamış ama, "idam" almam diyor; bir de sarası var. Bunun için İstanbul'a adli tıpa gönderiyorlar, hiç beklemiyormuş, ansızın, "gidiyorsun" demişler. Benim için araba çıkarıldığını bilmiyor; ben Ömer'i Ankara'dan İstanbul'a Adli Tıp'a götürmüş oluyorum.

Karabela adını mahpusta takmışlar, anlaşılan seviliyor, kabadayı havası var, ancak inandırıcı görünmüyor; bir yerde jandarmalar ekmek içi tavuk alabileceklerini söylediler, ürküntü, garip ses ve işaretler çıkardı; Ömer anladı, ürküntü'yü koruyor; ürküntü: "Bana da alın, param yok, mecbursunuz." diyormuş. Ömer kızdı. "Sus!" diye kükredi, cebinden annesinin gönderdiklerinden bir deste para çıkardı, kendisi ve ürküntü için verdi. Özbek de para verdi. Ben hem yola midemi boş tutarım ve hem de şehirlerarası lokantalarda yememe,

korunma'dır; teşekkür ettim. Korunma'dır, temmuz sıcağını ve ring'in çok sıcak olacağını bilerek ceketimi de giymemiştim, müthiş bir ter döküyorum. Bu sözü işte bu zaman incelemeye karar verdim: "Dişi tırnağa takma.." nereden çıkmış, Farsça'da benzeri var, daha anlamlı, işte ben öyleyim, eşyalarım nedeniyle, ellerim de kelepçeli olduğu için düz oturamıyordum, ayrıca insanın elleri kelepçeli olursa ceketini çıkarması mümkün değildir. Terden yakınıyordum fakat bu diş ve tırnak ilişkisinden dolayı, sanki en lüks uçakta yolculuk yapıyordum. Tahammül edilemez bir rahatsızlık duymuyordum, artık tahammül edilmez olmadıkça rahatsızlık duymamayı da öğrenmiştim. Çok güzel gidiyordum. Herhalde Haymana mezarından uzaklaşmak da beni rahatlatıyordu.

Karabela Ömer, hiç babasından söz etmiyordu. Isparta'ya yerleşmiş, muhtemelen bir Kürt, İskenderun Demir Çelik'te işçi olmuş, oradan annesini bulmuş, emekli olmuş. Balgat'ta yaşıyorlar, tek anne, tek baba ve tek çocuk; fakat bunun dışında, Ömer, babasından hiç bahsetmiyor. Annesini seviyor: "Annem Ankara'da, umarım, bu gece bırakmazlar aynı ringle dönerim." diyor, annesi Ömer'in aşkıdır. Ben ise meraklıyım, bu arada, babasının öldüğünü öğrendim. Bir ara anlatıyordu, "Her halde öleli çok oldu" dedim, "Yok" dedi,

yakında ölmüş, gece ölmüş, "Öldürdüğüm babam'dı." dedi. Hiç heyecan duymuyordu, "Bunalıma girmişti." diyordu, bu sözü, en çok varoş halkı öğrenmiş durumdadır, dizilerden bu sözü çok iyi öğrendiler. İşsiz, çok içiyormuş, para yetiştiremiyor, annesinden ve Ömer'den sürekli para istiyor, Ömer, Sekizinci Cadde'de çakmaklara gaz dolduruyor, apartmanlara da bakıyor, "Ayda dört milyon kazanıyordum." diyor, söylemesinden çok para olduğunu anlıyorum, kendisi de doğruluyor. Babası Ömer'den para istedikçe ve Ömer vermedikçe, Ömer'i dövüyor, sarhoş olduğu için de çok dövüyor, o gece de sarhoşmuş ve Ömer'i çok dövüyormuş, Ömer bıçakla babasını öldürmüş, hikaye budur. Hemen hastaneye yetiştirmiş: "Annem bana şahitlik ediyor." diye ekliyor. Zavallı anne, zavallı Arabo-Türk kadın, ne yapsın, tek verimi, güzel gözlü Ömer'i kurtarmayacak da ne yapacak! Anne, artık Ömer'in anası değil, koruyucu meleğidir ve bu nedenle, Karabela Ömer, belki de benim yüzümden, koruyucu meleğinin mekanından ayrılmak istemiyor, "yer yoktur, bu akşam aynı araba ile dönebilirim." diye umut ediyor. Umut, mahpusçuluğun güzellik uykusudur.

Cebinden bir fotograf çıkardı, iri yarı olabilir, ancak şarapçı yüzlü olduğu kesin, Ömer "babam" dedi. Fotografı ölümünden bir-iki gün önce çek-

tirmiş, gösterdi, gösterirken yüzünde hiçbir acı yoktu, bir sevinç bile vardı. Cüzdanından çıkardı, cüzdanına koydu. Cüzdanını cebine indirdi.
Ömer, o fotografın çocuğu, fotograf Ömer'in babası değildi. Karabela, babasını cebine koydu. Ring, Gebze Mahpusu üzerinden İstanbul Adli Tıp'a gidiyordu. Temmuz-Ağustos'a yaklaşıyordu. Temmuz, Anadolu ilahlarından, Ağustos Roma diktatörlerinden birisidir.
Topraklarımızda, yaklaşıyorlar.

◆◆◆

Türkiye Büyülü Hapishanem

Tanri

T0rkiye B0y0l0 Hapishanem

Bilme, irade sahibi olmak ve güzeli sevmek... insanın üç özelliği... İnsan bilgi peşinde koşan, karar veren ve seven bir yaratıktır. İşte biz bu üçlüyü büyütür, kendimize tanrı yaparız.

◆◆◆

Tanrı, insanın yarattığı ve insana en uzak yaratık oluyor. Acıması, sevmesi ve üzülmesi yok; tanrı olmak ve yok olmak, birbirine çok yakın ve belki de birbirinin aynı sayılıyor. İnsanların hiçbir zaman tanrılaşmamasını ve tanrıya benzememesini diliyorum; Tanrı olmak, insanlıktan çıkmaktır.

◆◆◆

Antik Atina'da insan, bütün coğrafyaların kesiştiği bir kurtarılmış bölgede, doğumunun trajedisini yaşıyor. İnsan'ın doğumu Tanrı'larıyla savaşıdır. Antik Helen'de İnsan Tanrı'larına karşı daha açık ve cepheden savaşı kabul ediyor ve yeniliyor. Trajedi ortaya çıkıyor. İnsanlığın çocukluk döneminde insan, daha kurnaz ve iki yüzlü çıkıyor. Copernicus, Galileo, Kepler, Descartes, Bacon, Newton Tanrıya karşı son derece korkak, kurnaz ve iki yüzlü davranıyorlar. Tanrı'ya karşı söz'lü ve dü-

şünce'li insanın kuruluş ve kurtuluş savaşını verirken aynı zamanda Tanrı'yı sürekli yüceltmekten geri kalmıyorlar.

◆◆◆

Politika ise daha bellidir. Politikayı sınırda serüven olarak tanımlıyorum.
Politika, iki düşman toprak arasındaki mayın tarlasında danstır.
İlerisi bilinmezdir. Gerisi, bir kez yürünmüş olmasına karşın, karanlıktır. Politika, bu nedenle hep bilinmeze yürümektedir. Ya da politika yürüyerek bilmektir.
Yürürken, düzenlilikleri bulmak ve düzenlilikleri ancak uygularken bilmek: Bu politikadır.
Politikanın kendisi serüven, felsefenin başlangıcı kuşkudur. Bu nedenle, modern felsefenin Descartes ile başladığını kabul etmek gerekiyor; Descartes, on yedinci yüzyılın çocuğu oluyor. Marx, bu yüzyıl ile biten iki yüz yılı, burjuvazinin çocukluk çağı olarak niteliyor. Modern insanın çocukluk çağı olarak nitelemekten yanayım; İnsanlığın en güzel çocuklarının önemli bir bölümü bu dönemin ürünüdürler. Bu dönem, bu güzel çocukların ürünüdür. Kısa ve şiir dolu bir kuşku çağıdır.

Felsefe, kuşku ile yürüyüp, mutlak olanı bulma işidir.
En mutlak, mutlaka bilgidir.
Tanrının kendisi eninde-sonunda bir bilgidir.
Tanrı yapmak, eninde-sonunda bir bilgi mutlaklaştırma işidir. Felsefe, mekanı boşluk, hedefi sonsuzluk olan, bir bilgi serüvenidir.

◆◆◆

Felsefe, kuşku; politika, red ile başlar.
Serüvenci yürüyüşün ilk sözü "la ilahe" olmak durumundadır. Tanrı yoktur anlamına geliyor. Politikada ilk adım reddir. İkinci adım "illallah" olmak zorundadır. Allah'tan başka, anlamına geliyor. Politikada, ilk ve ikinci söz, "la ilahe illallah"oluyor. Allah'tan başka tanrı yoktur anlamını veriyor. Bu benim bulduğum, benim yarattığım tanrıdan başka tanrı olmayacaktır, anlamına geliyor; politika varolan bütün tanrıları red ile kendi tanrını yaratıp bulma serüveni olarak ortaya çıkıyor. Politika red ile başlıyor.
Politika değiştirme yürekliliği olarak gerçekleşiyor. Felsefe ise Romalı Şair Horacce'in sözüyle "sapare aude" yürekliliğiyle başlıyor. "Bilmeye yürekli olmak" anlamına geliyor.

◆◆◆

"Fetret Devri", iki peygamber ya da padişah arasındaki dönemdir, aslında bir düzenin bittiği ve diğer düzenin gelmediği zamana diyoruz. Latince "interregnum" deniyor. Fetret dönemi mi; kimin nerede ve ne ölçüde ve ne zamana kadar bulunduğunu saptamak zordur. Ahlak ile ahlaksızlığın, masum ile zalimin, peygamber ile şeytanın, şükür ile inkarın, iffet ile fahişenin mümin ile münkirin, kahraman ile hainin, korkak ile cesurun, kucak kucağa yaşadığı bir yerdir. Fetret'te her canlı iki yüzlüdür.

◆◆◆

Felsefe ve politika, yaşama yüreklilerinin olduğu zaman ortaya çıkıyor.

◆◆◆

Öz arayış, akıl sınırını kabul etme oluyor.
Tanrı, bir akılsızlığa yönelmedi; Tanrı akılsızlık.
Üç kavram: Tanrı, evren, rekabet.
Tanrı, evren, rekabet; akılsızlıkla birleşiyorlar.
Evren, hız'ı ve rekabet de piyasayı düzenleme iddiasına sahip çıkıyor. Tanrı, her ikisinin de düzenleyiciliğini reddediyor; dinleri aracılığıyla, za-

manın dışına çıkıyor ve piyasayı yasaklıyor. Piyasa rekabeti ortadan siliyor.
Rekabet aklı reddediyor ve piyasa rekabetin kökünü kazıyor.

◆◆◆

Dinler tarihini yeniden öğrenmeye çalışıyorum, Stalin ile Havari Paul aynıdır. Paul, İsa'dan ayrı bir din kurmuştur. İsa'nın Paul'e kadar yaptıkları, Yahudiliğin hizbidir. Paul'e kadar Yahudiler İsacı olabilir. Paul öyle değiştirmeler yapmıştır ki, Yahudi olmayanların İsevi olabileceğini ilk defa o vurgulamıştır. Bir analoji yapacak olursak, Stalin budur, yeni bir Marksizmi kodifiye etmiştir.

◆◆◆

Felsefe bilmenin ne olduğu ile ilgileniyor. Bilme ise jenerik olarak bütünseldir. Bütünsellik, gökten gelmedir.
Hem Antik Atina'da ve hem de modern zamanlarda insan oğlunun bilgi serüvenin başında gök var. Ancak, ateist düşünceye kadar tanrı ile gök'ü birbirinden ayırmak mümkün olmuyor.
Tanrı ile gök'ün ayrılmazlığı tanrının gökte otur-

masıyla ilgili değildir; Bu, insanların konuşlandırmasıdır. Tanrı ile gök asıl sonsuz kavramında birleşiyorlar.
Tanrı, sonsuzlaştırılmış insan yüklemidir.
Tanrı, insanın üç yüklemi olan sevgi, bilgi ve iradenin sonsuzlaştırılmasıdır.
Sonsuzlaştırma, mutlaklaştırma demektir.
Tanrı, mutlaklaştırılmış bilgidir. Ancak, mutlaklaştırma sürecinin sonunda bilinmez bir yüklem kazanıyor.
Bu, din ile içiçe olmasından kaynaklanıyor.
Felsefe, dinden doğuyor ve bütün doğumlar gibi, bir ölümcül savaş sonunda nitelik değiştiriyor.
Felsefe, doğumuna düşmandır.
Dinin afyon olması ise sanıldığından büyük basitlemedir.
Din, bundan çok fazladır.
Afyondan çok önemlidir.
İnsanın çocukluk çağı, Copernikus'tan Newton'a uzanan büyük bir yaratıcılık serüveni, felsefenin laikleştiği dönemdir; aynı zamanda, dinselliğin derin izlerini taşıdığı dönem oluyor.
Uzun savaş yıllarıdır. İnterregnum olarak da niteleyebiliyorum.

◆◆◆

Laisizm, bir savaş ve aynı zamanda bir güç çözme sürecidir.
Laisizm bir iktidar kavgasıdır. Bir politik mücadele anlamına geliyor.
Doğru bilgi kimin hükmü altındadır? Dışsallaştırılmış ve mutlaklaştırılmış anlık bilgi demek olan Tanrı'nın mı, yoksa işlemediği zaman canlılığını yitiren aklın mı? Bu soru, Fransa'nın topraklarının kimin mülkiyetinde olacağı sorusuyla bir'dir; biri, diğer yanı oluyor.
Batı'da İslam dahil Doğu'ya sınırlı kalan dinlerde, ruhban sınıfının üst tepeleri asildirler.
Avrupa'da kilise her zaman en büyük ve güçlü feodaliteyi meydana getiriyor.
Feodal mülkiyet ilişkilerine karşı savaş, aynı zamanda laik savaştır.
Bilgiyi kilisenin hükmünde bırakarak, toprağı asillerin hükümranlığından çıkarmak ve böylece ulusallaştırmak mümkün olmuyor. Savaş iç içedir.
Batıda mülkiyetin biçim değiştirme savaşı bitince laisizm de gücünü yitirmeye başlıyor. Aydınlanmış Avrupa, yoğun bir dinsellik tutkusuna bağlanıyor.

◆◆◆

Copernikus'tan Newton'a bir insan köprüsü.. kozmos'un sırlarını keşfederken bilmenin de tadına varıyorlar ve hazzını duyuyorlar. Copernikus'tan Newton'a bu insanlık köprüsüyle bilmek, insanın tutkusu haline geliyor. Bu tutku hem insanın eylemlilik alanlarına ve hem de bilmenin kendisine yayılıyor.

Sanki bunlarınki bir ön hazırlıktır; aynı yolla tarihi, insanın ruhsal dünyasını bilmek istiyorlar.

Tarihi ve insanın ruhsal dünyasını bilmek, bilmeyi bilmektir.

Materyalizm, bir bilme yolu ve bir bilimsel bilgi kaynağıdır. İnsanın doğasını, 'fizyo', düzenlerini bilmek, 'loji', birlikte 'fizyoloji' ile insanın ruhsal devinimlerinin düzenlerini bilmek 'psikoloji' bir arada ele alınınca materyalizm doğuyor. Materyalist epistemolojik okulun, maddenin değil de insanın incelenmesinden doğmasını çok şaşırtıcı buluyorum. Modern Materyalizmin tüm kurucuları İnsanı inceleyenlerdir; Ancak Materyalizmin bir epistemolojik kural olarak doğabilmesi için, insanın fizik ve psişik dünyalarının bir arada ve birbiriyle bağlantılı bir biçimde incelenmeleri gerekiyor.

Felsefi serüvenlerinde insan önce kendisini okuyor. Çocukların da okudukları türden ilk bilimsel kitap kendisi oluyor. İnsan kendisini okurken bi-

lim yapıyor. Bunu insanın, insanlık serüveninin etkisizleştirilmesi için en büyük çabaların gerek olduğu, en önemli zaaflarından birisi sayıyorum. Felsefe belki de bu zaafı ortadan kaldırma çabasıdır.

◆◆◆

Teolojik akıl düzeni de bir akıl düzenidir.
Aydınlanma ise bir akıl düzenini red ile bir yenisine geçiştir.Tüm aydınlanmaların başlangıcında red var. Gerçekleştirilmesi mutlaka şiddet ile oluyor. Şiddet sadece süreyi kısaltmıyor; aklın frenlerini de kırıyor. Marx ve Engels, daha çok Alman Felsefesinden besleniyorlar. Alman Felsefesini en iyi kodifiye eden Kant, tam bir aydınlanmacıdır; Aydınlanma, sonsuz eleştiriye dayanıyor. Kant'ın bütün önemli çalışmaları "eleştiri" başlığını taşıyor ve Marx'ın en önemli çalışmalarının ya başlığında ya da alt başlığında eleştiri yer alıyor.
Eleştiri, küçük bir isyandır. Kant, akıl düzleminde, bir isyan başlangıcıdır. Hegel Kant'ın isyanını mutlaklaştırarak söndüren Almandır.
Marx, yeni teknolojinin hızlı egemenlik kurduğu bir zamandaki aydınlanmacıdır.

◆◆◆

Dünyada sağ, hep Marx'ı peygamberlik işlevini üstlenmekle suçluyor. Pratik anlamda pek çok haksız; ancak felsefi planda tartışılabilir bir suçlamadır. Çünkü yalnızca Marx'ın sistemi değil, tümüyle bilim ile Tanrı birbirinin rakibidir. Tanrı, inananlar için bir düzenleyicidir; bilim, Tarik-i İlm'e girenler için, bir doğada ve toplumdaki düzenlilikleri arama ve bulma çabasıdır.

Hem Tanrı'ya inanmanın ve hem de bilime güvenmenin mümkün olamayacağını düşünüyorum. Uyuşmaz iki dünya ve arayış oluyor.

Tanrı'ya inanmak için önceden var olduğunu kabul etmek gerekiyor; varlığı tartışma, inançsızlık sayılıyor. Kim ne derse desin, bilimsel çabanın başlangıcında da böyle bir inanç var. Bilim; düzenlilikleri, bunlara yasa diyoruz, aramaktır. Başlarken bir düzenlilik olduğunu düşünüyoruz.

Tanrı iyilikçidir. Bilimin doğruları ise devrimcidir. Bilime ve bilimin doğrularının doğa ve toplumu daha hızlı dönüştüreceğine inanıyorum. Bu inançla bulduğum doğruları çekinmeden yazıyorum.

Bilim zenginleştiricidir.

Toplumumuzu ve insanımızı zenginleştirmeyi temel ölçüt sayıyorum.

◆◆◆

Kişiliğin Büyümesi

Türkiye Büyülü Hapishanem

Görmeyince daha iyi görüyorum; Teorik insan, somut'tan uzaklaştığı ölçüde gerçek'e daha çok yaklaşıyor.

◆◆◆

İnsanı bir ölçüde de yaşamını risk etmesi insan yapıyor. Ateş arındırıyor; ancak insanı insan yapan özelliklerden arınmamalı. Sevmeyi, gülmeyi, inanmayı inat etmeyi unutmamalı (...) Çile, sevda'yı yudum yudum yaşamayı sağlıyor.

◆◆◆

Yaşamak; yoğunluk, derinlik, mutluluk demektir.

◆◆◆

İnsanın gelişmesinin iki boyutu görülüyor. Bir yanda, Tanrı'yı içinden çıkarıp yerine insan aklını koyma doğrultusu var. Diğer yanda içinden kendini sevmeyi atıp karşısındakini, karşı cins başta olmak üzere, sevmeye başlaması boyutu çıkıyor; İnsanın gelişimini, doğrultusunu, yönünü ve boyutunu bu ikiliden buluyorum.

◆◆◆

A-1 Ölümsüzlük ölümdür.
B-1 Bilgi yükü yorucudur.
C-1 Ortaklaşmaya dayanmayan duygulaşma hayvanlıktır.
D-1 İnsanlardan uzaklaşmak, yaşlanmaktır.
E-1 Sovyet realizmi, duygulaşmayı hedef alırken ortaklaşmayı katletti.
F-1 Amerikan düzeni, insanları insanlardan uzaklaştırarak sadece ihtiyarlığı doğurdu.

◆◆◆

Bilim yolunda, tarik-i ilm, olgunlaşma ile iradenin zayıflaması arasında bir ilişki kurmak gerektiğini düşünüyorum. En uçtan ifade edilecek olursa, bilimadamının anlamada mükemmelleşen aklının, anlamın objesine müdahale iradesini zayıflattığını ileri sürebiliyorum. Bu, her büyük bilimadamı için geçerlidir. Politika, güç toplayıp iktidar yapma eylemi ve sanatı olarak tanımlandığında, büyük bilimadamlarının pek çoğunun politika dışı kalışlarını bu ilişki ile açıklamanın mümkün olacağını sanıyorum. Büyük bilimadamları eylemsizliğe doğru yol alıyorlar; Einstein ve çevresinin atom bombasının kullanılmasını önlemek için anlamlı bir eylemlilik göstermemeleri de bunu kanıtlıyor.

◆◆◆

Anlamak, değiştirme iradesini zayıflatıyor; anlayan affediyor.

◆◆◆

İnsan tekelsi dönemde evrim geçirmiş, "küçük insan"a dönüşmüştür. Küçük insan, insandan farklıdır ve insanın küçüğü değildir; küçük insandır. Tekelsi dönemde kim daha çok büyümüşse o daha çok küçülüyor. Büyümek birikimli olmaksa küçük insanı yaratmak, birikimi ortadan kaldırmak anlamına geliyor. Birikim köyde değil kentte, işçide değil burjuvazide, kadın da değil erkektedir; erkek daha birikimli olduğu için daha çok küçülüyor. Tekelsi dönemde küçük insan cinsel olarak, daha çok erkek oluyor.

◆◆◆

Düşünmek şaşırmayla başlıyor; şaşıramayanların düşünebileceğine inanmıyorum.

◆◆◆

Söz "sorumluluk"tur.
İnsan, "söz" dür.
Söz, eyleme geçmiş "düşünce"dir.

◆◆◆

Önemli olan ortak işin yapılmasıdır.
İş yapmaktan çok ortak iş yapmayı seviyorum.
Kiminle ortak iş yaptıysam, O'na aşık oluyorum.

◆◆◆

Sorumluluk, zorunluluk'tur.

◆◆◆

Sorumluluğundan kaçamamak; insanı insan yapan budur.

◆◆◆

Sorumluluğundan kaçmak; insanın kendisine ihaneti oluyor.

◆◆◆

Ortaçağ'da insan, doğayı etkileyemediği ve kontrol edemediği için kendine güvenden yoksundu. Bitkisel bir yaratıktı. Tekelsi dönemde ise insan, toplumu etkileyemediği ve kontrol edemediği için kendisine güven duyamıyor. İnsanı insan yapan nehrin akışını değiştirmektir; bunun için çaba ve ortak çaba gerekiyor. Ortak çaba başarıya ulaştığı ölçüde insan yükseliyor.

◆◆◆

İnsanlar neden geleceği hatırlamıyorlar? Geleceği hatırlamak, yaşanmış bir dünyayı sezmektir. Geçmişi hatırlamakla ilgilidir. Geleceği hatırlamak, yaşanmamış güzel bir dünyayı sezmek; aynı ölçüde yürek işi oluyor.

◆◆◆

Yürek, aklın özgürlüğüdür.Tekeller, geleceğin düşmanı oluyorlar. Geleceği hatırlamayı yasaklıyorlar. Yaşanmış bir dünyayı sezmeyi ortadan kaldırıyorlar.Tekelsi düzende yalnızca geçmiş hatırlanabiliyor. Çünkü tekeller, Ortaçağ'a aşık devlerdir.

◆◆◆

Sınıflar, içgüdü ve sezgiye sahip midirler?
Sınıfların tarihleri var. Sınıfları sınıf yapan tarihleridir. Sınıfların içgüdüleri var; Genellikle savunmaya yönelik işliyor. Tekelsi düzen, sınıfların sezme yeteneklerini kurutmak istiyor.

◆◆◆

Sezgi yüreklinin alanıdır. Yürekliliğin devamlılığı başarıya bağlı oluyor. Tekeller, mülksüz insanın başarısızlığını sürekli yaparak, yüreğini öldürmek istiyorlar.Tekelsi düzen, insanoğlunun en başarısız olduğu dönemdir. Tekelsi düzende var olan başarı, mülk sahipleri ile mülksüzler arasında en eşitsiz bir biçimde dağılıyor.Tekelsi düzen, her alanda eşitsizlik çağıdır; tekellerin Ortaçağ aşkı buradan da kaynaklanıyor.

◆◆◆

Başarılı tarihi olmayan sınıf, çok zayıftır; zamanla sınıfsal fonksiyonlarını yitiriyor.
Başarısızlığı tarih yapan sınıf, giderek, içgüdülerine kapanıyor ve hep savunmaya düşüyor.
Başarıyı unutmuş insan sezemiyor. Geleceği hatırlamıyor.
Tekelsi düzen, sıradan yurttaşa başarıyı unutturan bir düzendir.
Başarıyı hatırlamayan insan, sürüdür.

◆◆◆

Hayranlıkta uzaklık var.
Sevgide ortaklık var.
Hayranlık, benim dünyamın dışındadır.
Sevgi, benim dünyamdır.
Ortaklığı duymadan, sevginin olamayacağına inanıyorum.
Köylerde insanlarımız, sevdiklerine, "ortak" diyorlar. Çocukluğumda, köyümüzde, yaşlı "köylülerimiz", beni ortak diye seviyorlardı.
Ortak bir dünyada yalnızca gür akan sevgi pınarları olacağını biliyorum.

◆◆◆

Korku, insanı cüceleştirmek ve körleştirmek için gerekiyor. Cüce ve kör, köledir.

◆◆◆

Erasmus'un Deliliğe Methiye'de çok güzel söylediği üzere, başkalarının aklıyla bilge olmaktansa kendi hükmümüzle deli olmayı tercih etmek durumundayız.

◆◆◆

Hep tenor olmak isterim ama anlattığım anlamda tenor olmak isterim, operayı hala çok severim. Bir tenor olur ve onun sesini sahnenin arkasından duyarız, çok uzaklardan hoş bir arya, yavaş yavaş ses yükselir, sahnenin önüne gelir, aryasının sonuna doğru koro başlar ve bir müddet sonra tenorun aryası koro içinde kaybolur. Ben aryası kaybolan tenor olmak isterim. Yani ben emekçi sınıflar içinde erimek isterim, benim başka bir isteğim yok. Düşünceleriniz dönüştürücüyse sizin düzende kabul görmeniz hiç iyi değildir. Kütle benimsemediği müddetçe, bu düzenin çeşitli yerlerindeki insanlar tarafından benimsenmek istemem, medyayı da kullanmak istemem. Bu anlamda Türk aydınını kınıyorum.

◆◆◆

Güven ve irade, ne yazık, pratikten ve dıştan geliyor; bunu artık biliyoruz.

◆◆◆

Bir soru sormak istiyorum: Kim daha çok küçülüyor? Bunun cevabı çok basit: Kim daha çok büyümüşse o daha çok küçülüyor. Büyümek ise biri-

kimli olmak anlamına geliyor. Küçükinsan'ı yaratmak, birikimi ortadan kaldırmak anlamına geliyor. Birikim köyde değil kentte, işçide değil burjuvazide, kadında değil erkektedir; daha birikimli olduğu için daha çok küçülüyor. Tekelsi dönemde küçükinsan, cinsel olarak, daha çok erkek oluyor. Promiscuite tekelsi düzen öncesinde, daha çok gelişmiş erkeklerde ve daha az görülüyordu. Birden fazla kişiyi aynı anda sevmek anlamına geliyor; şimdi kadınlarda yayılıyor. Bu yaygınlikta tekel dünyasının kesikli yaşam ilkesi, sonsuzu aramaya zaman bırakmaması kadar ve belki de daha öncelikle, erkeğin yetmezliğinin etkisini görüyorum. Tekeller, erkeği daha gelişmiş olarak buldukları için, bunları bürokratları yapmada, ikiyüzlü ve fırsatçı, aynı zamanda son derece yüzeysel yaratıklara dönüştürmede zorluk çekmiyorlar.

Tekelsi dünyanın kadını daha az gelişmiş bulması, kadının ve insanlığın şansıdır. Ancak kadın bugün şansına değil yıkımına doğru yol alıyor.

Bugün reel sosyalizmin yıkılmasında koşulların yeteri ölçüde gelişmeden gelmesi değil, kapitalizme yetişmek ve geçmek mantığı ile kapitalizmin bütün değerlerini taklit ederek benimsemesi önemli bir rol oynuyor. Kapitalizmin modellerini ve değerlerini taklit, kurtuluş değil yıkım oluyor. Bugün kadın, bir eğilim olarak, kurtuluşuna de-

ğil, küçükinsan olmaya koşuyor; kurtuluşunu erkeği taklide bağlayan bir illüzyona sarılıyor. Kadının kurtuluşu küçükinsanı hedef almakta değil, yeni insanı yaratmadadır. Kadının kurtuluşu erkeğe yetişip geçmekte değil, erkeğin üzerinden sıçramakta yatıyor. Kadın, yeni kişiliğini yarattığı zaman kendisini ve erkeği de kurtarabilir. Nasıl? İpuçları mutlaka toplumda vardır. Yöntemi, tekelsi düzenin getirdiği sınırları, toplumdaki ipuçlarına dayanarak akıl ve sevgiyle aşmadadır. Bütün özgürlükleri, sevgiyle zorlamaktan geçiyor. Çok söylenmiştir ve bir kez daha söylemek gerekiyor. Bu düzende, tekelsi sistemde, kadının kurtuluşu mümkün değildir. Tekelsi düzende kadın ancak sürünür. Kadının kurtuluşu sosyalizmdedir. Yeni insan olabilmesinde yazılıdır. Reel sosyalizmin yeni insanı yaratamaması, sosyalizmin değil realitenin bir eksiğidir. Reel sosyalizmin, yeteri ölçüde deneyici ve arayıcı olmamasından kaynaklanıyor. Kadın, kurtuluşu için, çok daha deneyici ve başkaldıran olmak durumundadır. Bütün çabası tekelsi düzen ve meşruiyet sınırları içinde kaldığı sürece, bugün bu sınırlar içindedir, kurtuluşuna değil dejenerasyonuna yaklaşır. Kurtuluş için sınırları aşma yürekliliği gerekiyor.

◆◆◆

Yürümek, Ayzenştayn'ın ünlü filmindeki İvan'a da benzemektir, dostluk acıları içinde yanmaktır, yalnızlaşmaktır, belki dinozor olmaktır; ancak asla iskelet olmamaktır.

◆◆◆

Artık yaratıcılık ve kuruculuk anahtarı bizdedir. "Biz" ise kafamızdaki tabuları, beynimizdeki hapishaneleri kırarak işe başlamak zorundayız. Bir yıkılışın sağladığı özgürlüğün tadına varmak zorundayız. Hüzün, yıkıntısının altında kalıyor; sevinç, "yeni"yle birlikte geliyor.

◆◆◆

Gelişmiş, geri kalmışa dönük bir projektördür.
Gelişmişte açığa çıkmış yasalar, geri kalmışta gizlidir; embriyonik haldedir.

◆◆◆

Yaşamak, bir dünyaya gözleri kapamalı ve bir başka dünyaya bakmaktır; yürek istiyor.
Yaşamaktan korkmak, yozlaşmak oluyor

◆◆◆

Mülkiyetin tabanında korku vardır. Korkunun kaldırıldığı bir toplumda cimri de özel mülkiyet de olmaz.
Korkak mutlaka cimridir. Özel,mülkiyet, biriktirilmiş cimriliktir.

◆◆◆

Evlilik, en gizli özel mülkiyettir.
İster imam nikahı olsun, ister kilisede tamamlansın ve ister laik yerel yöneticiler tarafından imzalansın, nikah, bir borçlar hukuku sözleşmesidir. Temelinde birlikteliği başlatmak değil, sürekliliğini güvence altına almak var.
Nikah, sevginin tükeneceği korkusudur. Bu nedenle sevgiyi tüketmektir.

◆◆◆

İki cinsin bir olması ancak yaklaşımda sonsuzluk varsa insana layıktır.
Birlikte yaşamak, bir serüvendir. Her an birbirini yeniden keşfetme yürekliliğidir.
Her an yeni ise, birlikte olmak, sonsuzdur. Sevgi, ancak yüreklilikle mümkündür. Aşk, ancak sevdiğine gökleri zaptedebilenin hakkıdır.

◆◆◆

Esaret zincirinden hakkı ya da özel mülkiyet boyunduruğundan emekçileri kurtarmak göğü zaptetmekle özdeştir.
Gök zaptetmek güven kazanmaktır.
Güvenli olmayanın sevme gücü yoktur.

◆◆◆

Tekelli düzende her gün daha edilgen olan birey, güven kavramından hızla uzaklaşmaktadır. Bu, sevginin, toplumdan ve kutsal aileden kaybolması anlamına geliyor.
Tekelli düzende bireyler, korkularından kurtulmayı düşünemeyecek kadar korkularıyla evleniyorlar. Korkularıyla, katolik nikahı ile evlidirler. Başka evlilik istemiyorlar.
Sosyalizme ulaşmadan önce, tekelli düzende kutsal aile çözülüyor.

◆◆◆

Sevgide ortaklık, saygıda uzaklık var.
Tekeller ortaklık dünyasının kökünü kazıyorlar, insanlıktan uzaklaştırdıkları insancıklara yalnızca tekellere karşı bir saygı'yı bırakıyorlar. Macunlaştırdıkları, pirzola yaptıkları insanların sevgi pı-

narlarını kurutuyorlar; aşkı kemire kemire yuvarlak çakıl taşlarına dönüştürdükleri insanların veya sellerin rastlantılar sonucu yan yana getirdiği iki çakıl taşının yuvarlak temasına benzetiyorlar.
Aşk, insanın sonsuz'u bulma serüvenidir.
Sonsuz ampirisist, ancak hiçbir zaman güncel olmayan bir yazgı'dır; mutlak tarih duygusunu içeriyor. Bütün aşıkların, aşklarının "ebediyete kadar süreceğini" düşünmeleri buradan geliyor; ebediyet, belki de insanoğlunun en canlı, en gerçekçi ve en gerçek aldatmacası oluyor.
Buna ihtiyacı var.
Güncel'i reddedebilmesini, güncel'in geçiciliğini görebilmesini sağlıyor; tekelci aşama, insan olma ile devrimci olmayı özdeşleştiriyor.
Macunların sevebileceğini düşünemiyorum. Pirzolalar öpüşemezler ve iki yuvarlak çakıl taşının tesadüfi temasına aşk denilemeyeceğine inanıyorum.Tezi yazıyorum: Yumuşak insanın sevmesi mümkün değildir. Aşk, katı insanın harcı'dır.
Aşk, dişlilerin birbirine geçmesidir. Sevgi karşılıklı olarak bilmektir ve derinlikleri duymaktır.
Sevgide ortaklık ve saygıda uzaklık var. Tanrı'lar ortak olamadıkları için sevemezler ve uzak oldukları için de sevilmezler.
Saygı sevgi'nin düşmanıdır.
Güncel olmayan, tarihçi ve kalıcı sevgi için, aşk

için, yalnız arada bir uzaklaşmayı sağlayacak ölçüde saygı gerekiyor; saygı'nın çok azı kalıcı yapıyor ve fazlası her türlü sevgiyi öldürüyor.
Aşk, dişlilerin kenetlenip açılmasıdır.
Kenetlenmişlerin geleceğe yürüyüşü oluyor.

◆◆◆

Çözülen Sovyet Sosyalizmi'nin, çevre ülkelere, bu kadar fahişe ihraç edebilmesi son derece düşündürücüdür. Bunların tamamını maddi sıkıntılarla açıklamak mümkün görünmüyor; realitesinde cinsel oburluğu özgürlük olarak görmesinin etkisinin daha büyük olduğunu düşünüyorum.

◆◆◆

Güven'i anlatmam gerekiyor; son çözümlemede akılla pek ilgisi yok. Çünkü güven, en çok akli kanıtların olmadığı zamanda ortaya çıkıyor, işe yarıyor veya çıkmıyor, yokluğu bile duyulmuyor.
"Güvenli olmak" çok öğütlenir; nasıl olacağı pek gösterilmiyor. Zor olduğu için; güven, belki de, en çok, koyu karanlıkta elektriklenme ile aydınlığın geleceğine akıl dışı bir inanç olarak anlatılabilir. Düzlükte, böyle bir inancın yokluğu duyulmayabiliyor.

Güven, bunalım dönemlerinde gereklidir; böyle dönemlerde yokluğu yorumlanabilir. Güven, bunalım dönemlerinde saflığı koruyarak çıkabilmenin; güven, bunalımı aşabilmenin güvencesi oluyor. Hiçbir nesnel kanıt yokken, "ben bunu atlatabilirim" diyebilmektir. En büyük olumsuzluklar karşısında, "ben ayakta kalabilirim" diyebilmektir.Güven, kesinlikle kendine güven'dir. Güven; başkasına güvenmemektir. Güven, kendi gücünü saf tutabilmek oluyor. Güven, en çok, işsizlik ve ölüm sağanaklarıyla gelen bunalım dönemlerinde, bir eter türünden her yere sinmiş korku zamanlarında, gerekli oluyor ve eksikliği duyuluyor. Eksikliği, en çok kendi gücüne inançsızlık olarak ortaya çıkıyor.

◆◆◆

Korku, hareketsizlik. Korkak, taş kesiliyor.
Taş'ın ahlakı yok, hareket etmiyor.

◆◆◆

Özgür insan ahlaklıdır; özgürlük, bir eylemler demeti oluyor. Özgür olmayana ahlak gerekmiyor. Ahlaklı olmayan özgürlüğü ne yapacak; taş'ın bu yüzden ahlakı yok. Olmuyor.

◆◆◆

Hain yalnızca kötü insan değildir; kötü'dür ancak aynı zamanda korkak. Her kötü hain değildir; her hain mutlak korkak.
En büyük korkak, yaşamaktan korkandır; en büyük hain yaşama korkandan çıkacak. Yaşamak, yaşamın dipsiz uçurumlarında dolaşmaktır; yaşamak ise karanlıklardan korkmamak.
Yaşamak, karanlıklarda görmekten korkmamaktır; akıl, gözün bittiği her yerde görme demek.

◆◆◆

Rahat gerekçesiyle rahatlık zorlanınca, utanmazlık başlıyor.

◆◆◆

Bizimki tarihe eleştirel bakan, emekçisine sanatla yaklaşan, hep ortaklığı arayan bir oktur. Bizimki emekçilik, sevgi ve ortaklık üzerine bir hat oluyor.

◆◆◆

Beraberlikler var, evlilikler olur, yıllar sonra orada hiçbir ciddi sorun olmadan bitiyorlar. Neden? Çünkü dünyalar küsüyor.
Dünyaların küsmesi ne demek? Aynı dünyaya bakıp tam zıt dünya görmektir;
Dünyaların küsmesini böyle anlıyorum.
Bu bir ayrılıktır.

◆◆◆

Sevgi, ışık türünden kendisini çoğaltan değilse nedir? Ben bunu her gün yaşıyorum; kalpleri taş yüklü olanlar, başka halkları sevdikçe kalplerinde sevgiye yer kalmayacağını sanıyorlar; halbuki insan kalbi sevdikçe büyüyor. Ben topraklarımızın zenginliği olan diğer halkları sevdikçe kendi halkımı da daha çok seviyorum.

◆◆◆

"Tek başıma kendimi ne kadar geliştiririm?" değil, "Kendi başıma başkasını nasıl geliştiririm?" İlke budur.
Sevginin kaynağı ortaklık'tır.
Sevmek bir başkasını geliştirmektir.

◆◆◆

Aşk'ın kaynağı sonsuzu görebilmektir. Aşkta sonsuzluk ve süreklilik, başlangıç önermesidir. Sonsuz kavramı olmadan aşkın doğması imkansızdır ve tarihsel olarak da doğmadığı biliniyor. Ayrıca aşkta bir çekim söz konusudur; çekim kavramı için önce insanın hareketliliği kavramı söz konusu oluyor.

◆◆◆

A-1 İnsanın gelişmesi, tanrıyı içinden çıkarıp aklı koymasıdır.
A-2 İnsanın gelişmesi, kendisini sevmenin yerine karşı cinsi sevmesidir.
B-1 Sanatçı, kendi içini dışarı çıkarandır.
B-2 Sanatçı, ilkel insanın görkemidir.
C-1 İnsan başı, harikadır.
C-2 İnsan vücudu mükemmeldir.
D-1 Harika baş, Tanrı'yı ve kendisini en çok çıkarandır: Bilim adamı.
D-2 Mükemmel insan, sanatçı-bilimadamı'dır.
D-3 Bu devrimcidir.

◆◆◆

"Özeleştiri" sistemine karşıyım; özeleştirinin özünde Hıristiyanlığın günah çıkarma pratiği var; bunu Bolşevikler, değiştirip geliştirerek yaydılar. Bana göre çok kötü yaptılar. İnsanların büyük kalabalıklar önünde, hatalarını kabul etme adı altında aşağılanması ve giderek kendisinde kusur bulma ayinine kaymasını, arkasından da bütün görevlerinden ayrılmasını çok onur kırıcı buluyorum.

◆◆◆

A-1 Tembellik, inançsızlıktır.
B-1 Tembellik, yeni düzene inanmamaktır.
C-1 Tembellik, eski düzene bağlılıktır.
D-1 Az çalışan, ufku dar ve sınırlı çalışan, güvensiz olandır.

◆◆◆

Kartlar ile çalışıyorum, okuduğum kaynaklardan önemli bilgileri paragraflar olarak kartlara alıyorum. Ayrıca kendi düşüncelerimi de kartlara geçiriyorum. 24 Eylül 1992 ve 17 Eylül 1992 tarihli bir kart:
"A-1- İnsan, başkasını beğenirken başkasında olanı beğenir.

B-1- Umudu olanların, korkusu olmaz.
C-1- Korku, aklın durmasıdır.
D-1- Umut, aklın zorlanmasıdır."

◆◆◆

Birey; tarihin belli bir kesitinde ortaya çıkan, hiçbir yer ve kişiye bağlı olmayan varlıktır.

◆◆◆

İnsan başı, insana güzelliğini veren yanıdır.
Ancak ne yerde sürünen insan ne ezilen insan başı güzeldir.
Güzelliği yükselişindedir.
İnsan başı yüksekte güzeldir. Hep yüksekte; bunun anlamı hep yükseğe kalktığı ölçüde güzel olmasıdır.
Başını kaldıran insan ve insan başı güzeldir.

◆◆◆

Sevmek güzel görmektir.
Aşık olmak birlikte güzelleşmektir.
Tek platonik olamayacak şey aşktır.
Her büyük aşk bir büyük seçimdir.

◆◆◆

Türkiye Büyülü Hapishanem

Devrim

Türkiye Büyülü Hapishanem

Her devrim, bir yeni bilgi teorisidir.

◆◆◆

"Revolution" sözcüğünün tam karşılığı "devrim" değil "dönüşüm" oluyor; "Revolüsyon" sözcüğü ilk kez siyasette değil, astronomide ve gök cisimlerinin dönüşümünü anlatmak için kullanılıyor. Bilimde büyük devrimin başlatıcısı "Copernicus"un kitabının başlığında, dünyanın döndüğünü anlatmak için kullanılıyor.

◆◆◆

Her tekrarda bir yenilik var. Olmalıdır. Bellekleri silinmek istendiği, bellek silmenin akıl değiştirici bir seferberliğe dönüştürüldüğü bir zamanda, "tekrar" en cüretli iş sayılmalıdır. Dünya'nın döndüğünü söylemek, her gün söylemek, ısrarla söylemek, korkmadan söylemek, bugünün en önemli görevi oluyor.

◆◆◆

Teorinin kapalılığında, zorunluluk-özgürlük ilişkisi son derece önemli bir yere sahip görünüyor. Bilimsellik, kaçınılmazlık ve zorunluluk demektir; Özgürlük, bunun diğer yüzü oluyor. Düzeni tasarlamak ve iktidarı politik müdahale ile almak, özgürlüktür; bu, zorunluluktan kaçınılmaz bir biçimde çıkıyor.

◆◆◆

İnsanlığın çevre kirliliği veya nükleer patlamalara ya da ozon tabakalarının delinmesi nedeniyle değil, devrimsizlik nedeniyle sona erme tehlikesiyle karşı karşıya olduğunu düşünme eğilimindeyim (...) İnsanı insan yapmak için sıçrama zorunlu oluyor. Devrim insanın sıçramasıdır; devrim, yapanı da büyüten geliştiren bir süreç olarak ele alınmalıdır.

◆◆◆

Önemli olan başka dünyayı kurabilmektir. İnsan, dünya kurmaya yatkındır. Devrimci kurduğu dünyada yaşayabilmelidir. Bütün hücreleriyle kurduğu dünyaların "yeni" adamı olmalıdır.

◆◆◆

Şizofrenler hep yeni dünya kuruyorlar ve kurdukları dünyada yaşıyorlar. Ancak dünyalarının akılları yok ve sık sık yeni dünya kuruyorlar. Şizofrenler tutarlı değiller ve ısrarlı olamıyorlar; toplum, fırsat buldukça şizofrenleri akıl hastanelerine kapatıyor.

◆◆◆

Toplum; devrimcilere, akıllı ve inatçı şizofrenler olarak bakıyor. Hep hapse kapatıyor ve fırsat buldukça başlarını vücutlarından ayırıyor.

◆◆◆

Tocqueville, 1848 Şubat ayında Paris sokaklarında yürüyen insanlar değil, yürüyen insanlara baktığında, hareket halinde opinions armêes görüyor. Aslında insan değil düşünce silahlanıyor; bunu anlatmak istiyor. Tocqueville, yürüyen silahlı kalabalık, silahlı düşüncenin yürüdüğünü düşünüyor.

◆◆◆

Yoğunlaşmış düşünce eylemdir;
Yoğunlaşmış eylem teori.

◆◆◆

Ben hep, güven'in de teorik değil pratik olduğunu yazıyorum. Hem güven hem de irade için umut, gerek koşul'dur, yeterli değil; ancak mutlaka gerekiyor. Yeni bir düzene umut, irade'yi besleyen vitaminlerin başında yer alıyor; yeni düzen, mevcut olandan, fark edilir ölçüde yeni ve uzak olmak durumundadır. Bu nedenle mücadele edilen ile yeni düzen arasındaki farkı hep ortaya koymak, yeni'yi açmak ve uzaklaştırmak, hem başarı ve hem de irade yaratmak için son derece gerekli olmaktadır. Bütün büyük peygamberler bunu çok iyi anladılar ve belki de sadece bunu biliyorlardı.

◆◆◆

Ütopya, aklın egemen duvarlarını yıkabilmektir.

◆◆◆

Revolüsyon ile reformasyon arasında ne fark var? Pek çok örneğe bakıldığında şiddet, kütlesellik, sınıfsal değişim, revolüsyon ile reformasyon arasında kesin bir çizgi çekemiyor; eylemin çok kısa bir zaman arlığında yoğunlaşması anlamında hız, revolüsyon ile reformasyon arasında daha net bir çizgi çekebiliyor.

Bu çizgiye başka bir açıdan da bakılabilir: hak alanlar ile hak verenler sınıfının, şiddeti ve kütleselliği taşıyan ve sınıfsal değişimi kolaylaştıran hareketi olarak düşünmek gerekiyor.

Bu açıdan bakıldığında, hem Martin Luther'in "reformasyonu" ve hem de Kemal Paşa'nın Kemalizmi, hak verenlerin hareketi olarak ortaya çıkıyor. Birincisinin adı üzerindedir ve ikincisini de aynı renkte ele almakta daha büyük bir doğruluk buluyorum; ancak burada üzerinde durmak istediğim bunlar ve içerdikleri doğruluklar değil; hak alanlar ile hak verenlerin iki ayrı dünyayı oluşturduklarını vurgulamak istiyorum.

Hak vermeyi meslek haline getirenler hak alma yoluna çıkmazlar.

Hak alma mesleği, hep itici ve zorlayıcı bir dinamiğe sahiptir. Hak vermenin profesyonelleri, sürekli frenlemeyi-durdurmayı kişilik haline getiriyorlar. İnsanlar, aslında, yaptıkları işin kişilikleridirler.

Sermayedar, kişileşmiş sermaye olarak tanımlanıyor. İşçi ise kişilikleşmiş iş, çevresini aşmaya başladığı anda revolüsyon ve hak alma mesleğine girmiş oluyor.

◆◆◆

İnsanların en ilkelleri, dindarlar, geleceklerini cennette görüyorlar. Güzel insanlar, sıradan insanlar, geleceklerini çocuklarında görüyorlar. Gelişmiş insanlar, aydınlar, geleceklerini ellerinde görüyorlar ve ellerini beğeniyorlar. En gelişmiş insanlar, solcular, geleceklerini yeni bir düzende görüyorlar ve yeni düzeni pek güzel buluyorlar.

◆◆◆

Fransa'da XIV. Louis, İngiltere'de VIII. Henri, toplumsal hayallerin önündeki yüksek duvarları yıkabilen tarihin kaydettiği önemli despotlardır. Böylece, büyük aydınlanmanın kapılarını da açmış oluyorlar. Bunlardan VIII. Henri'nin Ütopya sözcüğünü de yaratan ilk büyük ütopyacı Thomas More'u idam etmesi çok ilginçtir.Ancak daha sonra tarihin kaydettiği önemli aydınlamacıların hepsinin aynı zamanda despot olmaları şaşırtıcı değil-

dir. Eski aklın duvarları güçlü ve yüksek ise bu var olan aydının düzeninde bağnaz ölçüde hoşnut olması demektir; aydınlanmacı despotik yollara başvurmak zorundadır. Her aydınlanma bir aydınlar iç savaşıdır. Ölümlüdür.

◆◆◆

Red, bir yeni bilme düzlemine başlangıçtır.
Ütopya, aklın toplumsal duvarlarını yıkarak aklı güçlendirme işidir.
Kurgu, teoridir.

◆◆◆

Top, bütün silahların en inatçısıdır. Görmeyerek atış yapar ve cepheyi sürekli döver; top önce moralce yıkmayı amaçlıyor.
Toplar, dövmek için atılıyor.

◆◆◆

Devrimci, dağlar kadar büyük kayalar üzerindeki kılcal damarlar kadar ince yarıklardan bir narin dağ çiçeğinin, yaşam ile ölüm arasında mikroskobik titreyişlerinden mesajlar alabilendir.
Devrimci politikacı bu mesajları güce yüklenmede, güç biriktirmede kullanabilendir.

◆◆◆

Büyük aşık, büyük bilimadamı, büyük politikacı, seçmecidir.
Seçmek, sadece pazarda alacağını bilmektir.
Seçmek; gerçekte, reddetmektir.

◆◆◆

Devrimci politikacı; kendisiyle düşman merkezler arasında eylemli-bilgi oyunları kuran ve oynayandır.
Her eylem, bir bilgi akışı ya da radyasyonudur.
Mutlak cevabı vardır. Dağ çiçekleri bile habercidir. Haber bir eylemle de gelebilir. Devrimcimerkez ve düşmanmerkez bir sıkışık sistemdir.
Bu eylemin cevabı, eylemli bilginin kırılarak ya da yansıyarak gelmesi sonucunu da doğurur. Böyle

durumlarda devrimci politikacı için radyasyon bilgiyi tekrar kırmak veya tekrar yansıtmak zorunludur.
Devrimci politika, eninde-sonunda, bir bilgi sorunudur. Devrimcilik, eninde-sonunda, epistemolojik süreçtir.

◆◆◆

Düşünmeyi tamamlamayı, eyleme dönüştürmek olarak anlıyorum.

◆◆◆

Yirminci yüzyıl başlarından başlayarak, altı siyasi partiyi seçiyorum. Parti, taraf olmak ve disiplinli bir biçimde bir tarafta güç'ü yığmak anlamına geliyor; yazılı bir tüzük ve program ile formel örgütlerin olup olmaması partiyi tanımlamak için gerekli olmuyor.
Bu altı partiyi iki kategoriye ayırıyorum. Bir yanda CHP, DP, TİP var. Diğer yanda İttihat ve Terakki, Türkiye Halk Kurtuluş Partisi ve Partiya

Karkeran Kürdistan var: Altısının ortak özelliği önemli olmalarıdır. İkinci olarak kurulan Türkiye İşçi Partisi'ni ve diğerlerini önemli bulmuyorum. Cumhuriyet Halk Partisi, Demokrat Parti ve Türkiye İşçi Partisi, hep yaşlı sayılan kuşaklar tarafından kurulmuştur. Birincisinin kurucuları, emekli generallerdir ve ikincisini emekli başbakanlar kuruyorlar. Üçüncüsünü emekli profesörlerin kurduğu pekala söylenebilir; her üçünün de kurucularının yaşlarının elli yılın üzerinde olduğunu söylemek iyi bir genelleme olabiliyor. Diğer üçünü ise İT, THKP ve PKK, üniversite öğrencileri kurdular.

Birinci grup, kesinlikle legaliteyi ilke bildi. Zaman zaman şiddeti kullanma yollarına geçseler de barışçıl politikayı seçtiler. İkinci grup, başlangıcında gizliliği benimsedi. Her üçünde de şiddet, politikalarının en önemli yöntemi sayıldı.Bu üçü, şiddetle kuşatıldıklarını düşünüyorlardı ve şiddet kuşatmasını aşabilmek için şiddet kullanmayı kaçınılmaz görüyorlardı.

Birinci grup, sınırlı ufukludur. Komintern terminolojisini kullanacak olursak CHP, DP ve TİP, miyopturlar; ancak önlerini görebiliyorlar, coğrafyaları çok dardır. Estetikleri ise benzemeye dayalıdır. CHP, Fransa'ya; DP, Amerika'ya; TİP, Sovyetler'e benzemeyi amaçlıyor; uzak amaçtır. Her

üçü de, Fransız İhtilali'ni, Amerikan İhtilali'ni ve Ekim Devrimi'ni yok sayıyor: Bunlar olmadan benzeyebileceklerini düşünüyorlar. Bunların belirlediği coğrafyada var olmayı temel yasa sayıyorlar. İttihat ve Terakki'nin ufku genişti; bakış'ı, sonsuza yöneliyor.. Avrupa'dan sürülmüş olmayı kabul ediyor; İç Asya'daki ilk yurtlara doğru islami ihtilaller düzenlemeyi planlıyor. Hindistan'ın uçsuz derinliklerini ellerinde tutabileceklerini hayal edebiliyorlar.
THKP geç kalmış bir dünyadaki bütün ihtilalci patlamaları kendisinin sayabilen bir nefes'tir. sadece bir soluk veriştir; soluğu kendisinden daha uzun ömürlüdür. Küba, Latin Amerika, Vietnam, Asya, Filistin ve Afrika bu gençler için, birlikte nefes alınan, conspiration, topraklardır.

◆◆◆

İnsan aklı sonsuza yatkındır.
İnsan yürüyüşü, sonsuza yöneliktir.
Sonsuza bakmayan her yürüyüş tökezlemeye ve düşmeye mahkumdur.

◆◆◆

Cennet düşüncesini, insandan ayırmak mümkün değildir.
Cennet, dinselliğinden çıkarılabilir; ancak insandan ayrılamaz. Sosyalizm, insan aklının didikliye didikliye sonsuza akışının en felsefi ifadesi oluyor.
Bir sosyalizm, kendisini sonsuzlaştırma kaygısından uzaklaştırdığı zaman bitiyor: Sovyet sosyalizmi, kendisini sonsuz olarak çoğaltmaktan vazgeçtiği anda bitmeye başladı. Lenin'in "savaş için bir arada yaşama" ilkesinin, büyük bir yanlışlıkla, "barış içinde bir arada yaşama" olarak formüle edilmesi bu bitişte önemli bir yere sahip görünüyor.
Sosyalizm, kendisini, sonsuzlaştırma amacından vazgeçtiği sürece hiçbir yerde sosyalizmi sürekli yapamaz; bu sosyalizmden vazgeçmek anlamına geliyor.
İnsan, sonsuzluk peşinde koşmaya mahkumdur.
Sosyalizmin çürüdüğü yerlerde dinselliğin beklenmeyen sıçraması, dinlerden değil, insanın sonsuz erdeme mahkum olmasındandır. Sovyet sosyalizminin çürümesinden Hıristiyan ve İslamik bağnazlığın fışkırması, insanlığın sosyalizme ne kadar yoğun bir biçimde mahkum olduğunu gösteriyor.
Cennet kurma, insan yaşamının yüklemlerinden birisidir. Sonsuzluğa yatkınlığın sonuçlarından bi-

ri olarak ortaya çıkıyor. Diğeri, sevgi ve daha doğrusu aşk oluyor.
Aşk, sonsuzluğu barındıran sevgi olarak tanımlanabilir; sevgiyi ise birlikte gelişmek olarak tanımlıyorum.
Sovyet sosyalizminin çözülmesinde, sevgiyi daha doğrusu aşkı, çıkarmasının çok önemli bir rolü olmalıdır.
Sevgiyi, sosyalizmden çıkarmak, insanı sosyalizmin dışına itmekle birdir.
Ortaklık olmadan sevgi ve sevgi olmadan ortaklığı düşünemiyorum.
Kardeşlik ise en büyük ortaklıktır.
Mülkiyet ve irade düzeyleri önemli ölçüde farklı olanların kardeş olmaları mümkün değildir; heterojen irade ve mülkiyet düzlemlerinde kardeşlikten söz etmenin aldatmaca olduğunu düşünüyorum.
Aşk, insanın birey düzleminde sonsuzu yaşamasıdır.
Sosyalizm, insanın toplum ve sınıf düzleminde sonsuza koşmasıdır. Kardeşlik, insanın ulus düzleminde sonsuz beraberliği aramasıdır.

◆◆◆

Türkiye solu bölünmemiştir. Fakat Türkiye solu güçsüzdür. Çünkü derinliği yoktur. Türkiye'de şimdi görkemli 1961-1971 döneminden çok daha yaygın bir sol birikim vardır. Yaygındır. Kuzeyden güneye, doğudan batıya Türkiye yüzeyindedir. Türkiye yüzeyini sol, bir demir tozu gibi örtmüştür. Bir kağıdın üzerindeki demir tozu gibi Türkiye yüzeyine saçılmıştır. Şimdi toplayacak bir mıknatısa ihtiyaç vardır. Mıknatıs, teoridir. Derinlik ve özdür. Mıknatıs tartışmadır. Toplayacak olan tartışmadır. Üstelik de teorik tartışma.

◆◆◆

Türkiye'de köycülük, halkçılık ve Türkçülük, yaklaşık olarak aynı tarih kesitinde eyleme dönüştü; iç içe girdi. İçeriklerindeki ayrılıklara rağmen, aynı programın çeşitli aktiviteleri göründü ve özdeşleşti. Aydın Üzerine Tezler'de bir bölümde ayrıntıyla işlenen, fakat bir çok bölümde bir leit motiv işlevi gören şu tez gelişti: Köycülük, halkçılık, Türkçülük bir çaresizliktir. Bütün çarelerin tükenildiğine inanıldığı zaman başvurulan çaredir. Nitekim Mustafa Kemal, İstanbul'da, iç ve dış faktöre dayalı bütün çareleri, pratik ve teorik olarak denedikten sonra, Anadolu'ya çıkmayı denemiştir. Anadolu son çaredir.

◆◆◆

Benim "Fatih Sultan Mehmet" çalışmam yöntem açısından çok önemlidir; burada, bana göre Osmanlı'nın tam kendisi olan dönemi, tümüyle çelişkiler ve siyasi partiler mantığıyla çözümlemeyi denedim. Bu, Osmanlı tarihini tekdüze gören bütün çalışmalardan önemli bir ayrılıktı; buna ek olarak yakın zamanlara bazı içsavaş dönemleri ekledim.1906-1926, bir içsavaştır. Cumhuriyet'in stabilizasyonunu, bu tarihten başlatmak eğilimindeyim. 1966-1996, bir içsavaş dönemidir. Demirel'in başbakanlığı ve Cumhurbaşkanlığı dönemlerinde geçen "Otuz Yıl Savaşları" diyebileceğimiz bir kesittir.

◆◆◆

Bu "Otuz Yıl Savaşları"nda, bizim taraf iki büyük kayıp yaşamıştır.
Bir: Örgütlü işçi sınıfı sendikacılığımız yıkılmıştır.
İki: Biz bu içsavaş'ta, aydın hareketimizi kaybettik.
İşçi örgütümüzü ve aydın hareketimizi kaybetmek, insanımızı öksüzleştirmiştir. Bu ise insanımızı kimliksizleştirmek isteyenlere çok elverişli bir ortam hazırlamıştır.

◆◆◆

Bizimki tarihe eleştirel bakan, emekçisine sanatla yaklaşan, hep ortaklığı arayan bir oktur. Bizimki emekçilik, sevgi ve ortaklık üzerine bir hat oluyor.

◆◆◆

Politikayı, "mümkünü yapma sanatı" olarak tanımlıyorlar. Sanıyorum, sanat ile zanaati ve politikacı ile tenekeciyi karıştırıyorlar; mümkünü yapmak, tenekecinin ve hatta teneke tamircisinin işidir. Eğri yerleri düzeltme ve delik yerleri lehimlemeyi politika olarak anlıyorlar; esnaflıktır ve statükodan öte tutuculuk oluyor.

◆◆◆

Tenekecilik zanaatinin hiçbir riski yoktur; politika ise her zaman büyük bir risk taşıyor. Asıl risk ise öngörüde veya bakışta kendisini belli ediyor. Bir örgüt yanı ve bir de bakış tarafı var. Bakışsız, eskilerin söyleyişi ile, olayların derinine "nüfuz" etmeden politika yapmak mümkün olmuyor. Politika, eşyanın ötesini görebilen bir bakış ile yaratılan gücü örgüt denilen bir yapıda toplayıp sevk etmeyi içeriyor.

◆◆◆

Harp, metin insan işidir.
Yürekli olmak gereklidir. Yüreklilik, tehlikeyi küçümsemektir. Harp meydanı, bilinmeyenler yumağıdır.
Harp, yalnızca politikanın şiddet yoluyla sürdürülmesi değil, aynı zamanda en koyu belirsizlikler içinde politika yapmak demek oluyor.
Bu nedenle yüreklilik ve sezgi, savaşçının vazgeçilmez nitelikleri sayılıyor; bunlar olmazsa savaşçı özellikle büyük savaşçı olunmuyor.

◆◆◆

Yenilginin arındıran ve insanı yenileyen bir yanı var. Bir öğretmen olarak düşünüyorum. Rusya tarihi, yenilginin büyük öğretmen olduğu bir tarihtir.
Rusya tarihindeki en büyük yapı değiştirme girişimi, 1856 Kırım Savaşı'ndaki büyük Rus yenilgisini izliyor; kölelik resmen kaldırılıyor. Yenilgi, Rusya'da canlanmaya yol açıyor.

◆◆◆

Keşif, savaşçının belirsizliği yenme yollarından birisi ve belki de en önemlisidir.
Keşifte, hem küçük çaplı hücum ve hem de bilgi toplama önemlidir; ancak bilgi toplamayı sıradan bir istihbarat olarak değil, bir eylemliliğin imkanları olarak tartmak biçiminde anlamak zorunlu oluyor.
Keşif, bir keşif koluyla, karşı saflara çok yakın arazide ve belki de kimin olduğu bilinmeyen yerlerde, şiddetli bir araştırmadır.

◆◆◆

Harpte keşif kolu hep yüreklilerden seçilmiyor; arınması gerekli olan ya da halk arasında uygun sözle "vezir ya da rezil" olması imkan dahilinde bulunanlardan da keşfe çıkartılanlar oluyor.
Bu şiddetli deneme işinde üç ihtimal bulunuyor: Karşı tarafa geçebilirler, arazi olurlar, görevlerini yaparak, kahramanlık düzeyine yakın, birliklerine dönerler.

◆◆◆

Osmanlı-Türk tarihini ve modernizasyon aşamalarını, bir yenilgilere tepkiler zinciri olarak ele alan tezlerimin bilindiğini varsayıyorum; her türlü modernizasyon adımlarını, ilk büyük yenilgi olan 1774 Küçük Kaynarca Antlaşması ile başlatıyorum. 1774 tarihli "Yenilgi Öğretmen", Nizam-ı Cedid (Yeni Düzen demek oluyor) modernizasyonu başlatıyor. Türk-Osmanlı egemenliğinden ilk bağımsız devleti çıkaran 1821-27 tarihli Elenlerin Bağımsızlık Savaşı, Türk-Osmanlı son döneminin en büyük Yenilgi Öğretmeni'dir. Türk-Osmanlı son döneminin en radikal yenilik hareketi saydığım Tanzimat'ı, Elenler ve Mısır'dan gelen Mehmet Ali ve oğlu İbrahim Paşalar önündeki yenilgiye bağlıyorum.

◆◆◆

Türkiye Büyülü Hapishanem

Aydın

Türkiye Büyülü Hapishanem

Aydınlar da görüşlerini ve düşüncelerini terk ediyorlar; ancak kategorik olarak sıradan insandan daha az olması gerekiyor. Sıradan insan çok daha sık düşünce değiştirebilir, bunu insanlık tanımı ile çelişik de bulmayabilir; aydında düşünce değişikliği çok zaman tanımı ortadan kaldırma anlamına geliyor.
Aydınların çok kötülendiği ve günah keçisi yapıldıkları zamanlarda bu görüşüm yadırganabilir. Halbuki bunun, aydın çözümlemesi içinde çok olumsuz uzantıları da olabiliyor. Hainlerin çoğu aydınlardan çıkıyor; bu her zaman aydınların daha çıkarcı olmalarından kaynaklanmıyor. Aydınların ve üstelik yaşlanmış aydınların daha çok hainlik yapmalarında, eskimiş geçerliliğini yitirmiş düşüncelerinden vazgeçmemelerinin rolü var.

◆◆◆

Türkiye'de yazar, sanatçı ve bilim adamı, hiçbir "saf" kapitalist veya saf "sosyalist" düzende gelemeyeceği yerdedir. Kapitalist dünyaya, burjuva aleme, hiçbir kini yoktur ve sosyalizm, Türkiye aydını için, uzak bir hayaldir; bu ikisi arasında "oynayarak" gelirini maksimize edebiliyor.

◆◆◆

Sanatta gerçekçilik nedir? Bu soruya sürekli cevap ararken, bazı tespitler yapabiliriz ve birincisiyle başlıyorum.Bir: Güzellik de tarihsel ve aynı zamanda toplumsaldır; güç ile de bir bağlantısı olduğunu seziyoruz. Ne yazık, insanlığın, güçsüz'ü güzel bulamamak türünden bir zaafı var; yalnızca insanlığın sınırlarını aşanlar güçsüz'de güzellik görebiliyorlar. İki: Kolonyalistler, sömürgelerini güzel buluyorlar.

◆◆◆

Çağdaş insanı yazmak, tarihten kukla çıkarmaktan çok zordur; her halde bunu yazıda hiçbir yeteneği olmayanlar hepimizden iyi biliyorlar. Herhalde bildikleri için edebiyatımızın bir bataklığı haline gelen "tarihsel" romana saldırıyorlar.

◆◆◆

Hiçbir ressam, bilim adamı, yazar, ürününü netlikle tanıma imkanına sahip değildir; bunu, yaratma sürecinin paradokslarından birisi olarak kabul edebiliriz. Yaratılanın değerlendirilmesi ve tanınması, toplumun bir ayrıcalığıdır; "eleştiren", burada öncüdür. Öncünün işine karışmayı, yaratma sürecini eksik bırakmaya yönelik bir hareket ve bir tedbirsizlik sayıyorum.

◆◆◆

Zorunluluğu göremeyenler, hiçbir zaman, edebiyat adamı olamazlar.
Bir roman yazma heveslisinin tarihçi olması hiç de zorunlu değildir; fakat yazacağı dönemin havasını, umut ve umutsuzluğunu bilmek zorunluluğu tartışmasız ortadadır.

◆◆◆

Sanat, eninde-sonunda gerçekliği yeniden yaratmaktır ve son belirleyicisi, yine de gerçeğin kendisidir. Gerçekliğin yeniden yaratılma sürecinde, son belirleyici yoksa sanat da yok oluyor demektir.

◆◆◆

Güzel'in nihai kaynağı yine de doğa'dır; çünkü doğada her zaman güzel'in ölçülerini buluyoruz. Hangi çağda olursa olsun resme, doğayı etüt ederek başlamak, herhalde güzellik ölçülerine alışmak için gerekiyordu. Gerçekte de aklın yasalarını seziyoruz; ne kadar çelişik olursa olsun aklın bir tutarlılığı var ki gerçeklik bunu saklamaktadır.

◆◆◆

Stefan Zweig'in intiharını artık anlıyorum.
Ölüm, insanın kendini unutmasıdır. İntihar, bunu isteyerek yapması demek oluyor.
Günter Grass'ın ülkesini terk ederek Asya'nın itiraz dolu topraklarında tazelik arayışını anlıyorum.
Neden artık anlıyorum? Çünkü benim de içinde yaşadığım toplum, hızla, darbeyle, onların yaşadıkları topluma benzetiliyor. İnsanlar, böyle toplumlarda yaşamaya layık değildirler; bu düzenler, insanları hamam böceğine dönüştürüyor.
Zweig, hamam böceği olmamak için kendisini unutmayı seçiyor.
Grass, hamam böcekliğinden kaçabilmek için Asya'nın tepki dolu topraklarına sığınıyor.

◆◆◆

"Mütareke Aydını" diye bir kavramla bakıyorum bunlara: "TV'de liderlerin hangisi iyiydi?" bunu tartışıyorlar. Birinci Dünya Savaşı sonlarında İstanbul işgal edilince İstanbul'daki aydınların pek çoğu "Fatih mi büyük, Yavuz mu büyük?" türünden tartışmalara başladılar. Benzeri tartışmalarla dünyada ve Türkiye'de en utanılacak aydın türünü ortaya çıkardılar.

◆◆◆

Edebiyatı hafife alanlar, kendileri hafif olanlardır.

◆◆◆

Popülizm artı Anıpirizm eşittir köylü kurnazlığı.

◆◆◆

Darwin, mağaraya konan bir insanın körleştiğini yazıyor. İnsanın gelişmiş türü olan "aydın"da bunun tersi oluyor: Karanlıkta gözü büyüyor.

◆◆◆

Stefan Zweig "azıcık bencillik ve hayal yoksunluğu hayatımı pek çok kolaylaştırdı." diyor.
Bir ölçüde doğru, sonra çok eksik.
Eğer toplumu dönüştürme hırsı yoksa, doğru.
Varsa, bencil olmamak ve hayal gücü olmak, pek çok güzel.

◆◆◆

İlericilik, yeniliğe düşman halkı yenilikçi yapma mücadelesidir.

◆◆◆

Yaşadığı toprağın dilini duymayan, hissetmeyen, haykırmayan insan olamaz, devrimci olamaz.

◆◆◆

Aydın yaratmaya yönelmeyen aydın düşmanlığı, gericiliktir.

◆◆◆

Ozan olmak, her dilde birdir; ancak ozan gibi yaşamak başkadır... Türküyle felsefe yapmaktır, şarkıyla, müzikle felsefe yapmaktır ve sözcükle tılsımlı çekirdekler yaratabilmektir.

◆◆◆

Türkiye'de romancıların bir kısmı, edebiyat eksiklerini tarih kırıntılarıyla, tarih eksiklerini de edebiyatla doldurmaya çalışıyorlar.

◆◆◆

Aydın, çıkarsız davranabilendir. Şair ise hiçbir çıkar hesabı olmayan insandır.

◆◆◆

Sözler var, başlı başına tiyatro'dur.
"Nazım'ı bir incir ağacına asmalı ve sonra altına geçip ağlamalı." Bu sözü ilk Mustafa Kemal'in Nazım için söylediğini okudum. Sonra aynı sözün Namık Kemal için de söylenmiş olduğunu buldum. Bu kez Keçecizade Fuad Paşa'nın ağzına uygun bulunuyor. Belki Kemal Paşa, Fuat Paşa'dan öğreniyor. Daha sonra bu sözün başka durumlar ve kişiler için de telaffuz edilmiş olduğunu gördüm.

◆◆◆

Derin'e bakmak gerek. Derin'i vermek gerek. Asıl yaratıcılık burada. Gözleme dayalı edebiyat ve bilim, işin kolaycılığıdır. Biraz "alan çalışması" adıyla moda edilen Amerikan bilimadamlığını andırıyor. Muhtarın kızı Güllü'nün, ineğin memesini tutan parmaklarındaki gerilimi ya da köy çocuklarının sünnet yaralarını tezek dumanında iyileştirmeye çalışmalarını yazma, yazan için, oldukça kolay olmalı. Bir yaratıcılığı gerektirmez. Okuyan için de çok ilginç olmalı. Düşünmeden bilgili yapar. Ama hepsi bu kadar; fakat edebiyat bu kadar değil. Edebiyat da bilim de bundan çok ötede.

◆◆◆

Acaba dünyaya gelmiş ve belki de gelebilecek en meraklı insanımız olarak bildiğimiz da Vinci ve de Balzac da mı öyle yapıyorlardı; ben, bir an için doğa ve toplumla ilgili sorularımı tüketince hemen kendimi sormaya başlıyorum. Hala cevabını bulamadığım sorulardan birisi, neden operaya düşkün olduğumdur; belki de tiyatro ile müziği, şan ile orkestrayı, dans ile dramı, mükemmel bir biçimde birleştirdiği içindir, bilmiyorum. Bildiğim; kendimi bir hoş-üzüntüye koymak istediğim zaman La Traviata'nın aryalarını dinlediğim ve - bazı kitaplarımın önsözünde de yazdım - hep sesini yitirmiş bir tenor olmak isteğimdir "belki" diyorum. Sesini yitiren tenor.. ilk bakışta düşünmek ve zor'dur. Çünkü hem sözlük ve hem de müzik anlamında, "tenor", bütünü tutan ve yapı'yı sürükleyen demektir, yitirdiği zaman, bütün kurgu bitiyor; doğrudur. Ancak her operada tenor, en belirleyen aryalarına sahnenin çok gerisinden başlıyor, sesi önce az işitiliyor, sonra sahneyi ve daha sonra bütün salonu kaplıyor ve işte bu sırada koristler katılıyorlar, bir süre sonra biz, karşımızda aryasını söyleyen ve koro içinde sesini yitirdiğimiz tenorla karşı karşıya geliyoruz. İşte ben hep böyle tenor olmak istiyorum, bütün aryalarımın kütlede erimesini ve artık sesimin duyulmamasını özlüyorum.

◆◆◆

Sanat ve bilim, bir kütleden seçip ayırma işidir. Bilim ve sanat, kütleyi işleyerek değiştirip geliştirme eylemi oluyor.

◆◆◆

Bu sözcüğe, "yabancılaşma", itirazımı başka bir yerde kaydetmiştim, "alienation" sözcüğünün piyasa çevirisi olmalıdır; belki "öteki" daha doğrusudur, belki "öteki" ya da "başka" oldukları için kendilerini bilmiyorlardı, varlıklarına, eylemliliklerine, yaşadıklarına teorik olarak bakamadıkları için "öteki" idiler ve kendilerini göremiyorlardı. Böylece analiz ediyorum ama yine de yeterli olduğunu düşünemiyorum. Oysa bu büyük bir eksikliğimizdir, kendimize teorik olarak bakamama, eylemliliğimizi kavramlaştıramamak, kavram ve teori dendiğinde hep yabancılara bakmak, daha da önemlisi, teori, kavram ve model dendiğinde hep öteki repertuara dayanmak, hala temel karakterlerimizden birisi durumundadır. Bunu "aydın" kategorisinde de görüyoruz ve aydın dendiğinde Sartre'den başlıyoruz ve Sartre ile bitiriyoruz; bu, kendimizi ve aydını bilmemekle özdeştir.

◆◆◆

Aydın, aklını kullanarak mücadele eden insandır. Aydın, aydınlatmak ister, otomatiktir. Ancak kaçınılmaz olarak engelle karşılaşır; bu yüzden mutlak mücadele etmek gerekir. Öyleyse, Arapça "münevver" kelimesinin doğrudan çevirisi olan "aydın", batı dillerindeki "entelektüel" kelimesine göre çok daha fazla bilgi yüklüdür. Ancak "entelektüel" kelimesindeki akıl unsurundan yoksundur. Bu nedenle olsa gerek, Türkçe'de "aydın" kelimesi yerine zaman zaman entelektüel kelimesini kullanmak zorunlu oluyor.

◆◆◆

Aydın, yalnız kimsedir. Yalnızlıktan korkan fakat yalnızlığa katlanabilen kimsedir. Aydın için yalnızlıktan kurtulmak amaç; yalnızlıktan kaçmak ise ölümdür. Yalnızlığa dayanmak aydının yaşam sınavı, daha uygun bir deyimle, Darvinist geçidi-dir. Darvinist sınavdan başarıyla geçemeyen aydın ölüme mahkumdur.
Ölü aydın mücadele edemez; toplumuna ve insanlığına hizmet veremez.

◆◆◆

Teorık geleneği olmayan Türk aydını, Tanzimat'ı bir İngiliz senaryosu sayar; Reşit Paşa büyük bir aydın olmakla birlikte Tanzimat'ı -Batı'dan değil Mısır'dan- İbrahim Paşa'ya bağlamak mümkündür.

◆◆◆

Tanzimat aydını saftır, Meşrutiyet aydını eklektik ve ödüncüdür, İdare-i Maslahatçı.

◆◆◆

Türk aydını hep dayanak aradı, İlmiye yeniçeri ile müttefik oldu.Yeni aydın, kendine, Tanzimat bürokrasisine dayandı.

◆◆◆

Okumayı bir defada gerçekleştirmek, çocukların ya da bilgelerin becerisidir, normal insan yeniden okumalıdır. Çünkü okumak, tuğla ile duvar yapmaya benziyor. Birisini koymak için diğerini koymak gerekiyor. Tek tek tuğlaları üst üste koyarak duvar örülmüyor, bir tek tuğlanın üzerinde yükselebilmek için yanındaki tuğlalarla destekleme zorunlu oluyor.

◆◆◆

Şeyh Bedrettin'i bir destandan veya roman olarak yazılmış iki ciltlik bir edebiyat eserinden öğreniyor. Osmanlı devlet yapısını bir başka hacimli romandan izliyor. İstiklal Mahkemelerini veya Serbest Fırka'yı hep roman olarak okuyor. Türkiye'nin tarımını ve köyünü ise "köy romanları" kanalıyla sindiriyor.
Türkiye'de Ahmet Mithat Efendi geleneği devam ediyor. Bilgi, tarih, ideoloji ve tarih genç nesillere basitleştirilerek, çiğnenerek edebiyat olarak veriliyor. Sevecen ve tembel annelerin bezelyeyi veya eti, çiğnedikten sonra çocuğun ağzına sürmeleri, bilim ve edebiyata örnek oluyor. Hep böyle yapıldığı içinde zavallı çocuk yediğinin bezelye veya et olmadığını da anlamıyor. Ne edebiyat ne de bilgi veya teori.

◆◆◆

Teorik geleneği olmayan aydın bukalemun özelliği gösterir.
Yalnızlık korkusu, Türk aydınının obsesyonudur. Bu yüzden kalabalıkları arar. Ancak ne yazık kalabalıkları ararken değiştirmekten çok benzemeye çalışır.
Kalabalık köylülüktür. Türk aydını, tahta ağızlık

kullanır ve kasket giyer. Kalabalık, askerdir. Türk aydını parka giyer, haki rengi sever. Kalabalık, işçidir.. Türk aydını, tulum giyer ve yıkanmayı unutur.

◆◆◆

Türkiye aydırı, gürültüyü sever; yalnızlıktan korkar. Halbuki aydın, tanımı gereği, bunun tersini özler. Belki de aydın derinliği olmadığı için Türkiye aydını, gürültüye ve kalabalığa tapıyor. Hep birlikte TİP'li oluyor, sonra MDD patlıyor. Hep birlikte MDD'li oluyor. Sonra hep birlikte, öğrencilerinin öğrencisi olup öğrencilerin peşlerine takılıyor. Kırlara ve kentlere, gerillaya çıkıyor. Sonra hep birlikte "doktorcu" oluyor, sonra TSİP oluyorlar ve sonra yeniden, hep birlikte, TİP'li oluyorlar. Sonra hep birlikte ilerliyor. Sonra hep birlikte dağılıyorlar. Kapalıçarşı'da bir rehberin öncülünde alış verişe çıkmış, zamanı az, giysileri renkli, gözleri tabela ve vitrinlerde, bir turist konvoyunu andırıyorlar. Hep birlikte bir vitrinden diğerine koşar gibiler. Sanki birbirinden ayrılırlarsa kaybolacaklar. Birbirlerini sevmiyorlar. Ama yine de birlikte koşuyorlar. Ortak gürültülerini seviyorlar.

◆◆◆

Aydın, zaman zaman ve özellikle yenilgi dönemlerinde, sessizliği ve yalnızlığı sevebilmeli. Aydın, eğer ihtilalci olacaksa, yalnızlığa cüret edebilmeli. Yalnızlığa cüret edebilenler, sonra kalabalıklarla buluşabilirler.

◆◆◆

Sadece iki gazeteyi ve yalnızca bir temel niteliğiyle ele almak yeterlidir. Hürriyet ve Cumhuriyet'in kısa ve temel işlevleri, bozmaktır; Hürriyet, halkı ve Cumhuriyet de aydını bozmakla görevlidirler. Buradaki "görev" sözcüğü, her iki gazetenin de bunu bir tür varlık nedeni ve "devlet görevi" saymaları nedeniyle uygun düşmektedir. Cumhuriyet, 1968-1976 dönemini ayrı tutarsak, içinde bir de 12 Mart kesintisi var, hep aydını bozuyordu. Hürriyet için ayrık bir zaman göremiyoruz.

◆◆◆

Herhalde en değersiz ve bu nedenle en zahmetsiz sevgi, sarhoş masalarında dillendirilenlerdir. Başı ve sonu, birikim ile derinliği yok; her sarhoş her sarhoşu sevebilir ve biz de, Türkiye aydınları, Nazım'ı sevme yarışındayız. Mezarını getiriyoruz,

yurttaşlığını veriyoruz, oligarşinin Rusya'da iş yapan kolunun himayesinde mezarı başında ölüm ayinleri yapıyoruz ve hiç ama hiç utanmıyoruz.

◆◆◆

Her teori tutkunu, Prusyalı General Von Clausewitz'e hayrandır, pek çok örneğini biliyoruz. Savaş içinde, pek çok rastlantı, şans ve cesaret türünden analizi çok zor olan yetiyi içeriyor ve bu nedenle teorik bir çözümlemesi imkansız görünüyordu.
Clausewitz, bize imkansız bir savaş teorisi vermiştir; artık savaşın temel hedefinin karşı tarafın iradesini teslim almak olduğunu öğrenmiş durumdayız, irade zaptını kalıcı kılmak için de ilk iş silahsızlandırmaktır.
Mondros Mütarekesi'ne, ülkenin silahsızlaştırılmasının temel koşul olarak konması ve Afganistan'da savaşın ancak bir silahsızlandırma ile biteceğinin açıklanması, Clausewitz teorisine uygundur. Ancak Clausewitz, emperyalizm öncesi bir teorisyen idi; şimdi temel amaç beyinleri zaptetmek ve değerler sistemini tahrip etmektir.
Bunu kalıcı yapmanın yolu ise, insanı yozlaştır-

maktan geçiyor; yoz, alçaklıktan haz alan yaratıktır. Bu nedenle yozun bir daha herhangi bir değer sistemi kazanması imkansız görünüyor; şimdilerde edebiyata yüklenen en önemli misyon buradadır.

◆◆◆

Şair ile bilgi yan yana gelebilir mi, ben kuşku duyuyorum. Hatta bir bilginin şair olamayacağını düşünüyorum; şiiri, 'ekonomik sözde erimiş müzikli felsefe' olarak anlasam da şairin filozof olmadığını ve olamayacağını biliyorum.

◆◆◆

Yaratmak; can vermek, kişilik vermek, özgürlük tanımaktır; bu nedenle, Julien Sorel'in yaratılışının hemen başından itibaren Stendhal'den özgürleştiğini ve Stendhal'i yönetmeye başladığını düşünmeliyiz, tıpkı Raskolnikov'un, Dostoyevski'ye hükmetmesi türünden; yaratılanın yaratana hükmetmesi, yaratmanın gizli yasasıdır.

◆◆◆

Köylüler iki türlüdür; pazara yakın olanlar, çabuk pazarın dilini ve ahlakını kabullenirler, biliyoruz. Dağ köyleri var, bunlar ise değişmezin gardiyanlarıdır; bizde Türkmenler ve Kürtler'de dağ Kürt'lerini gösterebiliriz. Aydınlar iki türlüdür; köksüzler ve bunlar dışarıdaki her rüzgarı içlerine alır ve Konya dervişleri örneği dönerler. Bir de dönmez aydınlar var; bunlar dağ Türkmenleri'nin gelenekte yaptığını, akıl planında üstleniyorlar ve yabancı rüzgarlardan nefret ediyorlar. Şimdi son mevzi bunlardır.

◆◆◆

Aydın olmak aynı zamanda "yapmamayı yapamamak" demektir.

◆◆◆

Türkiye Büyülü Hapishanem

Bilim Felsefesi

Türkiye Büyülü Hapishanem

Korkunun artması veya azalması toplumsaldır. Bilimde ya da politikada önemli olan varlık değil, artma veya azalmadır.

◆◆◆

Hem savaş ve hem de bilimde, kavramlaştırma çok önemli olmaktadır; ancak daha önemlisi, kavram ve tanımların sınırlarının netlikle ve daha doğrusu kesinlikle belirlenmesidir. Çünkü saflaştırılmış ve sivriltilmiş kavram, bir araç ve kuşkusuz bir hançere dönüşmektedir. Bu nedenle önce, kullandığımız kavramları net hale getirmek zorunluluğunu kabul etmemiz gerekmektedir.

◆◆◆

Söz ya da olguları önce kavramsallaştırıyorum. Kavramları, sonra vektör yapıyorum. Vektörlerden bir dünya yapıyorum. Kurduğum dünyanın içine giriyorum. Herkesin dünyasında değil teorik dünyada yaşıyorum.

◆◆◆

"Azab" kavramını ilk olarak "Fatih Sultan Mehmet" çalışmamda geliştirdim. Osmanlı Devleti'nin kuruluş ve yayılma döneminde savaşa ilk önce sürülüyorlar; surların önlerine ilk önce gönderiliyorlar. Çoğu yaşlı, inancını yitirmiş ve yaşamdan yitirdiklerini bir denemede kazanmayı hedefleyenlerden oluşuyor.

Azab'ta bütün yaşamları boyunca istedikleri yere gelememiş olanların psikolojisini görüyorum. Surların önüne ilk giderek, surları ilk aşarak, "bu kez" geçmiş tüm kayıpları telafi edeceklerini düşünüyorlar. Surların öbür yanında zenginlik var. Zenginlik, azab için ganimet'tir veya ganimet düşü oluyor. Azab'ı surların önüne çeken inancı değil ganimet oluyor; surları ilk aşanlar ganimete doyuyorlar. Ancak surlar sürprizle doludur; duvardır, direnci de saklayabiliyor.

Azab direnci biliyor; fakat hiç ihtimal vermiyor. İhtimal vermediği direncin ilk işaretini görür görmez de yöneldiği surlardan hızla geriye doğru kaçmaya başlıyor. Şansını denemiştir; şansının yaver gitmediğini düşünüyor.

Osman'ın çocukları da sanıldığından daha hesapçıdırlar; Azabların geriye geleceklerini biliyorlar. Azabları, eski mevzilerinde ellerinde palaları yeniçeri çavuşları bekliyor; surlardan gelen ateşten canlarını kurtaran Azablar, yeniçeri çavuşlarının

hızla işleyen palalarıyla can veriyorlar. Yeniçeri palalarından canlarını kurtarmak isteyen Azablar tekrar surlara koşuyor.

◆◆◆

Tarih, içgüdü ve sezgi arasında nasıl bir ilişki var?
İçgüdü, akıl kullanmadan ortaya çıkan tepkidir. Hiç "yanlış" içgüdüsel tepki duyulmuş mudur?
Sezgi, akla gerek duymadan elde edilen bilgidir. Sezgisel bilgi "yanlış" olabiliyor. "Yanlış" ya da "Doğru", son çözümlemede tarih tarafından belirleniyor.
Felsefe, Tarih'i kullanmadan, doğru bilginin sınırlarında bir gezinti oluyor. Akıl platformunda felsefe ve tarih birbirine karşıt duruyorlar.
Tarih, hep doğru'dur.
İçgüdü hiç yanlış tepki vermiyor. Doğru bilginin sınırlarında yürekli bir gezinti, kesinlikle, sezgi istiyor. İçgüdü daha çok hayvansal ve sezgi ise önemli ölçüde insani'dir. Ancak her ikisi de bir tarihsellik taşıyor.
İçgüdü sonsuz sayılabilecek bir zaman aralığında savunma gücünü kanıtlamış bir tepkisel fonksiyonun hayvansal yapıya yerleşmesidir.

◆◆◆

Sezgi, büyük bir eylem birikiminden imbiklenen öz'ün bir insanda ortaya çıkışıdır. Sezgi, öz'ün bir insanda ortaya çıkışıdır. Sezgi; öz'ün, eylem birikiminden kopuşu anlamına da geliyor. Sezgi, tarih ile felsefe arasında köprü kuruyor.

◆◆◆

İnsanlar inançlarıyla ve düşünceleriyle var oluyorlar.
Bunun için olabilir, Max Planck, çok doğru bir noktaya parmak basıyor. Doktrinlerin, ancak inananlarının ve sahiplerinin tümüyle ölümüyle, ortadan kalktığına işaret ediyor.
Son derece doğru görünüyor ve tümüyle katılıyorum.
Peki ölüm ne oluyor? Tanımı ve anlaşılması son derece zor geliyor. Ölüm, belki de insanın kendisini unutmasıdır.
Unutma, korkma ile ilgilidir.
Belki de bu nedenle ölüm, yaşamı bilene ancak ölümü teorik olarak anlamayana son derece korkutucu geliyor, yaşamı bilmeyen için ölüm son derece basit oluyor, unutulacak yoktur.
Yaşamı teorik olarak algılayana ise ölüm yine çok kolaydır; çünkü kendisini çok kolay unutabiliyor.

Yaşamı teorik olarak algılayabilmek, yaşadığı sürece, kendini unutabilmekle birlikte gidiyor.
Korkuyu ve kini bilime sokmaya çalışıyorum.
Toplumsal olarak "unutturmak", bir kuşak insanı öldürmek ve yerine başka bir insanı koymak anlamına geliyor. Toplumsal unutma, ancak kütlesel korku ile ortaya çıkıyor.
Kütlesel korkunun kendiliğinden olduğu tarih kesitleri var. "İnterregnum" ya da Osmanlıca kullanılan sözcüklerle "fetret devri", korkunun, kendiliğinden ve kütlesel olduğu zaman aralıklarına verilen isimdir; öyle düşünüyor ve ileri sürüyorum.
Fetret Devrinde büyük bir dinamizm, derin kavga, büyük bir iç savaş ve bunla birlikte gerçek demokratik işleyiş var; ölüm ve korku kol geziyor.
Osmanlı'nın kendini yazmaya Fetret Devri'nden sonra başlaması rastlantı değildir. Osmanoğulları ancak derin bir bunalım ve uzun yılları içine alan kütlesel bir ölümden sonra, Osmanoğulları'nın kütlelerinin pratik toplum ve doğa bilgilerini unutmaya başladıkları bir sırada, Oğuzların Kayı boyundan geldiklerini uydurabiliyorlar. Bu, ancak Fetret Devri'nden sonra, Aşıkpaşazade Tarihi gibi yazımlarla başlıyor.
1970 yıllarının bir "interregnum" olduğunu düşünüyorum. Bu dönemde iki "düzen" çarpıştı; Bu dönemde çarpışan, iki sınıflı düzen oluyor. Bu

içsavaş, 1980 Eylül ayına gelindiğinde, henüz iki tarafın hiçbirine galibiyet yazmıyor.
1970 yılları, ölümün, işsizliğin, ihanetin, kütleselleştiği ve sokakları doldurduğu bir zaman aralığıdır. Bu dönemde insanlar, tarih ve doğa bilimlerini ve bir de kendi insanlık tanımlarını unutmaya başlıyorlar. Bellekler siliniyor.
Eylülizm, temizlenmiş belleklere tekelsi felsefe ve ahlakı yazma sürecidir.

◆◆◆

Devrim, kopuş'tur.
Bilim, süreklilik peşindedir.

◆◆◆

Görebilen insan, aklıyla görebilmektedir ve bu nedenle de büyük görenler hem aklın yollarını genişletiyor hem de aklımızı büyütüyorlar. Böyle yapabilenlerden ikisini biliyoruz: Newton ve Marx'ı kastediyorum. Belki daha az bildiğimiz, her ikisinin bakışlarında bir çizginin ortak olduğudur: Hem Newton hem de Marx aynı zamanda, mümkün olan en küçük ile mümkün olabilecek en büyüğe bakıyorlar.

"Limit"i ve bunun temeli, mümkün olan en küçüğü, matematik disiplinine kazandıranlardan birisi Newton'dur; ancak Newton aynı zamanda, evrenin yasalarını da buluyor. Marx da bir yanda binlerce yıllık insanlık tarihinin gelişme yasalarını ortaya çıkarırken, aynı yerde, değer ile fiyat arasındaki çok küçük saptamaların formülünü ve nedenlerini açıklamaktan geri kalmamıştır. Belki de bu nedenle her ikisi de çok derini ve çok uzağı görebildiler.

◆◆◆

Filozof Kant, iyi'nin, kendi halinde, iyi olduğunu yazıyordu.
Ben de doğru peşinde koşmanın, başlı başına, doğru olduğuna inanıyorum.

◆◆◆

Aklın iki olmazsa olmaz'ını belirleyebiliyoruz. Bunlardan birisi, akıl düzleminde rastlantının olmamasıdır; eğer rastlantıyı bir nihai açılayıcı olarak kabul ediyorsak akıl düzleminden ayrılıyoruz, demektir. Böyle düşünmek, akıl yol'unda, temeldir ve bu nedenle, gelişmeleri rastlantı ile açıkla-

mak yerine, rastlantı'yı "henüz açıklayamadığımız beraberlikler" olarak görüyor ve gösteriyoruz. Mutlaka mantıksal bir bağ vardır; akıl yolu, böyle düşünmeyi zorluyor.
Böyle düşünebildiğimiz takdirde Freud ve Marx'ın büyük indirgemeci yaklaşımlarını birer abartma değil, en has bilimsel çaba ve cüret olarak görüyoruz; bilim, eninde sonunda, bütün görüntüleri ile bir esans'a bağlama serüvenidir.

◆◆◆

Akıl düzleminde rastlantının yeri yoktur; ilişkinin kesin tahtı vardır. Akıl, mutlak ilişki peşindedir; hatta bir ilişkinin varlığı her akıllı adamda, bir önyargı durumundadır. İlişki bazen "strüktür" Türkçe'de "yapı" ve bazen de daha iddialıları, "yasa" olarak ortaya konmaktadır.
Bu nedenle, toplumun ve doğanın yapısallığı, aklın aksiyomudur.

◆◆◆

Her dilde var, altmışlı yıllar Türkiyesi'nde de "komprador" olarak kullanılıyordu, daha çok dışarının temsilciliğini yapan ve çıkarını savunan kapitalistleri anlatıyordu, "komprador kapitalizm" en çok kullanılan tamlama oldu; etimolojisi, Portekiz'e gitmektedir. Fakat tarih sahnesine çıkışı Çin'dedir; "comprador", Portekizli tüccarların Çin'deki ajanlarıydı, temsil eden görevlileri demektir, mallarını satıyor ve Çin nezdinde çıkarlarına nezaret ediyorlardı, Çinli idiler; ancak Portekizce öğrendiler. Yaptıkları, sözcüğün yeni anlam kazanmasına yol açtı; artık comprador, "yabancı hakimiyeti ve sömürüsünün ajanı" anlamına gelmektedir. Ve bundan böyle kompradorları, ticaret ve dar anlamda ekonominin dışında da aramak zorunlu oluyor; ideolojik hegemonya savaşının sürdüğü her alanda, basında, üniversitede ve özellikle kitapçılıkta hep varlar. Çünkü artık emperyalizm, kendisinden önceki kolonizasyon döneminin mekanizmalarına da muhtaç hale gelmiş durumdadır.

Dünya pratiği, Hobson-Lenin emperyalizm kuramını fazla "ekonomist" yapmaktadır; her ikisinde de lavlar gibi ilerleyen ve her gittiği toprakta çelik halatlar ören ekonomik infiltration, emperyalist ekspansiyon ve kontrol için yeterliydi ve şimdi yetmediği anlaşılmaktadır.

Firmalar, basın ve bu nedenle basında tröstleşme ve emperyalist merkezlerle birleşmeler, daha önemli olmaya başladılar, zaman zaman firmaların ekonomi dışı rolleri, ekonomik olandan daha çok ön plana çıkıyordu; bir tür "üs" oldular. Büyüyen, emperyalist merkezlerle kaynaşan, pek çok siyasal fonksiyon üstlenen, kolaylıkla monopolize ettiği muazzam artıkdeğer'lerle pek çok teknokrat-siyasetçi fonksiyoneri istihdam edebilen bu firmalar, devlet tanımını da zorlamaya başladılar. Bu nedenle ben, ısrarla, devletin küçülmeyip büyüdüğünü ve pek çok tekelin de "devlet" içinde düşünülmesi gerektiğini ileri sürüyorum; en azından devlet teorisi üzerinde çalışma gereğini tekrarlıyorum. Bunun, bu çalışmamızın sınırlarını aştığı kesindir.

◆◆◆

Marx'la polemiğe giren bir ekol var dünyada, ben bu ekolün içindeyim. Sağlıklı bir iş yapılıyor. Marx, daha otuzunda bir politika dehasıdır ve aynı zamanda emekçi sınıfların savaşında şimdiye kadar görülmemiş bir hırstır. Ancak politika, her

şeye rağmen daraltmaktır. Lenin her şeyi daralttı. 1902'de Hoffman'ın, 1915'te Buharin'in emperyalizm üstüne yazdıkları ile Lenin'inki aynıdır. Ancak iki şey var: Bir, demokrasi ve parlamentarizm bitmiştir; iki, insan sürüleşiyor. Lenin bunları görmedi. Lenin için önemli olan şuydu: dünyada çelişkiler artacak mı, bu çelişkiyle devletler bloklaşacak mı, bunlar birbirıyle savaşırken biz aradan çıkacak mıyız? Ben yeni kitabımda... 1900'lerde şunu çok açık görüyorum: Kafka ile Huxley önemlidirler, habercidirler. Bugünü en çok haber veren, bu ikisidir.

Şimdi Sovyet sosyalizminin Kafka'yı uzaklaştırması, Huxley'nin düşman gösterilmesini önleyememesi büyük bir talihsizliktir. Olay, insanın sürüleşmesidir. 1920'li yıllarda insanın gittiğini görmüşlerdir(...) Demokrasi bitti, diyenlerin hepsi sağa gitmek zorundaydı. Oysa Lenin ve arkadaşlarının bize öğrettiği, "biz gerçek demokratız" olmuştu oysa emperyalizmle birlikte demokratizm de bitmişti. Biz bir hayalin gerçek sahipleriydik. Bugün dünyada böyle bir gidiş var: ben o gidişin içindeyim. İnsan kötümser... ne zaman insan kötümserse o zaman bilin ki ortaçağdayız. Nedir Ortaçağ? Şudur: Bugün iddia edildiği gibi devlet küçülmüyor, parça parça büyüyor. Ortaçağda devlet böyleydi, parsellenmişti. -Öbürü bizim merkezi

devlette vardı- Ortaçağda kral ve lordların küçük devletleri vardı. Şu anda da Koç bir devlettir, öbürü bir devlettir, öteki bir devlettir... devletin kamusal görevleri, sanat ve edebiyatın ödüllendirilmesi dahil, bunlara dağıtılmıştır. Bütün şirketler birer devlettir. İnsanın hiç umudu yoksa, bir; hiç belleği yoksa, iki; bugünü, yarını ve dünü yoksa ortaçağdayız.

◆◆◆

Demokrasi nedir? Yürütmeyle ilgilidir. Yürütmeyi ve yasamayı hızlandırıyorsan, diktatörlük, yavaş işletiyorsan demokrasidir. Fastfood gibi yasa çıkartarak demokrasi olmaz. Karakollarda yangın talimatnamesini değiştirmek yasa çıkartmaktan daha zordur. Son derece edilgen, hedonist, geleceği hiçbir biçimde düşünmeyen, sadece gününü yaşayan ve hiçbir özgürlük kavramı olmayan bir toplum yarattık.

◆◆◆

Bu üç sözcük, "halkçılık", "popülizm" ve "narodnizm" aynı anlama geliyorlar; kökeninde Rusça "narod" sözcüğü var, "halk" anlamındadır. Güzel kızlar ve yakışıklı erkektiler, hepsi vali veya asil ailelerin çocuğuydular, Rusya Çarlığı'nın otokratik, halktan uzak idaresine karşı, "halka doğru" ve "halkın dostları" eğilimlerine şiddet içerdiler, yöneticileri öldürüyorlardı; ama ölümden korkmuyorlardı, ölüme koşmaları, dünyanın her tarafında yankı yapıyordu. Yıllar sonra filmlere kahraman oldular, adları yayıldı. "Narodnik" sözcüğünü, "popülist" demektir, ve bazen unutuyoruz, "intelligentsia" sözcüğünü de bu gençlere borçluyuz; bu gençlerden önce her iki sözcük de bilinmiyordu. Demek aydın ile halkçılığın birlikteliği, hem tarihsel ve hem de dil-bilimsel bir mantığa sahiptir.

Lenin, bir ölçüde, narodnizme, artık "popülizm" diyebiliriz, mücadelenin çocuğudur; otoritesini, politik platformda, narodnikleri yenerek kurduğunu biliyoruz. Tarihin ve düşünce tarihinin paradokslarından birisi olmalıdır; ancak Rusya'da yenilen, "popülizm" adıyla Amerika'da canlanıyordu. Orada daha çok tutucu politikaların adı oluyordu; değişmenin karşında duruyorlardı.

Türkiye'ye gelişi, kurtuluş mücadelesi sırasında idi; hem Lenin'in dostluğu ve hem de Rusya'nın

müslüman halklarında hala etkin ve bunların seçkinleri olarak süren narodnikler sayesindedir. Cumhuriyet'in anayasalarına bir ok olarak giren "halkçılık" işte budur. "Devletçilik" ile yan yana aynı arabaya koşuluydular.
Daha sonraki yıllarda, kemalizmin ve devletçilik okunun pek çok okun hedefi olduğu zamanda, "halkçılık" hep saklı tutuluyordu. Çok partili dönemde ve kapitalizmin dolu dizgin ileri sürüldüğü zamanda da, tarihsel köklerinden koparılmış olsa da, halkçılık, herkesin ve bütün partilerin şiarı oluyordu. Bu da son derece normal görünmektedir, halkoyuna dayalı bir sistemde halkçılık iddiaları kaçınılmazdır. İçtenlik mi, fazla önemli saymayabiliriz; parlamenter bir düzende, burjuva partiler halkçı söylemlere mahkumdurlar.

◆◆◆

Doktora kurlarımda, bilim felsefesi derslerimde Sherlock Holmes okumayı şart koşuyordum. Her Sherlock Holmes, amprisizme karşı ve doğruya yürüyüşte teorinin önceliği konusunda bir ekspozendir ve her birisi ayrı ayrı bir kurgu şaheseridir.

◆◆◆

"Birey yoktur." sözünü, ortaçağda da olmadığı anlamında düzeltmek istiyorum. Birey feodaliteden sonraki bir olgudur. Marksizm, feodaliteden sonra kapitalizm, ardından sosyalizm gelecektir temasına dayalıdır, oysa bu temayı tartışmak gerekir. Unutmayalım, sosyalizmden sonra geldi sözünü ettiğimiz bu ortaçağ. Ortaçağ insanı; bir insana mutlaka bağlıdır, hep birinin adamı olur. Kılıçbay, bu terimi Marc Blok'tan "adamı" diye çeviriyor, çok güzel. Ortaçağda adamı olmak'la, günümüzde sponsor bulmak aynı şeydir. Sponsorsuz sanat yok. Hobbes'u iyi anlamak gerekir, "sürü" diyor. Türkiye'de üniversiteye üniversite, öğrenciye öğrenci diyemezsiniz artık. Sürüdür. Profesörler öğrencileri sürü yapmıştır. Ama profesörler daha cahildir.

◆◆◆

Ülkede tekelli düzenin oturtulması için bir savaş olduğunu haber vermeye çalışıyorum. Ne yazık, Türkiye'yi bir "Tekelistan" yapmak isteyenler önemli mevzileri işgal edebildiler; ancak bu haberden sonra açıklığa kavuşturmak istediğim, te-

kelli düzenin sadece ekonomik ve politik bir sistem olmadığıdır. Tekelli düzen, halksız, değersiz ve dilsiz bir düzendir; şimdi ülkeyi, halkı ezilmiş ve silinmiş, değerleri yıkılmış ve dili bozulmuş bir hale getirmeye çalışıyorlar, asıl haberimiz budur.

◆◆◆

Çeşitli üniversitelerde hocalık yaptım, ama bir üniversiteye girdiğim zaman evvela kantinlerinin olup olmadığına bakarım. Eğer yoldaş öğrenci, yoldaş öğrencinin hocası, öğretmeni olamıyorsa o üniversite, üniversite değildir. Stefan Zweig'ın hayatına son vermek istediği zaman kadın arkadaşına yazdığı bir mektup var: "Öğrenmek yaşamın sevinciydi, artık öğrenmenin yaşam sevinci olmaktan çıktığı bu dünyadan ben de göçüyorum." diyor. "Öğrenmek" yaşamın en büyük sevinçlerinden bir tanesi.

◆◆◆

Modern fiziğin insan düşüncesine iki büyük ve genel katkısı var. Birincisi, doğa ve toplum araştırmalarındaki yöntem ayrılığını ortadan kaldırması oluyor. Diğer'i hızın nitelik değiştirici yanını ön plana çıkarmasından kaynaklanıyor. Modern

fiziğin bütün yasaları çok yüksek yasalarda geçerlidir; düşük hızlarda Newton fiziği yeniden gerçeklik kazanıyor. En çok tren hızındaki tüm hareketlilikleri çözümleyebilmek için Newton fiziği gerekli ve yeterli olabiliyor. Gök cisimlerinin hızına ve bu arada ışık hızına çıkıldığında yeni bir fizik gerekiyor; modern fizik doğuyor. Işık hızında bütün bulgular düşürülmüş, tren hızına indirilmiş bir hareketlilikte Newton fiziğiyle de açıklanabiliyor. Hız, bir bilimi ortaya çıkarabiliyor ve bir bilimi ortadan kaldırıyor. Eski bir bilimi yeni bir bilim içinde yaşatmak için ise düşük hızlarda düşünsel deneyler zorunlu oluyor.

◆◆◆

İtiraf, yüksek hızda çözülmedir.
Düşük hızda çözülme her zaman var; buna itiraf denmiyor.
Bir kütlenin hareketinden, her zaman, yavaş yavaş ve fark edilmesi zor kopmalar var: Teatral değil, romanesk değil ve yalnızca sıradan oluyorlar. Tarihleri yazılmıyor. Çok yavaş ve sürtünmesiz olduğu için kızgınlık bile yaratamıyor.
Çözümlenmiyor; gerek duyulmuyor. Yürüyen'i ve yürüyüş'ü durdurmuyor

◆◆◆

Bilimadamı sorumsuz değildir. Bilimadamı sorumludur. Toplumuna ve dünyasına sorumludur. Ayrıca bilim adamı politikadan uzak değildir.
Kim uzak derse, acı halde, yanılır.
En büyük bilim, politikadır. Kişisel sorumluluğu en yüksek bilimsel eylem, politikadır. Sonunda ölmek vardır. İbn Haldun'un Mukaddime'si, Niccolo Machiavelli'nin Prens'i ilk ve hala bilimsel eserlerdir. Büyük politika kitaplarıdır. Okunması ve okutulması gerekmektedir.

◆◆◆

Bir bilimadamının inandığı ve inanmadığı iki başlangıç ilkesi olmalıdır. Bir bilimadamı, maddenin geliştiğine inanmalıdır. Bir bilimadamı, "gökten gelen şeyler"e inanmamalıdır. Eğer bir bilimadamı, bugün onların gökten geldiğine inanmazsa ve bunun bir gelişmenin sonucu olduğuna inanırsa, bugüne bakarak dünü daha iyi anlar. Bunlara inanan veya inanmayan, bir de gelişmelerin yasalarla ifade edilebilecek bir düzenliliği olduğunu daha başlangıçta kabul eden kimse, bilimadamı olma yolundadır demektir ve bugünü, dünü dün yaşayandan daha iyi anlar

◆◆◆

Türkiye'de bugün çok şiddetli bir ideolojik savaş sürmektedir. Bunlara eklenecekler ise Türkiye'nin tümüyle sömürgeleştirilmesi için halkın değersizleştirilmesi zorunluluğudur. Çünkü kendi değerler sistemini yitirmiş bir halk, teslim olmaya her zamandan çok hazırdır.

◆◆◆

Gecekondu ile asimilatio, kavram olarak, birbirine çok yakındır. Artık gecekonduların hiçbirisi gece kurulmuyor; gecekondu, yalnızca, sürekli bir kuruluşu anlatıyor. Bir önemli özelliği var: önce yapı yok, önce bölmeler bulunuyor ya da kuruluyor. Kapı, bir enkaz satıcısından, pencere kasaları bir başka enkazcıdan, eşik taşı da bir başka komşunun artığından sağlanıyor. Gecekondu yapımını, pratik, zaman, zamanın içinde sakladığı imkan-imkansızlıklar ve hepsinden öte fırsatçılık belirliyor. Gecekondu yapımından hiçbir parça ya da bölme özgün değildir; hepsi daha önce var ve kullanılmıştır. Gecekondu yapımı, bilimsel olanın tam tersi bir yere oturuyor. Bir tür emprovizasyon, bir çeşit doğaçlama olarak gelişiyor. Bilimde ise önce yapı ve çok zaman yapıdan da önce çatı kuruluyor; teori, önce çatmak'tır.

◆◆◆

Taklit etmeyi ve benzetmeyi, assimilatio, önce inanma ve daha sonra da düşünme gereksinim ve sürecinin yerine koyuyorlar. Asimilasyon, yaşamı sürdürmeye yarıyor ve yaratmanın yerini alıyor. Asimilasyon, ilkel'in düşünme yoludur.

◆◆◆

Bütün doğumlar bir ve aynı kitap mıdır?
Bütün doğuşlar bir ve ayrı şiir midir?
Bütün çocukların okudukları kitaplar, kendileri midir?
Bütün felsefe, kendini bulamamış şiir midir?
Düşünüyorum. Yükleniyorum. Felsefenin, İnsanı kendisini okumaya başlamasıyla aynı anda başladığını biliyorum.

◆◆◆

Teori, eninde-sonunda kurgudur.

◆◆◆

Bilim, basit ipuçlarından büyük sistemlere uzanan bir kurgudur.

◆◆◆

"Yükleme", yoğun düşünme, eyleme ulaşan çözümleme anlamında kullanılıyor.
Peki politika, bir çözme sanatı, bir gücü çözme süreci değilse nedir?
Politika, bir gücün negation'u işidir. Bir yüklenmedir.
Çözümleme, negation ve yükleme ile birlikte bir güç biriktirme inadıdır.
Felsefe de bir çözme, bir negationudur. Doğanın negationu Felsefe'nin ön tarihidir. Felsefe, bu hazırlığın üzerine geliyor ve insanın eylemliğinin zaman içinde derinliği olan tarih ve insanın kendisi olan derinliğini, ruh dünyasını negationu ile başlıyor.
Çözme, negation ve yüklenme, burada, bilgiye dönüştürme işidir.
Kant'ın felsefesinin başlangıç noktasını, varlığın niteliği sorununun bilginin niteliği sorununa dönüşümünde bulmasında büyük gerçeklik görüyorum. Hegel'in de, felsefesinin rüştünü, "niçin düşünce" düşüncenin nasıl olduğu sorunsalında görmesine katılıyorum.
Bilme nedir?
İnsan olmanın serüveni, bu sorulara cevap aramada yatıyor.

◆◆◆

Hegel'de maddenin saflaşması ancak kavrama dönüşmesiyle mümkündür.
İnsan aklının algılama, anlama ve kavramlaştırma süreci, aslında somutun çözümlenmesi demektir. Kavram, bu çözümleme sürecinin en üst aşamasıdır.
Kavram, tutulabilecek mükemmelliktir.
Sonsuz, hızlıdır.
Kavram, sonsuz bir hızla inebilmektedir.

◆◆◆

Bilimsel bilginin hareketi, Hegel'de, en az diyalektik olandır.
Marx düşüncesinin en zayıf yanı, Hegel'in hiç de diyalektik olmayan anlayışına tümüyle bağlı olmasıdır. Marx'ta kütleden ışınlanan kavramların hareketinde ve bunların akıl tarafından bilinmesinde hiçbir engel görünmüyor. Üstelik bunların uygun kütlesine sonsuz bir hızla inip girebileceği düşünülüyor.

◆◆◆

Marksizm bu topraklarda biterse dünyada biter.

◆◆◆

Lenin aşırı bir politisyen, Marks aşırı bilimadamıdır.

◆◆◆

Bilim, yanlışı görüp mahkum ederek gelişiyor.
Bilim, hiçbir zaman boşluğa doğmuyor, yanlışın üzerine geliyor.
Bilimin, kendisine yer açıp etkinliğini kurabilmesi için, yanlış bilgiyi kovması gerekiyor.
Yanlış bilgi dirençlidir: Bilim kavgadır.

◆◆◆

Cumhuriyet'in otuzlu yıllarda körüklediği balo merakı, 1940 ve 1950'li yıllarda dans öğrenmeyi üniversite eğitiminin bir parçası haline getirdi. İstanbul'da dans okulları açıldı. Bir Grek kökenli dans hocası vardı; iki öğrenci gelmiş, ücreti sormuşlar. Birisi az biliyormuş, saatine on lira koymuş; hiç bilmeyene de beş. Şaşırmışlar. Profesör açıklamış, az bilene dans öğretmek için daha çok emek harcaması gerektiğini anlatmış. Önce bildiği yanlışları unutturması gerekiyormuş. Yanlışları unutturmak, yanlışları silmek de emek işidir.

◆◆◆

Yeni bilgi üretebilmek için neyin bilindiğinin bilinmesi ilk şarttır, gerekli koşuldur. Üniversite, bilgi üretilen yerdir. Bu, normatif olarak doğrudur. Pratik olarak son derece yanlış. Üniversitede, yeni bilgi üretmenin gerekli koşullarından biri olan mevcut bilgi envanteri yapılır ve verilir.
Bu, bilgi üretmek için gerekli ama kesinlikle yeterli değildir.
Neyin bilindiğini bilmek, mevcut bilginin sınırlarını tanımak demektir. Yeni bilgi üretmek ise bu sınırları kırıp aşmaktır. Tanımak, statik; kırıp aşmak dinamiktir. Yeni bilgi eski bilgiyi demode edecektir. Üstelik unutmamak gerekir, hiçbir kurum Meserret Oteli olmak istemez, karşı koyar.

◆◆◆

Yeni bilgi ya hiç dokunulmamış bir alana düşer veya kendine yeni bir alan arar. Hiç dokunulmamış alan pek az olmalı. Bu yüzden, yeni bilginin tek yolu, mevcut bilgi envanterindeki yanlışlıkları ortadan kaldırmaktır. Bu ise ancak tartışarak ve eleştirerek olur. Yine bu yüzden tartışmadan veya eleştirmeden hiçbir zaman bilgi üretilemez. Bilimadamı için özgürlük, tartışmak ve eleştirmek için gereklidir. Süs değildir.

Her yazıldığında mevcut bilgiyi ve mevcut bilenleri eleştirmeyen bir düşünce, basılmaya layık değildir; çünkü yeni bilgi değildir, israftır.

◆◆◆

Her romanda bir gerçeklik vardır; en azından gerçeğin bir bölümünü yansıtır. Zaman zaman nesnelerin retina üzerine hep ters yansıması gibi, gerçek, romanda terstir. Bilimadamı, roman karşısında, işlenmiş ve birikimi olan bir beynin işlevini üstleniyor; ters yansımayı düz algılıyor. Gerçekten de, bilim pozitivistlerin sandığı gibi, görüntüler arasına dikiş atmak değil, çok zaman görüntüleri tersine çevirmektir.

◆◆◆

Ben, Birinci İnönü Zaferi'nin olmadığı sonucunu veren araştırmalarıma, herkesin demir kadar güçlü bir biçimde varlığına inandığı bu zaferden kuşkulanmamı gerektiren bazı verilere rastlayarak başlamadım; başlangıcım kesinlikle ampirik değil, tümüyle teoriktir.
Halkı bir mücadeleye katabilmek için güven kaynağı sayılan Sovyet bağlantısını temsil eden Mus-

tafa Suphi ve arkadaşlarıyla güçlü bir gerilla pratiği sergilemiş olan Çerkez Ethem ve arkadaşlarını tasfiye eden bir önderliğin, mutlaka güçlülük imajına ve bu nedenle bir zafere ihtiyacı olduğunu varsayarak harekete geçtim; bundan sonrada bütün bilimsel yürüyüşlerde olduğu üzere determinizmi, temel felsefe saydım. Önderliğin tam ihtiyaç saydığı sırada Yunanilerin boyunlarını uzatarak Mustafa Kemal ve arkadaşlarına bir zafer hediye etmelerini çok "ilahi" görüyordum; bu nedenle reddederek işe başladım.
Çok güçlü bir reddiye kurdum ve bundan sonra kanıt ve veri toplamaya başladım.

◆◆◆

Bende böyle bir güçlü ön-teori oluşunca, daha önce okuduğum pek çok kaynakta, zamanın tanıklarının, İnönü Zaferi'yle alay ettiklerini ya da bunu uydurduklarını açıkça söylediklerini hayretlerle gördüm; daha önce gözlerim bağlı olduğu için göremiyordum. Yunanilerin bir tür keşif ya da manevra sayılacak yürüyüşlerinde Türk tarafının bir-iki sokak çatışmasından sonra çekilmeye başlaması ve bunlardan habersiz Yunan kuvvetlerinin dönüşe geçtikleri bir zamanda küçük bir çobanın

getirdiği haber üzerine Türk kuvvetlerinin birkaç takip hareketi yapmaları, bir zafer olarak ilan edilebiliyordu. Çünkü Mustafa Kemal önderliğinin, bu sırada bir zafere ihtiyacı bulunuyordu.

◆◆◆

Türkiye Büyülü Hapishanem

Sistem, Tekelci Düzen

Türkiye Büyülü Hapishanem

Bir: Neden tekstil işçileri kadındır?
İki: Neden bütün banka çalışanları kadındır?
Üç: Neden bütün telefon operatörleri kadındır?
Çünkü; bu işler, İngilizce sözlükçe pek "tedious" sıkıcı ve boğucu işlerdir; yaratıcılık ve itiraz istemiyor ve kadın geliştiğini iddia ederek boş bir kuruntuyla avunurken, kütlesel olarak tabi yaratık haline düşüyor.
Dört: İşte bu yüzden, televizyonlar, bir kadın mesleği haline gelmiştir. Aydın Doğan'ın "benim kanalım" diye övündüğü kanallar, teenager ve itaatkar kızlarla doludur.
Beş: İşte bu nedenle Mütareke Matbuatı'nda köşeleri genç hanımlar tutuyor; kadının yükselişini değil, düzenin en uyumlu vidalarını oynuyorlar. Çevremize bilimsel bakabiliyor muyuz?

◆◆◆

4 Nisan 1997 tarihli Hürriyet; "En Büyük Ödül Ağaoğlu'nun" başlığını uygun görüyor. Ben ise bunu, Adalet'in, Ölmeye Yatmak'ın yazarının, başına gelebilecek ikinci talihsiz kaza olarak görüyorum; birincisi kör bir şoförün ve ikincisi Aydın Doğan'ın çarpmasıdır. Nasıl Adalet Ağaoğlu bir "Aydın Doğan" ödülü kabul edebilir, nasıl altı

milyarı fırlatmaz; bunları düşündükçe yanlışlıkla bir poza iki kez basılmış gibi, Kenan Evren ve Aydın Doğan imajları, birbirine bulaşmış bir biçimde, gözlerimin önüne geliyor(...) İlk paramız olduğunda bu altı milyarı devlet hazinesine iade etmeliyiz. Aydın Doğan'ın Aydınları...

◆◆◆

Tümüyle sanat ve bütünüyle genellikle edebiyat, artık sadece ideolojik silahtır; her türlü estetik özüne yabancılaşmıştır. Artık ülkemizde edebiyat, insanımızı geliştirmek için değil, sakatlama amacıyla kullanılan, yüceltmeye değil alçaltmaya ve tüm estetik kabiliyetlerini ortadan kaldırmaya yönelik bir acımasız silah olmuştur. İnsafsız bir ideolojik aygıttır.

◆◆◆

Türkiye'de televizyon artık tümüyle varoşlarla özdeşleşmiştir. Varoş kültürünü tümüyle bozmaya, gecekondu insanını tümüyle baskı altında tutmaya yönelmiş durumdadır.
Mikroskop'un mikroptan etkilenmesi türünden, artık televizyon da gecekondulaşmaktadır.

Sürecin başlayışında, özel televizyonların ekonomi kaygıları önemli bir rol oynuyordu; fakat düzen, buradaki siyasal avantajları görmekte gecikmemiştir.
Şimdi düzen de televizyonun, varoşlara karşı sindirici bir silah olarak kullanılmasını özendirmektedir; yalnız bu, televizyon ve reklam sektörünü büyük bir krizin eşiğine sürüklüyor, görüyoruz.Yakında, hem televizyonda, hem de reklam şirketlerinde ayrı ayrı iflaslara tanık olacağız; büyük holdingler, televizyonlarını genel muhasebelerinin içinde eriterek, bunun dışında kalma imkanına sahiptirler. Bunlar için televizyon, bir politik egemenlik mekanizması olmasının yanında başlı başına bir şantaj aletidir; vazgeçmeleri sistem dışıdır.

◆◆◆

Aydın, halkını değiştirmek ve geliştirmek için var, Türkiye'de aydın ile halkın birbirinden uzak olduğu zamanlarda, Hürriyet ile Cumhuriyet arasında bir rekabet oluyordu. Aydın kırıldı, aydın düzeni yok edildi ve bunu, halkın aydınlaşması yerine tam karşısı aydının halklaşması olarak niteleyebiliyoruz, bu zamanda, Hürriyet ile Cumhuri-

yet'in de birbirine benzediğini tespit ediyoruz. Bu edebiyat dışı nesirleri, edebiyat olarak zorlamakta Hürriyet ile Cumhuriyet'in yarış halinde olması ve Cumhuriyet'in O. Pamuk reklamlarından ayrı olarak A.Altan'a bir de Yunus Nadi ödülü vermesi, bu analizlerle tutarlıdır. Hürriyet, bu ödülden en çok hoşnut olandı ve bunu "Birinci Cumhuriyet'ten İkinci Cumhuriyetçi'ye Ödül" olarak selamlıyordu; görülüyor, bu ödülü bile bir edebiyat olayı olarak almıyorlar ve sadece politik değerlendiriyorlar.

◆◆◆

Türkiye'de bağımsız basın kalmadığını söylemekle yetiniyorum. Ekonomide tekelleşmenin en yüksek düzeye ulaştığı ve ülkemiz için, büyük üzüntülerle geliştirdiğim "tekelistan" kategorisinin neredeyse tartışmasızca kabul edildiği bir zaman kesitinde, bağımsız basından, artizanal düzeyde direnenlerin dışında söz etmek bilim dışıdır. Nitekim, burjuva iktisat düşüncesinin artık okutulmayan, yalnız en gerçekçi ve belki de yirminci yüzyıldaki tek katkı olan, oligopol kuramı da, bağımsız basını düşünmenin imkansızlığına tanıklık etmektedir; eğer monopolist veya oligopolist sektörler

varsa, basın ve medya en fazla oligopolisttir, bu sektörde ancak bağımlılık ilişkisi var demektir, bu nedenle, en çok bağımsızlık iddiasında olanları, en çok birer vasal sayıyoruz.
Şu anda Türkiye'de, artizanal ölçekte ve gerilla ruhuyla, kuşkusuz legal düzlemde, kendini sürdürmeye çalışan dergileri ve yeni başlayan internet yayıncılığını bir kenara koyacak olursak, bağımsız basının bittiğini kabul etmek durumundayız.
Kuşkusuz hala, şurada veya burada tekel sermayesiyle organik olarak bütünleşmemiş basın var; yalnız bunlar da, eğer vasalite kavramı fazla teknik geliyorsa yerine önerebiliyorum, bir lambanın etrafında uçuşan ya da çırpınan pervaneler kadar bağımsız olabiliyorlar; demek ki basın oligarşisinin kelebekleri olarak görünüyorlar.
Yönetenleri, ideolojik hegemonyanın medyakratları olmaya mahkumdurlar ve hükümlü hareket ediyorlar, pratikleri, teorik modelimizi doğrulamaktadır.

◆◆◆

Dil ve bilim, insanlığın en büyük ve en yaratıcı iki basitlemesidir.
Burada basitleme, aynı zamanda, yoğunlaştırma anlamına geliyor.
"Portakal, elma, armut" sepeti yerine "meyve" sepeti diyebilmek büyük bir sıçramadır. Hepsini elma, portakal ve armutu, bir başka düzlemde aynı sayabilmek büyük bir soyutlama düzeyini gösteriyor.
Felsefe ve bilim de bir tür en basiti bulma yolunda bir serüvendir. Tüm Antik Elen felsefesi şeylerin ortak yönünü bir basitlikte, suda, ateşte ve bir benzerinde bulma çabası olarak gelişiyor. Newton, kozmos'taki bütün ağırlıkların neden hareket ettiklerini ve neden asılı kaldıkları yerlerde asılı kaldıklarını "çekim" adı verilen son derece basit bir niteliğe bağlıyor. Newton mekaniğinin yerini alan Kuantum fiziği de aynı ölçüde bir basitliği bir başlangıç sayıyor. Marx'ın yaptığı da son derecede cüretli bir basitlemedir; tarihteki bütün hareket ve oluşumları, sınıf çelişkisi denilen son derece basit bir niteliğe dayandırıyor.
Bütünü, kendisinin etkilemeyeceği bir basitliğe bağlamak ve bağladığını sonsuz ölçüde yaymak, insan aklının iki vazgeçilmez niteliğidir.
Kontrol edilemezi bulmak için kontrol edilemez bir dürtü ve sonsuza yönelik engel tanımaz bir

arayış insanı tanımlıyor. İnsanı mahvetmek, bu dürtü ve arayışı bitirmektir. İnsanın sonsuzluk eylemi engellendiği andan itibaren insanın sona ereceğini düşünüyorum. Bana göre tekelli düzende insan canlı bir organizma olarak kalsa bile, insan olmaktan çıkacaktır, çıkıyor. Çünkü tekelli düzenin en belirgin ve ilk sonucu, insan aklını giderek daralan mekanlara hapsetmesidir. Bu, insan aklını akıl olmaktan çıkarmak anlamına geliyor. İnsanın sonu demektir.

◆◆◆

Savaş bitti mi? Hangi savaş bitti ki; savaşın, bir tarafın diğerinin iradesini esir alıncaya kadar sürdüğünü kabul ediyorsak, bitmemiştir. Uzun tarihte bu kesit sanıldığından kısadır; bununla birlikte birikimsizler ve yeteneksizler cephesinin daha çok mevziyi elinde tuttuğunun kabul edilmesi gerekmektedir. Ancak ellerindeki mevzide yalnızca korkuyorlar; davranışları, kendilerine, ihanet halindedir. Sığınak aradıklarını görüyoruz, Avrupa'da buluyorlar; bütün yetenekleri öldürdüler, bütün birikimleri yok ettiler, Üçüncü Selim'den bu yana her türlü kazanımı kazıdılar ve karşılığında servet biriktirdiler ve "şecaat arz ederken merd-i kıpti sirkatin söyler", sirkatten başka türküleri kalmadı, cehalete methiye düzmeye başla-

dılar, artık haklı ve sığınağa muhtaçtırlar. Öyleyse, Avrupa artık, korsan limanlarını hatırlatmaktadır. Fakat, "hem giderim hem ağlarım" havasındalar; Avrupa'nın kağıt üzerinde kabul ettiği özgürlükleri kullanılmaz yapan mekanizmaları olduğunu görüyorlar ve bu mekanizmaları tümüyle yerleştirmeden veya yerleştirdiklerinden kesinlikle emin olmadan, Avrupa limanına girmekten korkuyorlar, Avrupa'ya mehter adımlarıyla yürüdüklerini tespit edebiliyoruz. Demek, özgürlükler söz konusu olduğunda, Sultan Hamit'ten çok daha vesveseli bir nizam ile karşı karşıyayız. Bu nizamda, Sultan Hamit'e en çok karşı görünenler en yakın duruyorlar; Türkiye'de bilim kapısı, görünürdeki paradoksların arkasında yatan tutarlılıklardadır. Her yetenek ve her birikim, embriyonik halde, güç beslemektedir; bu da bağımsızlığa bir kapı demektir. Eylülizmin kendisini sürdürebilmesi ise, bir yandan Avrupa ve Amerika Birleşik Devletleri'ne bağlanmak, Yahudilik burada katalizör misyona sahiptir, ve diğer yandan ve daha önemli olarak, yeteneksizliğe tapınmakla mümkündür. Sessizlerden erkek şarkıcı, mafya babalarının metreslerinden kadın şarkıcı, kekemelerden konuşmacı, dişleklerden film yıldızı, banker faciası yöneticilerinden bestekar yapılması işte budur; yetenek ve birikime karşı bir intikam savaşı görüyo-

ruz. Her iktidar, içinde bir intikam hevesini, saklı tutmaktadır. Yalnızca servet biriktirenlerin iktidarı, vahşi bir savaşla oturmaktadır.

◆◆◆

Fıkra yazarı olabilmenin gerektirdiği her türlü birikim ihtiyacı, tarih, politika, edebiyat, mizah bilgileri bir tarafa atılabiliyor; sadece bir ekranda imaj sahibi olmak yetebiliyor. Sanki insanlığımız, insan imajını çizmeyi yasaklayan Muhammet Peygamber'den intikam alıyor; tek birikim, hiçbir derinliği olmayan bir imaj'dır.

◆◆◆

Eğer bir insan manken olabiliyorsa, ülkemizde derhal bir büyük televizyon kanalında sunucu ya da spiker olabiliyor; buna, spikerlik için belli bir kültür, diksiyon becerisi, yurt ve dünya olaylarına yakınlık ve dolayısıyla belli bir yetişme süresi gerektiğini düşünenler itiraz ediyorlar, ancak itirazların herhangi bir etkilerinin olduğunu sanmıyorum. Çünkü artık "birikim" kavramını ve gereğini, Türkiye toplumunda anlatmak çok zordur. Çünkü ülkemizde birikimin yerini, yüzeysellik almış bulunuyor. Toplumumuz, üst-üste konmuş paranınki dışında bütün derinliklerden korkuyor.

◆◆◆

Felsefi anlamda "arabesque" olan da budur; felsefede, derinliği limitle sıfır olan kavramların, kendisi tekrarlayan imajlara dönüştürülmesine "arabesque" diyoruz.

◆◆◆

İki eğilim yan yana gidiyor. Bir: Toplumumuz, Canneti'nin önemli romanının başlığıyla, güçlü bir "körleşme"nin etkisindedir. Görme, fizikte olduğu gibi, bir derinlik işidir; derinliğin ortadan kaldırılmasıyla körleşme, aynı fiziksel sürecin iki ayrı kutuptan görülmesidir. Bir yandan körleşmeyi yaşıyoruz. İki: Görsel olanı tek gösterge yapıyoruz. Bu halimizle, körler dünyasında resim'i tek sanat ve bilim yapan bir toplum düzenine yol alıyoruz.

◆◆◆

Eylülizmi, büyük sermaye ile bütünleşmiş kemalistlerin kemalizmin son kalıntılarını da kazıma dönemi olarak düşünebiliriz; eylülist darbeden hemen önce, gelmekte olan askeri darbenin çok koyu bir islamcı politika izleyeceği kestirimim de bunu haber veriyordu, artık gerçekleşmiş olduğunu hep biliyoruz. İslamcılar, kemalizmi reddediyor ve sollaşmak istiyordu; eylülist yılları, islamın

altın dönemi ve solun ise aşılması saymak yerindedir. Yalnız, reddin kazanması ve solun kaybetmesi, kemalizm sorununu çözse de, Mustafa Kemal Paşa ve çokça söylediğimiz sözcükle, "Atatürk" ortada duruyordu; bu bir yeniden tanımı davet etmektedir. Amerika Birleşik Devletleri, bu tanımı üzerine almış görünmektedir; en yüksek düzeyde hem Mustafa Kemal'i ve hem de Osmanlı İmparatorluğu'nu yeniden tarif etmeye çalıştıklarını görüyoruz.

◆◆◆

İçsavaş, bir yanıyla tekelli bürokratik devleti yerleştirmek ve diğer yanıyla insanımızı, insanlığından çıkarmak içindir; bu ikisi, bir madalyonun iki yüzü durumundadır.

◆◆◆

Gerçekten eylülizm, bir intikam operasyonudur. Bu toplumu bütün değerlerinden yırtıp koparmak için sürdürülüyor ve güvensizliği ve inanamamayı, insanımızın temel hali yapmayı amaçlıyor.

◆◆◆

Bazı önermelere ihtiyacımız var, bunlardan birincisi, televizyonun gecekondulaşmasıdır. Bu, televizyonun tümüyle gecekondulara karşı bir silah haline gelmesinin sonucudur; amaç gecekonduda yaşayan insanın ahlakını bozmak, değerler sistemini yıkmak ve böylece kontrol altında tutabilmektir.

◆◆◆

Büyük sermayenin çıplak ve hoyrat iktidarından söz etmek için çok haklı nedenler var: a) bu dönemde işçi sendikaları tümüyle yok edilmemekle birlikte çok büyük ölçüde etkisizleştirilmiş bulunmaktadır. b) Aydın düzeni, çökertilmiş ve aydınlar eskitilmiş ve eski aydınlar, büyük bir ihanete itilerek, oligarşiye ve büyük devletlere bağlanmıştır. c) Üniversite, hiçliğe zorlanmış ve en önemlisi hiçlik üniversitenin kendisine kabul ettirilmiştir. d) Matbuat; banka ve inşaat oligarşisi tarafından kapatılmış, kanallar gerçek anlamda kirli para kanalizasyonu haline gelmiş ve "büyük" gazeteciler, sadece ve sadece büyük devletlerin düdüğü olmuştur. Matbuat ve kanalların birinci vazifesi, her şerait altında, halkımızın bilincini dağıtmak, aklını bozmak ve oligarşinin en hasis ve en aç gözlü

çıkarlarını müdafaa etmektir, burada ölçü tanımadıklarını görüyoruz. Özetle ve eski sözle, ülkemiz, iktidar için, bir dikensiz gül bahçesidir; ve yine de yönetememektedir. Çünkü diken kesmek, aklı yitirmektir.

◆◆◆

Şöyle bir yasayı yazabiliyorum: tekel düzeninin kurulduğu her coğrafyada, iktisatta yıllar önce İngiliz iktisatçı Gresham'ın formüle ettiği "kötü para iyi parayı kovar" yasasına benzer bir biçimde, "birikimsizler birikimlileri kovar" yasası geçerlidir. Çünkü, tekelistan'da en büyük düşman birikimdir ve çünkü, birikim bağımsızlığa kapı açarken, birikimsizlik, oligarklara bağımlılığa yatkın formasyonları hazırlamaktadır. Feodal düzende lordlar, tekelistan'da tekel-efendileri, en çok bağımsızlıktan korkuyorlar; korktuklarını yok ediyorlar. Öyleyse, tekelistan'da birikime ve bağımsızlığa bir haçlı seferinden söz ediyoruz ve basın hem ön cephede ve hem de pek göz önünde olduğu için de ilk çarpıcı gözlemleri burada yapıyoruz, ayrıca şaşırmıyoruz.

◆◆◆

Her teori tutkunu, Prusyalı General Von Clausewitz'e hayrandır, pek çok örneğini biliyoruz.Savaş, içinde birçok rastlantı, şans ve cesaret türünden analizi, çok zor olan yetiyi içeriyor ve bu nedenle teorik bir çözümlemesi imkansız görünüyordu. Clausewitz, bize imkansız bir savaş teorisi vermiştir; artık savaşın temel hedefinin karşı tarafın iradesini teslim almak olduğunu öğrenmiş durumdayız, irade zaptını kalıcı kılmak için de ilk iş silahsızlanmaktır. Mondoros Mütarekesi'ne ülkeyi silahsızlaştırılmasının temel koşul olarak konulması ve Afganistan'da savaşın ancak bir silahsızlandırma ile biteceğinin açıklanması Clausewitz teorisine uygundur.Ancak Clausewitz, emperyalizm öncesi bir teoriysen idi; şimdi temel amaç beyinleri zaptetmek ve değerler sistemini tahrip emektir. Bunu kalıcı yapmanın yolu ise insanı yozlaştırmaktan geçiyor; yoz alçaklıktan haz alan bir yaratıktır. Bu nedenle yozun bir daha herhangi bir değer sistemi kazanması imkansız görünüyor; şimdilerde edebiyatta yükselen en önemli misyon buradadır:

◆◆◆

Halkımızın estetik düzenini bozmak için yola çıkanlar, önce kendi estetik dünyalarını kirletmek zorundalar. Dolayısıyla belce, en geri ideolojik kalıp ile hareket etmek durumundadır.

◆◆◆

Matbuat; banka ve inşaat oligarşisi tarafından kapatılmış, gerçek anlamda kirli para kanalizasyonu haline gelmiş "büyük" gazeteciler, sadece ve sadece büyük devletlerin düdüğü olmuştur. Matbuat ve kanalların birinci vazifesi, her şerait altında, halkımızın bilincini dağıtmak, aklını bozmak ve oligarşinin en hasis ve en açgözlü çıkarlarını müdafaa etmektir, burada ölçü tanımadıklarını görüyoruz. Sanayileşmenin ve kalkınmanın tarihe gömüldüğü bir toplumda akıl bir lükstür; kapitalizm öncesinde ve tekelli düzende, bir rehber olarak, akıl'a gerek olmadığını biliyoruz. Öyleyse akılsızın akıllıyı kovma süreci normal olmaktadır. Tefeciyi siyasetçinin esir aldığı bir toplumda da, en akılsızın en yüksek tepeye çıkması ve kütlesel olarak akıldan kaçış, yasadır ve bizde şimdi bu yasalar yürürlüktedir. Kamu gelirlerinin, fiilen tamamının faiz ödemelerine ayrıldığı bir ülkede tefeciler egemen demektir; insanı, tefeci ahlakının yönettiğini anlıyoruz.

◆◆◆

Bir: "Eylülist Rejim, en büyük ve en kolay başarısını sanat ve edebiyat alanında kazandı. Çok kısa bir zamanda ve gerekli fiyatın binde birini bile ödemeden, Türk sanatının sorunsalını, biçemini, biçimini, içeriğini, baş aktör ile aktristlerini değiştirmede çok büyük bir başarı elde etti." İki: "Eylülist Rejim, 12 Eylül öncesinin tüm değerlerini yasaklamayı temel ilke saydı. Bunların bir bölümünü, yasalarla, bir bölümünü baskılarla, bir bölümünü tekelci ekonomik zorlamalarla gerçekleştirmeye çalıştı. Edebiyat ve sanatta ise, 12 Eylül öncesi yaratıları tümden unutturan ve reddeden bir eğilim ortaya çıktı." Öyleyse, ve bu saptamalar gerçeğe yakın ise, iki tarafta da bir devamlılık var demektir.

◆◆◆

Son zamanlarda tekelci dünya görüşü, bürokratik yalnızlığı, dünyanın başka yörelerini de etkisi altına almaya başlıyor. Ancak tekelcilik kapitalizm ölçüsünde bile bir bağ sağlamıyor; yalnızlık ve güvensizliği bir karabasan halinde insanların içine yerleştiriyor. Kapitalizmin çürüdüğü Avrupa'da ilk çıktığı zamanki tarihine yazılı bütün olumlulukları artık kaybettiği bir zamanda, Sovyet sosyalizminin çözülmesinin verdiği karamsarlık içinde sosyalizmin kurtarıcı imajına gölge düştüğü bir

zamanda, din ve ulus, insanın yalnızlığına ve korkularına çare sayılıyor.

◆◆◆

Devlet, hükmetme durumudur. Hükmetmenin iki önemli amacı bulunuyor; zor ve ideoloji hükmü sağlıyor. İdeoloji, az veya çok ölçüde, ancak mutlaka birikmiş zor içeriyor.
Siyaset ise kütleyi bir yere götürmektir. Atları bir yerden bir yere götüren seyisten geliyor.
Götürmek için güç gerekir; siyaset güç toplamaya ve kullanmaya dayanan bir dinamik ve sanat oluyor.
İdeoloji'de, içerilmiş zor gizlidir. Kendisini hükümlerle gerçekleştiren hukukun zoru ise dışa taşıyor. Hukuku kütle, içindeki bireyleri dolayısıyla kütleyi yerinde tutmayı amaçlıyor. Siyasetin dinamizmine karşılık, hukuku, doğası gereği, statik bir niteliğe bürünüyor. Bu nedenle hukuk, siyasetle birleştiği zaman varlığını ve tanımını kaybediyor.
Devlet hükmetme kapasitesini, kendi hukukunda, hissedilmesi zor ancak sürekli değişiklerle sağlıyor. Bu da iki hukuk alanı demek oluyor. Daraltılmış bir alanda, burjuva hukukunun temelindeki

eşitlik ilkesinden güçlülük ilkesine kaymış bir hukuk mantığı ile bir diğer alanda hukuksuzluğun ilke olması, eylülizmin, yani tekelci devletin, hukuk mantığını çiziyor.

◆◆◆

Tekelci devletin hukuk yapısı, "suç oluşmadan önlemeliyiz" paranoyasıyla şekillendiriliyor. Bu yüzden Türkiye'de en kolay iş tutuklamadır. Tutuklayanın hiçbir sorumluluğu olmaz, yoktur. Suçsuz olduğunuzu sorgu yargıçlığında anlatmanız bile mümkün olmaz; tutuklama "suçla" değil "emare" ile ilgilidir. Tutuklayan suçun kanıtlarına değil işaretine bakar; tutuklamanın bir önlem olduğunu, itirazın mümkün bulunduğunu, suçsuz olduğunuzu mahkemede anlatabileceğinizi söyler ve tutuklar. Bir de sağcı bir hukuk öğretim üyesi pek yakında bir istatistik açıkladı: Türkiye'de tutuklamaların yüzde doksan beşinden fazlası beraatle sonuçlanıyor.

◆◆◆

Ulus

Türkiye Büyülü Hapishanem

Türkiye'deki emperyal yönelişlerin, analizinde büyük bir kavramsal öneme sahip olduğunu söyleyebiliriz. Çünkü büyük devletlerin, stratejik önem iddiaları hiç yoktur ve olmasını da düşünemeyiz. Emperyal güçler, stratejik önemli yerleri bağımlı hale getiren devletlerdir; bunun karşısında, yaranmacı küçük devletleri, stratejik önem yarışında görüyoruz. Demek, emperyal dinamikler henüz kodifiye edilmekten çok uzak kalıyorlar; şimdilik heves sayabiliyoruz

◆◆◆

Müslümanlığa gelince, bilimin kurutulduğu bir zaman kesitinde, modern Türkiye'de, "müslüman devlet" veya "müslüman Türkiye" sözünün çok yeni olduğunu unutuyoruz. Bu söz de, Türkiye için, bir eylülist icattır; öncesinde böyle bir discours'un olmaması bir yana, telaffuz edilmesi bile cumhuriyet ilkelerine aykırı sayılıyordu. Türkiye, bazı müslüman devletlerle siyasi ittifaklar kurabiliyor, ancak, yetmişli yıllarda, Necmettin Erbakan'ın da parçası olduğu, S. Demirel Başkanlığı'ndaki Milliyetçi Cephe Hükümetleri dahi, İslam Konferansı Örgütü'ne girmeye cesaret edemiyordu; hem cumhuriyet ve hem de anayasa ilkelerine

aykırı sayılmaktadır. Kısmi giriş, Genelkurmay Başkanı Orgeneral Kenan Evren'in idareye el koymasından sonradır; Eylülizmin, Türkiye'de islamın altın çağı olduğunu ileri sürerken bunu da hesaba katıyordum. Eklenecekler var, bir; Türkiye, İsrail'in kuruluşunu ilk önce tanımış ve şu anda da, İsrail ile ittifak anlaşmaları imzalamış tek bölge devletidir. Yönetimin kritik noktaları Yahudi kavminden sabetayistlerin elindedir; bir bölüğü açıklanmış durumdadır. İkincisi, Adana yakınındaki İncirlik Üssü, Irak'ı bombalayan uçaklar için vazgeçilmez topraklardır. Üçüncüsü, Bin Ladin'in New York saldırısını düzenlediğiyle ilgili tek kanıt, bu savaştan çok sonra ve savaş içinde elde edildiği ileri sürülen bir kaset olmuştur; kasetin tahrif edildiği ve herhangi bir kanıt değeri olmadığı hep söylenmektedir. Ancak kanıt olsa bile bu, savaşın, herhangi bir suçlayıcı delil olmadan başlatıldığını göstermektedir ve daha da önemlisi, böyle bir gerekçe ile bir ülkeye savaş açmanın devletler hukukunda yeri olmaması gereklidir. Buna karşın Türkiye, bu savaşta, Amerika'nın yanında yer almak üzere silahlı kuvvetler gönderme kararını alan ilk ve tek "müslüman" devlet idi; demek, bu "müslüman devlet" savını sadece iç tüketim değeri olan bir propaganda sayabiliyoruz.

◆◆◆

Putin için Atatürk analiz eden Profesör Brzezinski, Mustafa Kemal ile ilgili olarak, şimdiye kadar Batı'da yazılmış en abartılı portrenin sahibidir; "abartılı" sözcüğü, burada, bakışı çok sınırlı ve çok uysal bir dünyası olan anlamındadır. Bu portrenin, başlığı Rusya ile Yaşamak olan bir strateji incelemesinde çizilmesi amacının Türkiye'den çok Rusya'ya ve yeni Başkan Putin'e ders vermek olduğunu göstermektedir. Bu incelemede Profesör Brzezinski, yıkılan Osmanlı ve Sovyet İmparatorlukları arsında bir çok paralellikler kurarken, bazı ayrılıklara ise daha çok önem vermektedir. Bir kez net olarak, Putin'e İkinci Dünya Savaşı'nda yıkılan Japonya ve Almanya'yı örnek almasını tavsiye etmiyor; bunu yıkım yolu olarak göstermektedir. Çünkü gerek Japonya ve gerek Almanya, bir savaşta yıkıldılar; ancak sonunda eski güçlerine ulaşıp aştılar, emperyal devlet oldular. Brzezinski, bu yolu yol saymıyor. Buna karşın, Birinci Dünya Savaşı sonunda, Osmanlı İmparatorluğu yıkıldı, ancak Atatürk bu imparatorluğu yeniden kurma yolunu reddetti, bunun yerine, bir nationstate, bir ulus-devlet, kurma yolundan gitti; işte Washington'un Rusya'ya önerdiği Atatürk budur. Gördükleri şudur: Osmanlı İmparatorluğu'nun sonlarına doğru güçlü bir sivil-asker muhalefeti ortaya çıktı ve devleti modernize etmek istiyorlardı, bunlara

Jön Türk, İngilizce Young Turks, denilmektedir. Hareket içinde güçlü bir kanat, eski imparatorluğun modern halini, modernized version of the old empire, yaratmaya çalışıyordu, olmadı, yenilgiler geldi, olmaması iyi oldu, ancak Mustafa Kemal liderliğinde bir kuşak, known as Ataturk, bunun yerine, modern, ancak post-emperyal,İngilizce post-imperial, devlet kurma yolunu seçti, işte model yolu budur. Amerika'nın Atatürk dersinin can alıcı noktası, emperyal değil, post-emperyal bir vizyonunu kabul etmesidir, bunu netlikle çıkarabiliyoruz. Bundan sonrası ise daha önemlidir; bir, Mustafa Kemal ve arkadaşları, geçmiş ile bir psikolojik kopuş, a psycologik break with the past, gerçekleştirebilmek için büyük bir cüretle hareket ettiler; bu kopuş, emperyal ülkülerden vazgeçmek anlamındadır. İkincisi, Batı, Türkiye'yi itmedi, sürekli tekme tokat kovsaydı, to spurn, bu kararlı kopuş işe yaramazdı. Üç, yine de terslikler oluyordu ve bunları telafi etmek on yılları alıyordu; her iki tarafta sabırlı oldular, anlamındadır. Görülüyor, artık burjuvazinin gözü açılmıştır; yalnızca tekellerin bakışı var. Çünkü tekeller düzeni ile emperyalizm, bir kağıdın iki yüzüdür.

◆◆◆

Anti-semitizm kötüdür. Ancak semitizm daha kötüdür. Türkiye'de anti-semitizm yoktur ve semitizm var.
Bir ülkede bir Genelkurmay Ikinci Başkanı, hangi din veya mezhepten olursa olsun, en büyük yahudi madalyası alabiliyorsa ve Türkiye'de görevde başbakan, hiç sakınca görmeden yahudi madalyası alıyorsa, Türkiye'de anti-semitizmden söz etmek, akılla alay etmektir. Anti-semitizmin kırıntısı olsa, Bir'in ve Ecevit'in bu madalyaları kabul etmemesi gerekirdi. Yoktur. Fakat semitizm var ve yaygındır. Başka örneklere gitmeye gerek yoktur; "sözde" kemalist Cumhuriyet Gazetesi hep semitizmden yana bir yayın politikası izlemiştir.
Semitizm yanlısı politikanın vazgeçilmez iki işaretini saptayabiliyoruz. a) Türk-Arap Dostluğu'na cephe almak ve b) sağlıklı ve yaşayabilir sola düşman olmak.

◆◆◆

Putin iktidara gelir gelmez, Berezovsky ve Gusiniky adlı iki banka-medya oligarkını devirmiş ve saf dışı etmeyi başarmıştır; bunların ikisi de yahudidir ve ikincisi, İsrail'de de gazete sahipliği yapıyordu, şimdi İspanya'da tutukludur. Putin'in Amerikan elitinin nefretini kazanmasında Rusya'yı bu ahtapotlardan temizlemesinin rolü büyük görünüyor; şimdi Gusinsky'yi kurtarmak için Washington ve Washington'dan aldığı ilham ile Türk medyası ter döküyorlar, ibret vericidir. Yalnız Amerikan elitinin Mustafa Kemal Paşa'yı Batıuysalı ve Batıdüşkünü bir lider olarak resmedip Putin'in karşısına çıkarmasının asıl nedeni, "konseptiya natsional'noy bezopasti" denilen, yeni ulusal güvenlik konsepti'dir; önce Silahlı Kuvvetler içinde hazırlanıp tartışıldıktan sonra, 10 Ocak 2000 tarihinde Putin tarafından bir "ukaz" olarak yayınlandığını biliyoruz. Bilemediğimiz, Putin'in mi bu yeni konsepti, yoksa bu yeni konseptin mi Putin'i çıkardığıdır; tartışmaya açık tutuyorum(...) Rusya, burada, "Velikaja Derjeva" olarak tanımlanıyordu ki, Amerikan eliti bunu Putin'den beklemiyordu, çünkü Rusya'nın "Büyük Güç" olma iddiasını hem kabul etmiyorlar ve hem de istemiyorlar. İtikatlarınca M.Kemal'i model yapan husus, büyük güç olma iddiasını reddetmesidir(...) Amerikan elitine göre Kemal Paşa ise "geçmiş ile

bir psikolojik kopuş" ile, Avrupa'ya yönelen bir ulus-devlet olmayı kabul etmiştir; demek, yenilgiyi ve küçülmeyi kabul etmiş olmaktadır. Bu nedenle yeni Amerikanca derste, Atatürk uysal ve Putin dikbaşlıdır. Putin, "Avrupalı-Post-Emperyal-Ulus-Devlet" olmayı reddederek dik başlılık yapmaktadır, bu nedenle Amerikan eliti Atatürk'ü benimsemekte ve Putin'i takbih etmektedir. Ayrıca, Brzezinski'ye göre, Türkiye veya Rusya'nın Avrupa'ya yönelmesi, büyük devlet olmaktan vazgeçmeleri demektir, bu yüzden her ikisinin de Avrupa'ya çağrılması gereklidir.

◆◆◆

Büyük devletlerin, stratejik önem iddiaları hiç yoktur ve olmasını da düşünemeyiz. Emperyal güçler, stratejik önemli yerleri bağımlı hale getiren devletlerdir; bunun karşısında, yaranmacı küçük devletleri, stratejik önem yarışında görüyoruz.

◆◆◆

Savaşta yenilmiş bir ülke için, yenenlerin tek düşüncesi, bir daha başını kaldırmasını imkansız hale getirecek bütün önlemleri almaktır,bunu tekrarlıyoruz. Burada ise tek amaç, Türkiye'nin, kendi haline ve kendisi için, herhangi bir ekonomik politika uygulama imkanını tamamen ortadan kaldıracak kırma ve bozmaları gerçekleştirmektir; devleti bozup sözde özerk kurullar halinde yeniden örgütlemek ve bütün kritik pozisyonları,bağımsız devleti reddedenlerle donatmak, iki mekanizma olarak ortaya çıkmaktadır.

◆◆◆

Ulusçuluk ile din hep birlikte hareket ediyor. Önce kiliseler ve daha sonra bunlara özenerek islamik tekkeler ulusçuluğun fidanlığı oluyorlar. Bu nedenle dinle hesaplaşmadan ulusçuluğun gelişmesini durdurmak mümkün görünmüyor.

◆◆◆

Ulus bir bağdır; insanlar toplumsal hayvan oldukları için her zaman bağ arıyorlar.

◆◆◆

II. BÖLÜM

YALÇIN KÜÇÜK ÜZERİNE TEZLER

Yalçın Küçük Üzerine Tezler

tez ve antitezlerle sabetaycılık olayı!

Ahmet Hakan Coşkun / 10.04.2004 / sabah

İttihat ve Terakki'den beri bıkmadık şu Sabetaycılar'ı tartışmaktan..

Eskiden Cevat Rifat Atilhan bu işin başını çekerdi, bugünlerde bayrağı Yalçın Küçük devralmış görünüyor. İslamcılarımızın ise bir ara değişmez ana gündemiydi bu mevzu.. Tam "unutuldu" derken 2004 yılında nisan yağmurlarının tam ortasında yeniden patlak verdi Sabetaycılık tartışması.. Yine "büyük tezler" ortaya atılıyor, yine "dehşetengiz komplolar" üretiliyor.. Yıllardır Sabetaycılar üzerinden anlatılan "öcü masalları"na maruz kalmışlığımın bıkkınlığıyla bu balona bir iğne batırmanın zamanı geldi diye düşündüm, hemen "tezler"i ve "antitezler"i ardı ardına sıraladım. Ortaya bana göre basit, yalın gerçekler çıktı:

TEZ: Sabetaycılar iki kimlikli ve iki dinlidirler..

ANTİTEZ: Sana ne!

TEZ: Sabetaycılar çok güçlüdür. En tepeleri ele geçirmişlerdir. Eğitimli ve zengindirler. Türkiye'ye istedikleri gibi yön vermektedirler..

ANTİTEZ: Başkalarının gücünden yakınarak kendi acizliğine bir gerekçe oluşturmak yerine sen de eğitim al, sen de örgütlen, sen de güçlen. Elini tutan mı var?

TEZ: Alkent'te bir daire kiraladılar. Orada ayin yapıyorlar.

ANTİTEZ: İbadet özgürlüğünü ne çabuk unuttun?

TEZ: Ama benim ibadetime, inancıma karışılıyor, onlarınkine müdahale eden yok. Bana baskı uygulanıyor, ona ise sınırsız özgürlük tanınıyor.

ANTİTEZ: Ne yani, sana müdahale ediliyor diye onlara da mı müdahale edilsin. Sana yönelen baskılara karşı mücadele edeceğine, "Madem ben baskı görüyorum, o halde herkese

karşı baskı yapılmalı" mı diyorsun? Peki "mücadele ahlakı" diye bir şey yok mu?
TEZ: Ben onların inançlarına karışmıyorum. Benim söylediğim onların hangi inanca sahip olduklarını açıkça ortaya koyup, iki dinli olmaktan vazgeçmeleri.
ANTİTEZ: Bir kişi ister iki dinli olur, ister tek dinli. Hem "hiç kimse benim din anlayışıma karışamaz, nasıl istiyorsam öyle inanırım" diyeceksin, hem de başkalarının nasıl inanmaları gerektiği konusunda oturup ahkam keseceksin. Böyle şey olur mu? Kur'an: "Senin dinin sana, benim dinim bana." demiyor mu?
TEZ: Sabetaycılar hem Müslüman olduklarını söylüyorlar, hem de gizlice Yahudi inanışına göre hareket ediyorlar. Müslüman mı, Yahudi mi olduklarına karar versinler ve sonra bunu çıkıp topluma açıklasınlar!
ANTİTEZ: Sen adamın dininin zabıt katibi misin? İster gizli Yahudi olur, ister açık Müslüman. Bu bizi ne ilgilendirir. "Hiç kimse inancını açıklamak zorunda değildir" cümlesi, en temel insan hakkıdır, unuttun mu?
TEZ: İyi ama Müslüman olarak gözüküp, benim dinimin aleyhine işler çeviriyor.
ANTİTEZ: Bir adamın senin dininin aleyhine işler çevirmesi için ille de "iki dinli" olması mı gerekiyor? Dindarların önüne türlü engeller çıkaranların hepsi "iki dinli" mi?
TEZ: Başımıza gelen felaketler Sabetaycılar'ın faaliyetinden kaynaklanıyor. Onlar olmasa biz çok daha iyi durumda olurduk.
ANTİTEZ: Başına gelen felaketlerin nedenini öğrenmek için aynaya bakmalısın. Sorumluluğu başkalarının üzerine atmak insana rahatlık verir, bunu anlıyorum. Ama artık rahatın kaçmalı! Unutma ki diriliş, rahatı kaçan adamlar sayesinde gerçekleşir!

ikiyüzlülük mü, iki başlılık mı?

Can Dündar / 19.06.2003

Bir Marksist "Devlet elden gidiyor" diye yakınır mı?
Geçen ay Yeni Harman dergisinde Yalçın Küçük yakındı.
"Hoca", istisnasız herkesi yerden yere vurduğu söyleşisinde "Devleti parçalıyorlar, bitiriyorlar. Kaba Marksistler buna sevinebilir, ama o kadar da değil." dedi. Küçük'ü isyana sürükleyen kimdi biliyor musunuz? Dışişleri Bakanlığı Müsteşarı Uğur Ziyal...
Şöyle diyordu Küçük:
"Gül, Şam'a gidemiyor, çünkü Uğur Ziyal izin vermiyor. Yani orada gerçek bakan saymamız gereken kişi Uğur Ziyal... Başbakanla başbakan yardımcısı arasında bir yerde bulunuyor. Ben devletten geliyorum: Yabancı bir bakan geldiği zaman Dışişleri Bakanı ile görüştükten sonra ayrıca müsteşarla görüşmez. Powell (geldiğinde) Ziyal ile görüştü. (..) Öyle şey olmaz. Böyle yaparsanız bu devlet bitmiş demektir. Ülkenizi seviyorsanız böyle bakmak durumundasınız."

***

Dün Milliyet'le Hürriyet'in birinci sayfalarında işte o Uğur Ziyal vardı. Irak krizi boyunca ABD ile gizli müzakereleri yürüten ve savaş tezkeresinin çıkması için çırpınan Ziyal, şimdi Washington'da, çabalarının sonuçsuz kalmasının yarattığı rahatsızlığı gidermeye çalışıyor. Amerikalılara "Irak'ta başarınız, başarımızdır." diyor ve Türkiye'nin "hata"sını tekrarlamayacağını şu sözlerle garantiliyor:
"İran konusunda yanınızdayız."
Milliyet'in dünkü haberi, bu mesajı doğruluyor: Genelkurmay, İran'la askeri ilişki başlatmak üzere İran Ordu Komutanını Ankara'ya davet etmek istiyor. Dışişleri (Ziyal mi demeli) engelliyor.

Gerekçe?
"ABD yanlış anlar."

***

Anlaşılan o ki, Dışişleri'nde kıblesi Washington olan bir grup diplomat "Biz ettik siz etmeyin" ezikliğiyle Meclis'in kararını "düzeltmeye" çabalıyor.
Amerikalılar da bu kırık karneli öğrenciyi "Neyse canım, olmuş bi kere, iyi çalış, gelecek sınavda düzeltirsin." diye teselli ediyor. Gelecek sınavın adı "İran"...
Ziyal, o sınava iyi çalıştığını "İran'da ABD'nin pozisyonunu destekliyoruz." beyanıyla ortaya koyuyor. Karşılığında da ABD Dışişleri Bakan Yardımcısı Mark Grossman'dan "Seni hala seviyorum." kokulu bir "Stratejik müttefikiz." beyanı koparıyor. Kurulan kapan öyle ayan beyan ki, bir Amerikalı yetkili görüşmeyi, "Biz kapıyı açtık, Türkler de içeri girdi." sözüyle özetliyor.

***

Oysa kamuoyu yoklamalarına göre Türkiye halkı, tezkere konusunda Meclis'in kararını onaylarken "en büyük düşman" olarak ABD'yi görüyor, muhtemel bir saldırıyı oradan bekliyor. Buna karşın komşusu İran'daki değişim arayışını dikkatle izliyor. Dışişleri Bakanı Abdullah Gül daha 2 hafta önce Tahran'daki İslam Konferansı örgütü toplantısında İslam dünyasına reform çağrısı yapmış ve ABD'yi "işgalci güç" sayan ortak bildiriye imza atmışken müsteşarının Washington'a gidip bu kez gözünü İran'a diken ABD'nin işgal planına kenetlenmesini nasıl açıklamalı? Dışişleri'ne "iki başlılık" mı hakim, "ikiyüzlülük" mü?.. Unutmayalım:Ankara'nın kimseye özür borcu yok, ama Irak saldırısına kitle imha silahları yalanını bahane eden Washington'un dünyaya bir hesap borcu var.

yalçın küçük'e haksızlık edilmemeli

Ahmet Murat Gürakar / 30.01.1999
Bağımsızlık ve Demokrasi Yolunda Kurtuluş, sayı: 15

İnternet'in toplum yaşamına girmesiyle ve özellikle de son 4-5 yıldır da yaygınlaşmasıyla birlikte önemi asla reddedilemez bir bilgi alanının geliştiği çok açıktır ve ben bunu hiç de sanal bulmuyorum. Öte yandan, hızlı ve zamanında hizmet, kitlelerin ilgisini arttırıyor. Kalite konusunda ise kat edilmesi gereken mesafeler mutlaka var. İnternet'te iyi işler arayan degustatörler ise beğenilerini pek belirtmiyorlar ya da kulaktan kulağa fısıldıyorlar. Buradaki forumlarda, platformlarda ve siyasi örgütsel sitelerde birçok konu işleniyor ve bir ton ünlü-ünsüz isim kalem oynatıyor. Süphesiz isteyen istediğini yazıp fikrini ve bilgisini ortaya koymakta serbesttir. Fakat siyasal, tarihsel ve ideolojik birikimi güçlü olan uzmanlar eninde sonunda belli bir ayıklama düzeyine erişecekler ve dalgalanmalar da giderek azalacaktır.

Bu yazıyı Akademya Platformu'na yazmamın nedeni ise belli bir zamandır bazı konularda yoğunlaşılıyor olması ve bazı isimlerin öne çıkarılarak değerlendirmeler yapılmasıdır. Bu konulardan bir tanesi Sabetaycılık, isimlerden birisi de Prof. Dr. Yalçın Küçük'tür. Birincisi de ikincisi de uzmanlık gerektiren başlıklar. Benim ölçüm şudur: Türkiye tarihi üzerine şimdiye kadar söylenmiş ve yazılmış olanların çok büyük bir bölümünü unutmak gerekir çünkü yanlıştır. Yanlıştır çünkü bilimsel değildir, dolayısıyla objektif değildir ve bu nedenle de sağlıklı değildir. Ben bunlardan rahatsızlık duyduğum için, yukarıda ikinci başlık olarak adlandırdığım Prof. Dr. Yalçın Küçük'ü seçtim.

Hatta Türkiye'nin cumhuriyet döneminde yetiştirdiği yegane gerçek 'aydın' olarak kabul ediyorum onu. Ve aynı nedenle, 'Piyasa'daki kişilerden hoşnut olmuyorum, bunlardan hoşnut olanların da fazla bir yarar elde edebileceğine inanmıyorum.

Prof. Dr. Yalçın Küçük, Sabetaycılar'ı yeni yeni ve konjonktürel olarak gündeme taşıyıp bir kısmını diğerlerinden hoş ve üstün tutarak dolaylı olarak kayırmak, diğer bir bölümünü ise teşhir edip bazı çevrelere yem etmekle eleştiriliyor. Ancak bu iddia doğru sayılamaz, şöyle: Prof. Dr. Yalçın Küçük, 'Türkiye Üzerine Tezler' isimli yapıtının 1997 baskısının 109. sayfasında şu ifadeye yer veriyor:

"Fethi Bey öyle bir inanç adamı değil. Yaygın bir deyişle 'efendi' oluşu, büyük ölçüde, yeteneksizliğinden ileri geliyor. Öyle olur. Çok görülür. Hiçbir yeteneği olmadığı için 'efendi' olanlar bulunur... Fethi Bey, 'efendi' adam; aynı zamanda emir almaya alışmış bir adam. Bu yüzden kendi zihnindekileri değil, eski yardımcısı ve şimdi en yüksek emir veren durumundaki Mustafa Kemal'in zihninde olanları yapacak türden bir 'efendi' adam."

Fethi Bey yani Fethi Okyar, Sofya Ataşemiliterliği'nde Mustafa Kemal'in amiri ve daha sonraları eski yardımcısının yani Mustafa Kemal'in buyruğuyla Serbest Fırka'yı kuran adam. Bir başka kimliği ise Sabetaycılık.

Prof. Dr. Yalçın Küçük de onun bu kimliğini bilmez değil fakat onu bu kimliğinden bağımsız olarak eleştiriyor gibi görünmesine karşın derinlemesine düşünüldüğünde ve birazdan vereceğimiz örnekle üstüste koyulduğunda bazı işaretler çıkarmak imkansız değil.

Kitabın 110. sayfasında, Serbest Fırka'nın yayın organı sa-

yılan Son Posta gazetesinin sahibi Zekeriya Sertel'e atfen şu cümleler var:
"Az zamanda umduğundan büyük bir başarı kazanmıştı. Partisi günden güne genişliyordu. Fakat ne yapacağını bilmiyordu. Kafasında aydın bir fikir, bir program yoktu. Fethi Okyar kendisini rüzgara kaptırmış gidiyordu."
Zekeriya Sertel de Sabetayist bir kişi ve Prof. Dr. Yalçın Küçük özellikle ona yer veriyor, başkalarına da yer verebilirdi, yapmıyor ve bu önemli. Ve nihayet, aynı sayfada Zekeriya Sertel'in kızı Yıldız Sertel de Prof. Dr: Yalçın Küçük'ün fırça darbelerine maruz kalıyor:
"...kızı Yıldız Sertel, yalnızca bilimsel çalışma gücünün yetersizliğini sergiliyor."
Ben bunları önemli buluyorum ve diğer aydınlarda göremiyorum, hele de 1970'lerde tam tersine bir akımın ve anlayışın egemen olduğunu biliyorum.
Bunun da ötesinde bir başka maddi hata da Prof. Dr. Yalçın Küçük'ün Türkiye'de yaşayan Sabetayistler'in soyadlarıyla ilgili çalışmalarının yeni olduğu şeklindeki savlar. Prof. Dr. Yalçın Küçük'ün bu çalışmaları 10 yıllık bir geçmişe dayanır ve yeni sayılmaz. Yine bu çalışmalar ve araştırmalar sayesindedir ki Kürt Hareketi ve onun lideri de bu konudaki büyük bilgi eksikliklerini nispeten giderebilmişlerdir. Kürtler'in liderinin Prof. Dr. Yalçın Küçük'e hasmane bir tutum içine girmesinin altında da bu aşağılık duygusu yatmaktadır ve çok haksız olarak Prof. Dr. Yalçın Küçük, Kürt hareketinin içine 'Türkiye Cumhuriyeti Devleti tarafından sızdırılan bir ajan' olarak lanse edilmiştir.
Bir diğer neden de Türkiye'de şu ana kadar hiç değinilmeyen ve örtülü bırakılan Kürt Yahudileri konusudur ki Prof.

Dr. Yalçın Küçük hem Barzani ailesindeki yahudileri hem de Türkiye Kürtleri arasındaki yahudi kökenli kişileri deşifre ederek (Musa Anter gibi..) çok önemli bir gerçeğe ışık tutmuş ve sinsi ve gizli bir biçimde geliştirilen Kürt-Yahudi (İsrail) allianzını günyüzüne çıkarmıştır. Bu, ancak yürekli bir aydının başarabileceği bir iştir. Sormak gerekir, Türkiye'de kaç aydın bu riskli işe girebilmiştir? Hiçbiri!

FKF'yi kuran, Türkiye'de sosyalist hareketin son 40 yıldaki gidişatında en önemli teorisyen olan, Mahir Çayan'ı, Deniz Gezmiş'i ve daha nice sosyalisti var eden, Türkiye devrimini büyük bir iştahla yaratmaya çalışan ve hayatını buna adayan ve bu uğurda şu yaşında bile bir sürü sıkıntıyla ve hapisle yoğrulan bir aydının kimseyle garip pazarlıklar içinde olamayacağı açık bir gerçekliktir.

Prof. Dr. Yalçın Küçük ne genelkurmaycı, ne Sabetay-sever, ne İslamcılar'la dirsek temasına giren bir kişidir. Ona bütün kesimlerin saldırmasının altında da bu üstünlüğü ve bilimsel gücü yatmaktadır.

Onu acımasızca eleştirenlerin, onun yazdıklarını okumasını öneriyor, başarılar diliyorum.

sabetaist kadrolaşma
prof. dr. yalçın küçük ile bir söyleşi

Anadolu Gençlik Dergisi, Sayı 19

Tekelistan kitabının birinci ve hemen arkasından genişletilmiş ikinci baskısıyla Türkiye'de önemli bir gündem oluşturan yazar Yalçın Küçük ile çalışmaları ve ülkenin temel sorunları üzerine görüştük. Tekelistan gibi hacimli bir kitap çalış-masının arkasından, yeni kitaplar hazırlamakla meşgul olan Küçük, bazı kitapları-nın da baskıya hazır olduğu müjdesini verdi. Kafasını meşgul eden konularda daha iyi bilgilenebilmek için ne lazımsa yapıyor; sözgelimi Sabataizm üzerine çalıştığı için, İbranice öğrenmeye başladığını aktarmayı önemli buluyoruz. Ülkemizin içinde bulunduğu "sorunlu" dönemde, insanların ve kurumların inanılmaz bir bezginlik ve dolayısıyla tembellik içinde bulunduğu gözlenirken, Yalçın Küçük'ün herkesten daha genç bir zihin ve azimle çalışmalarına devam etmesini tekrar vurgulamak gerekli.Genel olarak basınla arası iyi olmayan, kolay kolay ilişki kurmayan Yalçın Küçük hoca, Anadolu Gençlik dergisinin söyleşi talebini, gençlik dergisi olması ve böyle bir dergiyi gençlerin çıkarması nedeni ile kabul etti.Genel olarak Tekelistan kitabı ve özel olarak da Sabetaizm üzerine yapılan bu söyleşinin sonunda Yalçın Küçük'ün çözüm önerisini de aktarma şansını bulduk.

Öneri, beğenilir beğenilmez... burası hiç önemli değil.Sizi, şaşırtıcı olmayı daima beceren çünkü araştırmaya devam eden, kendisi de bulduklarıyla şaşıran araştırmacı, yazar ve düşünür Yalçın Küçük'le yaptığımız söyleşiyle başbaşa bırakıyoruz.

– Sayın Küçük, isimbilim nasıl çıktı ortaya? Bir tesadüf müy-

dü bu pencereyi açan?..
– Şimdi, aslında ben bu işlere girmek istemiyor(d)um. Ama size bütün açıklığıyla söyleyeyim. Bir kez bilim, isimbilim... bunlar beni ilgilendiriyor, ama bu konuyla ilgilenmemin nedeni, doğru veya yanlış şu değerlendirmeyi yapmamdan kaynaklandı; "Süleyman Bey'den sonra Amerika Birleşik Devletleri'nin Cumhurbaşkanı adayı İsmail Cem'dir. Onun Cumhurbaşkanı olması ülkemiz için hayırsız olacaktır."Bu değerlendirmeyi yaptığım zaman ise, çok da çaresiz bir durumdaydım, cezaevindeydim. Bu durumu, ancak, İsmail Cem'in Sabataist olduğunu ortaya çıkararak önleyebilirdim. Ve bana göre, başka nedenleri de vardır. Ama sonuçta Cumhurbaşkanı olması önlenmiştir. Önlenmesi de iyi olmuştur. Amerika Birleşik Devletleri'nin adayının bu olduğunu bugün biliyoruz, ama o sırada benim için bu durum sezgiseldi. Ama bir kez Amerika Birleşik Devletleri Dışişleri Bakanı Madeline Albright, "İsmail, gelecek sefer Cumhurbaşkanı olursun. Seni Cumhurbaşkanı görmek istiyoruz" demiştir, çok samimi olarak. Ayrıca, göstermelik de olsa, Bülent Ecevit, Cem'i tatmin etmek için Cumhurbaşkanı adayları arasına soktu. Demek ki benim sezgisel olarak yapmış olduğum tespit zamanla da doğrulandı. Ve ben bunu önlemeye çalıştım, önlendi. Bundan sonra da zaten çok çeşitli nedenlerle bu isimbilim araştırmalarımı geliştirmeye çalıştım, çalıştıkça da bir ağ ortaya çıktı.
– Büyük yankısı oldu ama... Üstelik sadece soldan değil, belki oradan fazla sağda...
– İsimbilim'le ne yaptım önemli olarak? Çok garip aslında, çünkü ben tarihçi değilim. Tarihçilik çok onurlu bir yerdir, benimkisi boşluk doldurma. Ancak, tarihçiliğin önemli araçlarından bir tanesi bu isimbilim.Hiç kimse kullanmamış bana kadar. Türkiye'de onomastik isimbiliminden bahseden

tek bilim adamı, bir tarihçi yok. Oraya doğru geleceğiz. Osmanlı tarihinde de isimbilime bakacağım. Neden Anadolu Selçuklu'daki bütün prens isimleri Keykubat, Keyhüsrev'dir de çok az incelenen beyliklerdekiler Yakup, İshak, İbrahim'dir... Hiç kimse merak etmemiş. Eğer bilim yapacaksak buna bakmamız lâzım. Germiyan Beyliği, Menteşe Beyliği prenslerinin çoğunun adı böyle, bunlara da bakacağım, burada bitmiyor... Burada da görüyo-rsunuz ki, bilime güveniniz artıyor. Neden artıyor? İnanılmaz birşey; evvelâ, güvenden önce, sadece isimbilimden gitmiyorum. Bunların davranış kalıplarını okuya okuya davranış kalıplarını çıkardım. Nasıl çıkartırsınız; bilimsel olarak? İsimbilim açısından "erman" kullanırlar.

Bu bir davranış kalıbıdır. Bundan sonra, bunlar Müslümanlarla evlenmezler. Bilimde bu şöyle olur; alır bir yasa çıkarırsınız, sonra uygularsınız. Örneğin Kemal Derviş... Annesi Alman... Demek ki babası Müslümanla evlenmemiş. Kendisinin birinci karısının Sabataist olduğu her halinden belli. İkincisi ise bir Rus ya da Polonyalı... Slav... Polonyalı ise Yahudi olma ihtimali çok kuvvetli. Çünkü Sabetay Sevi'nin kurallarına göre en kötüsü bir Müslümanla evlenmek. O, dinsizlik anlamına geliyor, kirleniyorlar.Sonra, lâyık olmadıkları yerlere gelmeleri. Şimdi bu adamcağızla ilgili yazdım, çünkü bu benim hem Planlama'da, hem üniversitede mesleğim. Princeton'da, şurada burada doktora yapanları biz çok biliyoruz. Bu adamın onca senede bir tek çalışması yok. Şimdi hakkında neler yazılıyor. Bizim önümüze çok geldi bunlar, bu tür insanlar... Ha, Dünya Bankası'nda da yükselir, ama Dünya Bankası Başkan Yardımcısı değil...

– Israrla Başkan Yardımcısı olduğu yazılıyor...

– Öyle yapıyorlar... Şimdi, bilimde bir kural getirirsiniz, ondan sonra getirdiğiniz kural, yasa eğer bilimse, sizin kendi

gözünüzü açar. Nasıl açar? İşte bakın gazetelere. Bende şimdi şu oluştu; şu gördüğümüz medya, bir adamın ölüsünü veya dirisini çok tutuyorsa, bir hipotez olarak, "acaba Sabataist mi?" diyorum... Laboratuardaki bir bilim adamı gibi bakıyorum. Ne bulacağım?Ve buluyorsun. Annesinin adı Suzan. Kardeşinin adı Serdar... Bu da böyle zaten... Diplere de girmek istemiyorum. Ve bu tip davranışlar önümüzü çok açtı. Mustafa Denizli'nin Sabataistliğine bakmıyorum

– Bu çalışmalarınızla ilgili olarak eleştiriler, antisemitik suçlamaları oldu mu?

– Şimdi benim yaptığım şu; ben Tekelistan kitabımın arkasında yazılı olan, Taha Kıvanç'ın da söylediği gibi antisemitik açıdan almıyorum. Ancak, benim yazdıklarımın iyiniyetle ya da kötü niyetle antisemitik olarak suçlanması da politiktir, çünkü benim öyle bir sorunum yok. Ortaya çıkan bir durum ve henüz daha çok küçük bir kısmını ortaya çıkarttığım bir ilişkiler ağı var ki, bu çok ürkütücüdür. Ben hiç kimsenin Sabataist ya da Yahudi olduğuna bakmıyorum. Ancak ülkemi boğan bir ilişkiler ağındaysa bakıyorum.

Meselâ Mustafa Denizli'nin Sabetaist olup olmadığı beni hiç ilgilendirmiyor. Futbola bir yakınlığım olmamakla birlikte, Fatih Terim'e göre Mustafa Denizli'ye büyük sempati duyuyorum. Ancak Fenerbahçe Kulübü bir İsrail propaganda alanı haline geldiği zaman ben bu işe bakıyorum. Sabetayizmini ancak o zaman çıkartıyorum, durum bu... İster sağda ister solda olsun; rantiye mi, değil mi; midesi, kafası ve kalbiyle bu topluma bağlı mı, değil mi? Buna bakıyorum.

– Sabataistler'le Yahudiler'i ayırmak gerekiyor mu?

– Tabiî, Yahudî dönmelerle, daha doğrusu Yahudiliğini saklayanlarla Müslüman görünüp de Yahudi olanlarla Sabetaistleri birbirinden ayırmamız lâzım.

Çünkü onlar derhal Yahudiliğe kabul ediliyorlar, ama Sabe-

taistlerin durumu daha tartışmalıdır. Fakat son zamanlarda, belki burada tartışmamamız gereken, İsrail'de bir başka gelişme var. Bunlardan bir tanesi, bugün İsrail'de 1 milyona yakın Rusyalı var ve bunların çoğu da Yahudi değil ve Yahudi de olmak istemiyor. İsrail'in çok fazla toprak elde etmiş olması, oradaki nüfus sorununu getiriyor. Dolayısıyla Yahudi anadan doğmayanların da Yahudi toplumuna kazanıldırılmasını, dolayısı ile Yahudileşmelerine daha sempatiyle bakılmasını kolaylaştırıyor. Çünkü bu Rus olgusu herşeyi alt üst ediyor. Sabetaistlerle Museviler arasında bir çatışma olduğundan söz edemeyiz. Şimdi burada, Ilgaz Zorlu'nun verdiği bir örnek var. Bütün Sabetaistler Yahudi olmak istemiyorlar, hatta Yahudileri de sevmiyorlar.

Ancak, İsmail Cem, Bülent Tanla, Çiller örnekleri, benim ortaya çıkarttığım basındaki, bürokrasideki, dışişleri bakanlığındaki örnekler şunu gösteriyor ki Sabetaist kimliğini ön plana çıkartmak, artık Türkiye'de yükselmenin yollarından bir tanesi. Dolayısıyla Sabetaistlerin İsrail'le yakınlaşmalarını görüyoruz. Ancak, din açısından ve bunlarda en önemli olarak Kuzu Bayramı ve benzeri ayinler dolayısıyla, İsrail, yani Yahudî din otoriteleri, bunları hem Yahudî saymıyor, hem de Yahudiliğe kabul etmiyorlar.

– Türkiye'de Sabetaistlerin durumunu genel olarak nasıl açıklayabiliriz? Kökenleri çok eski, ancak işaret ettiğiniz ilişkiler ağı o kadar eski mi?

– Türk siyasi tarihine; hem yakın tarihe, hem de geçmiş tarihe bu gözle de bakıyorum şimdi. O bakımdan çok yararlı oldu. Bazı hipotezler var, henüz çok ham, onları konuşmak istemiyorum şimdilik. Türkiyeli Sabetaist ve Türkiyeli Yahudi, hatta dünyanın pek çok yerindeki Yahudi, 1967 yılına kadar bulundukları topraklara büyük sadakat gösterdiler. Anahtar bir tarih 1967 yılı, Nasır'ın yenilmesi. 1973'teki İs-

rail'in galibiyetiyle biten savaştan sonra ise, Amerika'daki, o zamana kadar Arapları gözetmeye çalışan Yahudilerin tavrı bile değişti.Türkiye'deki Sabetaistler de hızlı bir şekilde sadakati reddetmeye başladılar. Solun içinde de çoktu. Ben şimdi solcu bazı arkadaşlara söylüyorum, partinize bakın diye... Solu boşaltmaya başladılar. En fazla Sabetaist kadrolaşmayı Ecevit, 1974'te yaptı. Onun ötesinde, Cumhuriyet tarihinin, İsmet Paşa'nın, Menderes-Bayar döneminin bu açıdan incelenmesini bir kenara bırakacak olursak, Türk idaresine en fazla Sabetaist'in yerleştirilmesinin ve ön plana çıkartılmasının 1974 Ecevit Hükümeti'yle başladığını tespit ediyoruz. Çok tipiktir, o zaman CHP'ye çok uzak bir fıkra yazarı olan İsmail Cem'in TRT gibi stratejik bir yere getirilmesi... Ki, Tekelistan kitabının yeni baskısında çok ilginç bölümler var konuyla ilgili. TRT gibi yere de, devletin gizli servisleriyle çok yakın ilişkide olmayanlar getirilemiyor. Ben o zamana kadar İsmail Cem'in devletin gizli servisleriyle bir ilgisi olduğunu hiç düşünmüyorum, düşünmem de. Hâlâ da düşünmüyorum... Ama Bülent Ecevit'in onu oraya getirmesi için ne fedakârlıklar yaptığını düşünüyorum...

Şimdi görebildiğim, ne açıklık veriyor bana? Devlet idaresinin stratejik yerlerine Sabetaist montajında, Ecevit'in o zaman yanında olan Deniz Baykal ve Turan Güneş çok stratejik bir rol oynadılar. 1974'e geldiğimizde büyük bir toplama yapabiliyoruz; İsmail Cem'in TRT gibi son derece stratejik bir yere getirilmesi, Haber Dairesi'ne Mehmet Barlas'ın getirilmesi gibi... Barlas'ın Sabetaist olup olmadığını bilmiyoruz, ama eşinin durumu çok açık. Öyle görünüyor ki, şu anda Türk politikasında çok ciddi bir İsrail ağırlığı var. Ben şu anda Türk politikacılarının durumunu TKP simetriği olarak ifade ediyorum. TKP simetriğinden kastım şu; TKP'nin son kâtib-i umumisi Haydar Kutlu (Nabi Yağcı) çok açık olarak

söyledi TKP'yi kapattıktan sonra: "Biz araştırma yapmazdık. Sovyetler Birliği'nin büyük enstitüleri vardı. Onların daha iyi araştırma yaptığını düşünürdük." Şimdi, Türk işverenlerinde ve Türk siyasi partilerinde, tersinden bu TKP'nin durumunu görüyoruz. TKP nasıl, "Bütün doğruları, güzellikleri Sovyetler Birliği bilir. Bizim doğruları, güzellikleri araştırmamıza ne gerek var?" diyorsa, şimdi Türkiye iş çevrelerinin, TÜSİAD'ın ve Türk politik çevrelerinin de aynı TKP'nin durumuna düştüğünü görüyorum: Hiç düşünmüyorlar...Washington'da ve çoğunda Yahudilerin başında olduğu kuruluşların düşüncelerini, formüllerini olduğu gibi söylüyorlar. Öyle bir noktaya geldik ki, artık Türk politikasında en önemli söylenmeyen strateji buna dayanıyor: "Yahudi ağırlığını, Yahudi köşelerini tuttun mu, tutmadın mı?..."

– Türk siyaseti üzerindeki bu İsrail etkisinin Sabetaizm'le doğrudan ilgisi var o zaman...

– İktidar partisi DSP'nin bu konudaki iç içeliğini söylemeye gerek yok. Üzerinde durmalı; kaç tane milletvekili var, kaç tane Sabetaist bakan var? Ben burada saymayacağım, ama birden fazla olduğunu biliyorum en azından. Tabiî MHP bile bunu bir akıllılık zannetti. Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde oturdu Şevket Bülent Yahnici aracılığıyla Yahudilerle Sabetayistler'le. Ama herhalde organik bir bağa girmedi. Bilgimiz yok bu konuda. Şimdi bu açıklamalarla çok açık olarak ortaya çıkıyor, 1993 yılında DYP'deki Genel Başkan ve dolayısıyla Başbakan değişikliği. Tansu Çiller'in getirilmesi... İşte isimbilim örneği olarak Özer ismi; "yardımcı" demek, yardım yapan. Öbürlerini de, Çiller'i de buldum. Ama şu kadarını söyleyeyim ki, orada da daha fazla. Süleyman Bey İslâm'ı savundu. Bu isimbilim yoluyla bulduklarım teyit edildi. Ben onu bunu bilemem, ama hiçbir kalifikasyonu olmayan Uğur Bayar, kardeşi Mehmet Ali Bayar, Demirel'in danışmanıydı.

Ve o kadar ilginç bir mekanizma çalışıyor ki, bundan iki ay kadar önce Derviş yeniden itibar kazandığı anda, "yeniden bir parti" dediler. Çok ilginç, Mehmet Ali Bayar'ın adını verdiler. Şimdi de parti mi kuracaksın; Sabetaist alacaksın! Şimdi görebildiğim, Deniz Baykal, bütün değerlendirmesini, bir Aydın Doğan'la iyi ilişkiye, ki dört kişi almış Parti Meclisi'ne Aydın Doğan'ın maaşlısı, inanılmaz bir şey... Bir de Sabetaist olarak ısrarla bir yerde tuttuğu insanlara bağlıyor. Garip bir şekilde örgüt de bir tek onu çiziyor. Başkaları da var ama Ilgaz Zorlu'nun yayınlarına baktığımıza göre, Bülent Tanla öyle görünüyor. Bütün o ilişkilerin ağına ısrarla getiriyor. Şimdi çok ilginç bir durum ortaya çıkıyor; bu kadar bilimsel açıklık çok şaşırtıcı.

– Kimi yerlerin görmezden gelme çabalarına karşın bir çok çevrede kitabınız ve çalışmalarınızdan bahsediliyor ama...

– Şimdi abartmamak lâzım ama, çok şaşırtıcı bir durumla karşılaşıyoruz. Nedir o şaşırtıcı durum? İşte, 3-4 gün önce Türk-Ermeni Barıştırma Komitesi kuruldu. Şimdi bu komitenin kurulması, adı üstünde barışmak, iyidir. Herkes herkesle barışmalı... Ancak burada şaşırtıcı olan bir nokta var. Bu Barıştırma Komitesi'nin başını çekenler, uzun müddet Türk dış politikasını yöneten insanlar. İlter Türkmen, Müsteşar Özdem Sanberk... Peki o zaman niye olmadı? Hep bunun karşıtını söylediler. İlter Bey, Kıbrıs konusunda da en şahin Hariciye Müsteşarı ve Dışişleri Bakanı'ydı. Kıbrıs konusunu çözecekdiyse, askerî dönemde bakandı. Ha şimdi, bir de o haber çok ilginç, hem bu komisyon kurulmuş, hem de Eli Visel "Çok iyi oldu." demiş... Eli Visel ne oluyor?.. Niye o söylüyor?.. Anlatmak istediğim şu; artık bazıları şunu söyleme, öyle bir küstahlık noktasına, korkusuzluğuna geldi ki... Yahudi bağlantısını açıkça gösteriyorlar. Eli Visel önemli bir Amerikalı Yahudi. Kürtler'i sever...Benim açtığım yol o kadar

açıklayıcı ki, dışişleri bakanıyken, dışişleri müsteşarıyken şu görevdeyken bunların karşısına çıkıyorsun...Bugün kimsenin farketmediği bir nokta, İsrail'in en büyük Rus diasporası haline geldiği... Bu Türkiye-Ermenistan Barıştırma Komitesi öyle iki üç tane eski bürokratın kafasından çıkacak veya İsmail Cem hariciyesinden çıkacak bir iş değil. Şu kadarını söyleyeyim doğrudan doğruya Tel Aviv politikasıdır. Bunun size inandırıcı geleceğini düşündüğüm iki işaretini vereyim: Bunlardan bir tanesi, son temsilciler Meclisi'nde Ermenilerle ilgili Jenosid karar tasarısı tartışılırken, Yahudi temsilcileri ikiye bölündüler. Karşı çıkmadılar. Halbuki şimdiye kadar karşı çıkıyorlardı. İkincisi, yakın bir zamanda Türkleri çok kızdırdı, Tel Aviv'deki eğitim bakanlığı jenosidi gündemine aldı. Bu iki nokta, sizi bu yakınlaşmaların Tel Aviv bakımından önemini düşünmeye sevkedebilir. Ama eksik kalırsa, bir saptamamı daha hatırlatabilirim. Paris'te Yahudiler onaylamazsa, Ortadoğu'yla ilgili hiçbir iş olmaz. Hiç kimse şöhret de olamaz. Bunları yazdım... Hiçbir şey olamaz Paris'te. Hele Sosyalistlerin olduğu Paris'te... Hayat, görüyorsunuz paradokslarla dolu. Dolayısıyla Paris Asamblesinin Ermenilerle ilgili bir kararı olduğu takdirde, İsrail'in de bu konuda yeni açılımlar peşinde olduğunu söylemek mümkün olur.

– Bu komisyonun kurulmasının temel nedeni bölgede kendi politikalarına uygun yeni oluşumların önünü açmak mı?

– Evet ve asıl önemlisi şu ki, şu anda Amerika, Türkiye'yi tam mânâsıyla teslim alırken, bütün reflekslerini silmek istiyor. Ermenilere karşı reflekslerini silmek istiyor; Yunanlılara karşı Kıbrıs konusundaki reflekslerini silmek istiyor. Bunu istediği için bu komisyon kuruluyor... Ama bundan sonra bu komisyonun üyelerinin onomastik, işimbilim açısından isimlerinin incelenmesini de size bırakıyorum. Ama üyelerden birisi de üniversiteden alınmış, bunu Tekelistan'ın ilk baskı-

sında hem isimbilim açısından, hem yaptığı iki evlilik açısından bu söylediğimiz kategoriye gireceğini tespit etmiş durumdayız; Boğaziçi Üniversitesi Rektörü... Demek ki böyle bir açıklık sağlıyor.

– Toplumu bir şeye hazırlıyorsunuz, bugüne kadar bildiğimiz bütün değerleri tamamen sarsacak bir noktaya geliyoruz çünkü... Böyle mi gerçekten ve eğer öyleyse toplum buna hazır mı?

– Benimki bir tür, hep umutlu mücadeledir, ben bu toplumа bilimsellik aşılamaya çalışıyorum. Üniversiteler bilimsel olmuş olmamış o kadar önemli değil. Önemli olan, bu zor koşullarda toplumun bilimselleşmesi. Şunu söylemek gerektiğini düşünüyorum; uyarıyorum ki, benim üslubumda olmadığı açık olan yönler var. Meselâ ben Sabiha'yı (Sertel) severim, şunu severim, bunu severim, burada da yapmak istediğim, meseleye bakış açım bunların Sabetaist olmalarıyla ilgili değil kesinlikle. İslâmcı kesim bilsin ki, belki İslâm'daki takiyyenin tarihsel bir nedeni vardır, belki bir kendini koruma nedeni vardır. Ama Sabetayizm de bu artık bir yaşam biçimidir. Şimdi biz burada üç kişi olsak, Özer Çiller'le otursak, biz kendisine Özer Bey diyoruz, üçüncü şahıs gidince Salomon demeye başlıyoruz... Bu bir delilik... Başkası geldiği zaman Özer Bey diyorum... Şimdi basın Celal Göle ile Kemal Derviş'in ilişkisini yazıyor. Ben daha yazmadım, o tenis arkadaşlarının işlevini. Başkası ile görüşemiyor. İşte bugünkü gazetede görürsünüz, İslâmcılar da bunu sayarlar, Nilüfer Göle; o da Derviş'in akrabası. Şimdi öyle bir cüretli noktaya geldi ki, gazetelerin bir çoğunun her tarafını Sabetaistler tuttu, daha benim bilip de yazmadığım o kadar çok insan var ki... "sarılmışız, boğuluyormuşuz" gibi korkutmak da istemiyorum. O nedenle hem yavaş gidiyorum hem de Türk modernizasyonundaki rollerini unutmuyorum.

– Bu modernizasyon konusunda da etkililer. Bir çok paşa ve benzeri yüksek bürokrat var herhalde...
– Şimdi bir kısmı diyor ki, "Benim dedem paşaydı..." E, tabiî ki paşa olacak, bunun başka bir şeyle alâkası yok. "Efendim o Ankaralı, o İbradalı..." diyorlar. En önemli yanlışlardan bir tanesi de Yahudiliğin Türkiye'ye 1492'de geldiği ve sadece İzmir veya İstanbul'da olduğu... Bu çok yanlış, İbrada sözünü boşuna söylemiyorum, işte yazılarımda çıkarttım ortaya, Bodrum, Milas... Milas dünyanın en önemli Yahudi merkezlerindendir ve Türkler gelmeden önce de böyleydi.
– Harzemşahlar'dan da bahsediliyor hocam, Yahudiliği kabul etmeleri ve Türklerin Anadolu'daki Yahudi kültürünün de temellerini attığına dair tezler var...
– Burada tahmin ediyorum tasavvufla Kabalizm arasındaki bağ çok ilginçtir. Ama bu başından mahkûm edilecek bir ilişki değildir. Çünkü Yahudî mistisizmi, İslâm mistisizminin içinde doğmuştur. Ama bütün mistisizmler birbirine benzer, dolayısıyla yepyeni bir açıklık çıkıyor ortaya... Yine, benzer şekilde "Efendim onun babası Mevlevi" diyorlar... Normal, çünkü Sabetaistler kendilerini Mevleviler içinde çok rahat hissettiler. Benzer şekilde Melikof'un Alevilik üzerine yazdıkları çok ilginçtir. Zaten benim Osmanlı tarihiyle ilgili yazılarıma karşı Türk aydınının, solun, zaman zaman çatık kaşla yaklaşmasının nedeni, tarihimize tekil gözüyle bakmaktır. Bizde tarihimizi bilimsel olarak değil, özellikle benim de mensubu olduğum "Sol"umuz için söylüyorum; çok kolay, ya şiirle, ya romanla öğrenmeye kalkma hatası var... Ben utanıyorum, Türkiye solunun Şeyh Bedrettin hakkındaki bütün bilgisinin Nazım'ın destanından ibaret kalmasından. Nazım'a da hiçbir şey diyemeyiz, adam şair hiç olmazsa, haklı sayılabilir. Böyle abartıyor, tarihten kopuyor şair olarak... Ancak inkâr edemeyiz ki bölgede çok önceden beri Yahudiler vardı.

Ayrıca Bedrettin, Kalenderiye hareketinin, Bektaşî hareketinin devamıdır. Beğenirsin beğenmezsin bunları kaldırdığın zaman Türkiye modernizasyon hareketi ve Türk solu çok zayıflar, çok fakirleşir. Ayrıca, 1920'ler 1930'lara, Türk kültür hayatına yeniden baksam, çok şaşırtıcı sonuçlar çıkar. Bunun bir kısmı şaşırtıcı, ama hepsi kötü veya hepsi iyi değil. Biz bilimsel yaklaşımdan ayrılmamalıyız. Şimdi Kemal Derviş'in büyük halası olarak lanse ettiğimiz Sabiha Derviş, işte kitabımda da var, Zekeriya Sertel'in anıları... Çok açık, Zekeriya, "Ben bir Sabetaistle evlendim, ama ben Sabetaist değilim." diyor. Mümkündür ki öyledir ama benim geliştirdiğim yöntemle biraz daha araştırma gösteriyor ki Zekeriya ismi çok kullanılan Tevratik bir isim. Önemli olan nokta, seçilen adın çok cevaz verilen bir üslupta olması. Hayyim'e İtalyanlar Vita diyorlar. Avram Galanti, Milaslı, yazmış olduğu örnekler arasında "Şemtol"ü gösteriyor meselâ. Şem, İbranice 'isim' demektir, tol de 'güzel' demektir.

– Peki, sayılarıyla orantılanamayacak bir güçleri olduğunu fark etmiş oluyoruz. Kriz dönemlerinde kritik mevkilere ulaşmaları daha kolay olmuş olabilir mi?

– Rant teori dediğimiz zaman, sayılarla orantısız oluyor. Şöyle düşünelim; bunun sayılarını tespit edebiliriz ama içten kaynaklardan birisi, 15 bin rakamını veriyor. Ilgaz Zorlu'nun, bunu yükseltmelerini gözönüne aldığımızda, benim yöntemsel olarak söyleyebileceğim nokta şudur: Ben rastladım, bazı aileler belli bir noktadan sonra yeni kuşaklara Sabetaist olduklarını geçirmemişler. Hatta tesadüfen çocuklar Sabetaist olduklarını veya kendilerinde bir farklılık olduğunu hissettikleri zaman: "Bunları açma, tehlikelidir." şeklinde tavır göstermişlerdir. Gerçek anlamda erimişti, asimile olmuştu. Ama benim tahminim, bu son, 80'li yıllardan sonra bunların çoğu "uyandı". Bu "uyanmanın" birçok nedeni var.

Bir defa İsrail çok güçlü imkân veren bir ülke oldu. İkincisi Türkiye'de Sabetaist olmak sosyal sigorta oldu. Devletin tekellere parsellenmesinden bahsediyoruz. Yeni bir kavram bu ortaya attığım. Sonra vakıflara geliyoruz, bu vakıfların da bir kısmının en stratejik yerlerine Sabetaist yerleştiriliyor. Şimdi, Derviş geldiği zaman, bilmem ne vakfının başkanı Can Paker konuşuyor. O bir din kardeşi ve sadece din kardeşi de değil, bir ilişkiler ağı var aralarında. Beni de bu meselenin üzerine götüren o ağ...

– Nilüfer Göle konuşuyor...

– Evet, o konuşuyor...

– Aktüel'de kapak oldu röportajı, Mustafa Kemal Derviş manşetiyle...

– Kim oluyor? Asaf Savaş oluyor... Asaf'ın Asaf adı... Akad semitik bir isim... Asaf, "toplanan, toplayan"dan geliyor... Akad, bildiğimiz Akadlar'dan geliyor... Yakında annesi öldü, ölüm ilânına baktım, annesinin ismi de ilginç. Kendisi arkadaşımdır... Burada iki yöntem var, birisi Ilgaz Zorlu'nun. O mezar taşlarını okuyor. Ben hapishanede bu işlere girişti̇ğim ve mezar taşlarına gidemediğim için ölüm ilânlarına bakıyorum. Şimdi kim ekonomik yorumlar için çıkıyor? Asaf Savaş çıkıyor... Akrabası. Kendisinin durumunu ayrı düşünürsek, Göle ailesi de. Çünkü annesinin kızlık soyadı Bozer. İsimbilim açısından kuralımıza uyan bir soyadı. Zaten bu Siyasal Bilgiler Fakültesi'nin dekanının eşinin de soyadı Derviş, yani o aileden... Görüyoruz ki, bizi hiçbir şey yanıltmıyor. Birisi daha var; Ercan Kumcu. Ben onlarla ilgili bir ölüm ilânı da kestim, zaten 'er'i var. Zaten Türkiye basınında, adamı alıp da üniversiteden fıkra yazarı yapmazlar. Ancak Sabetaist olursa yapılır... Hariciye Bakanlığı ve daha bazı saymadığım bakanlıkları da düşünürseniz... Bu memlekette şunu yazacaksınız. Bu çizginin dışında ender adamlardan bir tanesi İh-

san Sabri Bey (Çağlayangil), MİT'le ilgili yarı resmi bir kitapta, MİT'in İhsan Sabri Bey'i Dışişleri Bakanı iken, Sovyet ajanı yaptığı yazıyor...

– Türkiye'de Masonlar, Sabetaist, Yahudiler açısından ilişkilerini veya çatışmalarını tespit edebiliyor muyuz?

– Efendim bir defa şunu kural olarak söyleyebiliriz; her Mason Sabetaist değildir, ama Masonizmi de Sabetaistler yönetiyor. Bir sene önce bu dünyadan göçen Üstad-ı Azam Sabetaist. Şimdi kim yönetiyor bilmiyoruz. Ama Sabetaist olmayanlar var, Müslüman olanlar var, ama Masonik hareketi yöneten Sabetaistlerdir Türkiye'de. Tahmin ediyorum ki, Türkiye'nin çok büyük oligarkları içinde Sabetaist olmayıp da Müslüman görünen, fakat Yahudi bağlarını sürdürenler var.

– Türk kültürü, politikası, ekonomisi üzerinde bir Sabetaist etkiyi saptayabiliyoruz. Ancak, bu etkinin engellenmesi konusunda ne düşünüyorsunuz?

– Bütün bunları yazmak önemli bir şeydir; etkisizleştirme yolunda. Her ne kadar parti liderlerinin kontrolü altında olsa da, olduğunu biliyoruz, Türkiye parlamentosunun henüz bilerek bir Sabetaist cumhurbaşkanı seçmeyeceğini görüyoruz. Ancak basın farklı davranabiliyor. Meselâ, Kemal Derviş için sansür ederek yayın yapıyor. Evvelâ Le Monde, yakınlarda Türk halkının Derviş'i ajan olarak gördüğünü yazdı. Halbuki ondan evvel Newyork Times'da bir yazıda da geçmişti. "Madonna zannettik, bu kadar popülarite..." var diye yazdılar. Hayır, o yazıda da benzer cümleler var. O yazıda da ajan, yabancıların casusu sayıldığından bahsediliyor. Ama o bölümleri görmezden geliyor basın.

– Bütün bu genel zorluklara karşı çözüm öneriniz nedir?

– Benim buradaki asıl formülüm, yavaş yavaş daha yüksek sesle dillendirdiğim ve bazı Türk-İslâm tezinden arkadaşlarımın bana söylediğine göre de İslâmcı kesimde de hemen be-

nimsenen, çok büyük bir memnuniyetle karşılananan Doğu Birliği...Doğu Birliği söylemini kullandığınız zaman, Doğu Perinçek'in İşçi Partisi'yle buraya kadar aynı şeyleri söylüyoruz. Burada iki proje var, bir tanesi şimdi İşçi Partisi'nin Avrasya Projesi. Ben Avrasya'nın sorunları çözebileceğini düşünmüyorum. Bazen ben bu projelerimi ortaya attığım zaman, "Osmanlı'yı mı yeniden diriltmek istiyorsun?" diye soruyorlar, beni herhalde tanıyorsunuz, ben böyle karşı postülalardan etkilenmem. Osmanlı'yı kuracaksan kurarsın... Zaten Anadolu içinde böyle bir devletin yaşayabileceğine tarihsel olarak ihtimal vermiyorum. Projem, çok net bir projedir: Suriye, Irak, eskiden projem içinde yer almayan İran ve Kafkasya'dan Azerbaycan ve Ermenistan. Ekonomik birliği, siyasî birliği içeren bir proje. Esas projem de Yunanistan'ın da mutlaka bulunması. Ama Yunanistan Avrupa Birliği'ne girdi. Fakat Avrupa Birliği ile arasında çok ciddi yeni sorunlar çıktı. Yunanistan'da da aşırı solla, dindarların ve sağın bir kısmının birleştiği söyleniyor. Benim çözümüm budur ve bu, Avrasya hiç buna uygun değildir. Öcalan'ın çıkarılmasının da Suriye-İsrail yakınlaşmasının kapısını açmak için yapıldığını iddia ediyorum ve hâlâ bunda ısrar ediyorum. En önemli olay, İsrail için, Suriye ile yaklaşımdır. Yaklaştığı zaman, bir İsrailli arabasına binecek, Suriye'den Türkiye'ye gelecek. Burada yeni bir kavramımı da hatırlatmak istiyorum: "Rezerv Devlet" Türkiye, İsrail için "Rezerv Devlet"tir. Eğer Ermenistan'la bir yakınlaşma da olursa, zaten İsrail yayınlarında da görülüyor... Ama dediğim gibi, Doğu Birliği, bütün bunlara bir çözümdür. Ve Türkiye'nin hiçbir yakın komşusuyla problemi olmaz. Ve Türkiye'nin bu birlik içinde hiçbir önemli ekonomik sorunu da olmaz. Çünkü dünyanın en iyi petrolü İran'da, doğalgaz Irak'ta... Yoksa, bütün yakın komşularıyla sorunlu, akıldışı bir politika olamaz... Ayrıca projeye bakar-

ken unutulmamalı ki biz bu çevreyle kültür birliği içindeyiz. Oysa, ne kadar Türk olursa olsun, İç Asya'yla bir kültür farklılığımız var.

– Anadolu'da neden bir Türk devleti kurulamasın?

– Çünkü tarih böyle söylüyor... Daha önce de söylemiştim, Konya'yı biz abartıyoruz. Konya Selçukluları, en fazla sultanlıktır, hiçbir zaman bir beylik olmamıştır. İskender, Doğu Roma, Osmanlı... Hep bunu aşıyor. Burası bir plato... Ancak, Türklerin, bütün bu olumsuz zamanımıza rağmen, büyük bir ülke olduğunu, eğitiminin, aydınının, yönetici kadrosunun olduğunu görüyoruz. Ayrıca böyle bir birlikte kimsenin kimseyi yönetmesi diye bir şey olmaz. Osmanlı'da da bunu görüyoruz. Emperyal olduğun zaman, ne Kürt sorunu kalır, ne şu kalır ve Yunanistan'a karşı da en önemli koz bu projedir.

babadan işbirlikçi anneden ihtilalci

Cemal A. Kalyoncu / 14.07.2003 / aksiyon

İskenderun'un iki konağının evliliğinden doğan Prof. Dr. Yalçın Küçük, baba tarafından Türkmen, anne tarafından ise Kafkasyalı bir aileye mensuptur. Küçük, hayatı boyunca, kritik anlardaki kaçışlarıyla bugün bulunduğu konuma gelmiş biridir.

Yalçın Küçük'ü benim kuşağım profesör unvanıyla, kısmen isyancı ve daha çok "sivri" muhalif çıkışlarıyla tanıdı. O kadar ki, çoğunluk tarafından, Türkiye Cumhuriyeti'ne bile uzak düşmüş birisi olarak algılandı; özellikle de terörist lider Abdullah Öcalan'la olan ilişkilerinden dolayı. Küçük'ü son yıllarda da, özellikle 1999 yılından itibaren Sabetayistler hakkındaki açıklamaları ile gündemdeki yerini almış olarak gördük.

– Sizdeki bu merak nereden başladı?

"İsmail Cem'in cumhurbaşkanlığını engellemek için bunu kullandım. Başarılı da oldum. Bu işi ben başlatmadım. Teşhislerime güveniyorlar. Partilerden, yöneticilerden, devletin en yüce katında görev alanlardan bu eve gelenler oluyor. Gelenler arasında, beni her gün hücrelere attıranlar da var. Başbakanları, cumhurbaşkanlarını soruyorlar; kendilerini soranlar da var. Hâlâ devletin içindeler. İsim vermiyorum."

– Sizin Sabetayist dediğiniz birisi hakikaten değilse, o zaman ne düşünürsünüz?

" Şöyle derim böyle derim, sonradan da özür dilerim. Çünkü

bunun hiç bir hakaretamiz yanı yok. Benim onlara söylediğim, 'Yaşadığınız hayat ne kadar kötü bir hayat. Ne kadar iki yüzlü...' Bunların öyle kuralları var ki. Yeni kitabımda bir resim basacağım..." (Küçük, Tekeliyet adıyla yeni bir kitap hazırlığı yapıyor.)

Gelelim Yalçın Küçük'e. Peki Yalçın Küçük kimdir? Kimlerdendir? Yalçın Küçük, baba tarafından, bugün Toroslar'da Abacılı adıyla bir de köyleri bulunan Türkmen bir aileye mensuptur:

"Biz Akkoyunluyuz, yerleşmiş, Yörük. Akkoyunlular isyancı olur."

İskenderunlu bir aile olan Yalçın Küçük'ün ailesi, yörede Küçükefendiler olarak tanınmaktadır. Kendisi de Küçükefendi'nin Yalçın'ı olarak bilinmektedir. Özellikle baba tarafı, zamanın varlıklı ailelerindendir.

Ticaret ve kereste tüccarlığı yapan dedesi Hüseyin Küçükefendi'nin Teslime Hanım'la evliliğinden doğan dört çocuğundan biri, Yalçın Küçük'ün de babası olan Hakkı Bey, diğer erkek kardeşi ile birlikte ailenin mal varlığını batırmış biri olarak aile tarihine geçmiştir: Halep'te para yemişler, lüks içinde yaşamışlar:

"Baba tarafım işbirlikçi, anne tarafım ihtilâlcidir."

Hakkı Bey, İskenderun'a Halep'ten gelip yerleşmiş Sabuni ailesinden Şerife Hanım'la evlenmiştir. Şerife Hanım, İskenderun Belediye Reisliği de yapmış olan Ahmet Sabuni'nin torunudur:

"Annemle babam, İskenderun'un Sabuniler ile Küçükefendiler adlı iki konağının evliliğidir."
Şerife Hanım, Ahmet Sabuni'nin kızı olan Behiye Hanım'ın, yörede ihtilâlci olarak bilinen Osman Yanuçoğlu ile evliliğinden dünyaya gelmiştir. Ailesi Kafkasyalı olan Osman Yanuçoğlu'nun, Kurtuluş Savaşı yıllarında Hatay ve civarında çete reisliği yaptığı bilinmektedir:

"Hüseyin Kıvrıkoğlu zamanında Genelkurmay, Hatay/Dörtyol'un düşmana ilk kurşun atılan yer olduğunu kabul etti. İlk kurşunu atanlardan biri deseler ben buna inanmam; ama bizim bildiğimiz, dedemiz orada çete reisi idi. İskenderun'da CHP'den belediye başkanlığı yapmış dayım Orhan Yanuçoğlu da, babasının Teşkilat-ı Mahsusa'dan olduğunu söyledi. Dolayısıyla benim anne tarafım ihtilâlci, baba tarafım işbirlikçi idi."

– İşbirlikçi derken...

"Fransız komutanlarının en güvendiği adam. Ailemizdeki bütün bilgiler öyle. Babam bizi tam bir Fransız terbiyesi ile yetiştirmeye çalışırdı."

Küçükefendi'nin Yalçın'ı; Talay, Nilgün, Ömer Faruk ve Nilüfer'in de aralarında yer aldığı beş çocuklu böyle bir ailenin ferdi olarak 1938 yılında dünyaya gelir. O tarihte İskenderun Fransız işgali altında olduğundan, küçük Yalçın da Fransız yurttaşı olarak doğmuş olur. Fransız yurttaşı olarak doğmanın faydasını Yalçın Küçük, hayatının ilerleyen yıllarında, 1993 senesinde Türkiye'den kaçıp Fransa'ya gittiğinde görecektir:

"Orada kolaylıkla pasaport alabileceğimi öğrendim. Fransız kimliği alabilir miyim diye düşündüm. 'Alabilirsin' dendi. İskenderun'dan kayıtları getirdim; ama almadım. Zaten, üniversite profesörü olarak gittiğim için yeşil pasaportum vardı."

Alevisi, Sünnisi, Arap'ı, Yahudi'siyle bir kültürel mozaik içinde geçen Yalçın'ın çocukluğu, İkinci Dünya Savaşı'nın sürdüğü yıllara denk gelir.

Aile henüz fakirleşmediği için Küçük, çocukluğunun o ilk yıllarında tipik bir konak hayatı yaşamaktadır. Ancak, babası ve amcasının ailenin varlığı üzerinde sefa sürmesi sonucu ekonomik olarak fakirleşen Küçükefendi ailesinde Yalçın'ın okullu olması ile birlikte sıkıntılı yıllar da başgösterir. Küçük, bu ortamda ilk ve orta eğitimini İskenderun"da tamamlar.

Bölge ileri gelenlerinin çocuklarını okuttuğu neredeyse tek bir lise vardır o yıllarda: Kabataş Lisesi. Yalçın Küçük de Sakıp Sabancı gibi bölge insanlarının okuduğu Kabataş Lisesi'nde yatılı olarak devam ettirir tahsil hayatını.
Yıl 1952-53'lerdir. Küçük, aile için yokluk ve yoksulluğun arttığı bu dönemde annesinin altın, halı ve tarlalarını satmasıyla okur:

"Benim yetişmemde daha çok annemin etkisi vardır. Köyümüze gittiğimiz iki-üç yaz babam istemezdi ama annem özendirirdi, köyde din okuluna, medreseye giderdik.
Babam istemediği için biz Elham cüzünde kaldık. Bayram namazlarını, beceremezdik ama kılardık. Onun için ben dünyada en çok inanan adam yüzünü severim."

Kabataş Lisesi'nde, Koç Holding'in yönetim kurulunda bulunan Prof. Yavuz Alangoya, Yargıtay Cumhuriyet eski Başsavcısı Sabih Kanadoğlu gibi arkadaşları olan Yalçın Küçük, üniversite eğitimi için de Mülkiye'ye (Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi) birincilikle girer. Tahsil hayatı boyunca çalışkan bir talebe olan Küçük, burada, sonradan Fikir Kulüpleri Federasyonu, ardından Sosyalist Fikir Kulüpleri Federasyonu, Dev-Genç ve nihayetinde de Türkiye Halk Kurtuluş Partisi olan Fikir Kulübü Başkanlığı'nı yapar, bu dönemde. Genel Sekreteri de Hikmet Çetin'dir:

"Bizim sınıf çok hareketli bir sınıftı. Vecdi Gönül bizim sınıfta idi. O zaman da muhafazakârdı. Yaşar Yakış bana daha yakındı. İlk kadın büyükelçimiz Filiz Dinçmen de bizim sınıfta idi."

Yalçın Küçük okulda çok aktiftir. Siyasal Bilgiler'i 1960 senesinde bitiren Küçük, 27 Mayıs'a doğru yol alındığı o günlerde, "subayların bile irtibat için peşinde olduğu" bir öğrenci lideridir:

"27 Mayıs'ın üç sütunundan biri, gençlik hareketidir. Büyük öğrenci eylemlerinin başında idim. O dönemde Nurettin Sözen, Kemal Alemdaroğlu, işadamı Tuğrul Erkin bizim takımda idi. Ankara'daki gençlik eylemlerinde bizimle beraber hareket eden, ama bizim takımdandı diyemeyeceğim Deniz Baykal vardı."

Küçük, "öğrencileri kullandık" diyen 27 Mayıs'ın ihtilâlci Kurmay Binbaşısı Şefik Soyuyüce'yi teyit eden açıklamalarına devam ediyor:

"28-29 Nisan'da, ihtilâli hazırlayan iki öğrenci eylemi vardır. 28 Nisan'daki İstanbul Üniversitesi'nde oldu. Biz irtibat halinde idik onlarla. 29 Nisan'da da Ankara Hukuk ve Siyasal Bilgiler fakültelerinde oldu. 29 Nisan'da silah da patlayınca ilk aranan ben oldum. Ankara'daki öğrenci eylemlerinden sonra Meclis'te kurulan Tahkikat Komisyonu beni arıyordu. Saklanmıştım. Onu uzun uzun anlatmak istemiyorum. Ankara'da hiç bir yerde beni saklayamıyorlardı, Güney'e kaçtım. Dayım Orhan Yanuçoğlu, o sırada CHP İskenderun ilçe başkanı idi. Beni Suriye sınırında dağlara kaçırdılar. Sonra ben dayanamadım tekrar döndüm. Döndüğümde Hikmet Çetin'den bana bir haber geldi, 'bazı subaylar seninle görüşmek istiyor' diye. Daha sonra Hikmet'in bana söylediği, o subay Türkeş'ti. Türkeş'in Hikmet vasıtasıyla benden istediği, bir cuma günü Kızılay'da bu sefer çok daha büyük bir öğrenci eylemi yapılması... Dolayısıyla kendimi 27 Mayıs'ı yapanlardan biri olarak görüyorum."

Askerlerle o kadar yakın olur ki Yalçın Küçük, evliliğini de bir asker kızı ile yapar. Küçük'ün 1961 yılında evlendiği Temren Hanım, 1960 yılında Siyasal Bilgiler Fakültesi'ni kuşatan alayın komutanı Albay Sabri Süer'in kızıdır.

Kayınvalidesi Sadriye Hanım ise, genç yaşta Dersim temsillerine katılmış bir cumhuriyet kadınıdır:

"Sadriye Hanım'ın bir damadı ODTÜ eski Rektörü Süha Sevük, diğer damadı Gübre Sanayi, TMO gibi birçok kurumun genel müdürlüğünü yapmış Önal Ulutaş, bir diğeri de Şam eski Büyükelçisi ve halen Prag Büyükelçiliği yapan (Şenkal Atasagun'dan önce MİT Müsteşarlığı için adı geçen ve zaten Dışişleri Bakanlığı'nda da İstihbarat Genel Müdürü olan)

Cenk Duatepe'dir. Bana göre Cenk, Kürt sorununda en önemli adamdır. Bazıları 'Öcalan'ı Şam'dan iki bacanak Cenk Duatepe ile Yalçın Küçük çıkarttı.' derler. Ama o öyle değildir."

Küçük, Sabri Süer'in vazifesi nedeniyle bulunduğu İskenderun'da Temren Hanım'la tanışmıştır, bir nevi ortaokul aşkıdır onlarınkisi. Ve çiftin 1962'de doğan, Ömer, Mızrak ve Devrim gibi üç adı bulunan ama en çok Devrim'i kullanan bir çocukları gelmiştir dünyaya.

İşte 1960'larda böylesine bir hayatın içinde bulunan ve Mülkiye'yi birinci olarak bitiren Yalçın Küçük, ardından Devlet Planlama Teşkilatı'na (DPT) girer. Bir süre sonra Uzun Vadeli Planlar Dairesi Müdürlüğü'ne getirilir; Hikmet Çetin de yardımcısıdır:

"DPT'de evvela ulaştırma, transport, televizyon benim alanımda idi. Ben Birinci Plan döneminde Türkiye'ye televizyonun gelmemesini yazdım. Çok büyük tartışmalar oldu. Elimden gelse idi hiç sokmazdım, bugün bile sokmam. Ve çok memnunum. Türkiye'ye televizyonun girişini beş yıl geciktirdim."

Süleyman Demirel başbakan yardımcısı olunca, Küçük de DPT'de ona bağlı olarak çalışmaya başlar. Ardından Demirel'in, Turgut Özal'ı DPT'ye müsteşar olarak atayacağını öğrenince, hemen istifasını verir. Demirel'le Küçük'ün burada başlayan geçimsizliği çok uzun yıllar boyunca sürecektir; 2000'ler Türkiye'sinde bile... Küçük, bu dönemde, 1962 yılında, Yön dergisinde Demirel'in ilk defa Adalet Partisi'nin başına geleceğini yazdırmıştır:

"Demirel, Planlama'da yedek subaydı, müsteşar olmayı kabul etmişti, görüş değiştirdi. Ben düşündüm, böyle yorumladım. Demirel o tarihe kadar 27 Mayıs'ı destekliyordu, saf değiştirdi ve ben teşhis ettim."

Yalçın Küçük, buradan ayrılınca Amerika'ya gider, Yale'de lisans eğitimi alır. Ardından, mülakatı kazanarak, dört ay boyunca da Dünya Bankası'nda staj yapar. Döndüğünde SBF'de Sadun Aren'in açmış olduğu asistanlık sınavına katılır, kazanır da:

"Ama tayin etmediler. Dekan Cumhur Ferman'dı. O zaman Ferman'ın Sabetayist olduğunu bilmiyordum. Şimdi anlıyorum, Sabetayist olmadığım için almamışlar. Çünkü, SBF'ye Sabetayist olmayan kedi bile giremez."

Yalçın Küçük, 1966 yılında ise ODTÜ'de çalışmaya başlar. Küçük bu yıllarda, Sovyetler Birliği'ni model olarak gördükleri için, onu birinci elden incelemek ister. Rusça öğrenir. 1968-70 yılları arasında Birmingham Üniversitesi Rus ve Doğu Avrupa Araştırmaları Merkezi'nde bulunur. Sovyetoloji araştırmalarını kitaplaştırır. Daha sonra bu kitaptan dolayı sekiz yıla mahkûm edilir.

1970'lerde, İşçi Partisi'nin ikinci kez kuruluşu için çalışmalara katılan Küçük, 1971 yılında ihtilâl hazırlığı içinde olan Doğan Avcıoğlu ile sıkı bir diyalog halindedir. Tabanı olmadığı için ihtilâlin başarısız olacağını söylemektedir Avcıoğlu'na:

"O tarihlerde ODTÜ'de hocayım. Bana geliyorlar, radyoda okunacak bildiriyi yazmamı istiyorlar. Dolayısıyla ben de bu

işin içindeyim. 27 Mayıs'tan önce beraber olduğum insanlar Memduh Esen, Castro Nuri (Yazıcı)... Hepsini reddettim."

– İhtilal istemiyordunuz....

"Her zaman ihtilâli isterim. Sonunda bir gün Numan Esin üniversiteye geldi. ODTÜ Rektörü de Erdal İnönü. Onun odası dinlenmez diye, Numan Esin de eski ihtilâlci olduğu için, İnönü'nün odasında Atilla Sönmez'le beraber oturduk, konuştuk. Sonradan öğrendim ki Numan Esin gidince komiteye... Yani beni de, Türkiye'yi yönetecekleri düşündükleri 40 kişilik listeye koymuşlar. Diktatorya, 40'lar Meclisi. Tabiî içlerinden biri, öbür tarafa da bilgi veriyormuş. Sonunda bizim dediğimiz gibi oldu ve 9 Mart 71'de bunlar yenildiler, 12 Mart oldu."

Küçük, sonunda o raporlara dayanarak, orduda birtakım taraftarları olduğu düşüncesi ile ODTÜ'den atılır. Bütün arkadaşları yurtdışına giderken, Yalçın Küçük Türkiye'de kalmayı yeğler. Hem de Belçika'dan pasaportu gelmiş olmasına rağmen.

– Kim gönderdi size pasaportu?

"Bilemezsiniz. Dünyada böyle ilerici solcular olur. Ama onları oradaki Türkler harekete geçirir. Gitmedim, o dönemde işsiz kaldım."

İşsiz olduğu için Yalçın Küçük bu dönemde askerliğini yedek subay olarak yapmak istemektedir. Ancak, kendisine göre, evraklarının eksikliği bahane edilerek onun askere alınması geciktirilmek istenmektedir:

"Onların şöyle bir düşünceleri vardı. Orduda hâlâ ihtilâlciler var, Yalçın Küçük de onların sevdiği adamlardan..."

Küçük, bu dönemde, Mehmet Ali Kışlalı'dan Yankı'da çalışması için bir öneri alır. Yankı'yı o zaman Mehmet Ali ile beraber Ahmet Taner Kışlalı, Hıncal Uluç çıkarmaktadır:

"Mehmet Ali Kışlalı, Time'ın da temsilcisi olduğu için daha çok dışarıda olurdu. Onun yerine başyazıları da yazardım. Mehmet Ali'nin dili anlaşılmaz. Güzel bir Türkçe'yle yazar, sonra bozardım. O Mehmet Alice olurdu. Hıncal genellikle okuyucu mektuplarını yazardı."

Küçük'ten, aynı zamanda Cumhuriyet'te de yazması istenir. Fakat bir süre sonra, 1973 sonlarına doğru, ansızın askere alınır. Evvela Polatlı'da Topçu Okulu'na gönderilir. Yedek subaylık vazifesini yaparken bu arada Cumhuriyet'te yazmayı da sürdüren Küçük, Ecevit Hükümeti'ndeki Erol Çevikçe, Deniz Baykal gibi arkadaşlarının talebi ile Genelkurmay'da görevlendirilir. O sıralarda orduda Kıbrıs'a çıkarma yapılması konuşulmaktadır. Harekâta karar verildiğinde, aralarında Küçük'ün de bulunduğu dört kişiye birtakım yazılar gelir:

"Türk Ordusu, Kıbrıs'a çıkarken dört yedek subayı casus olabilecekleri ihtimali ile Genelkurmay'dan uzaklaştırdı. Bunlardan bir tanesi de bendim. O sırada beni Zırhlı Birlikler Mekanize Tümeni'ne götürdüler."

Fakat az bir süre sonra, ikinci harekâta katılanlardan biri olarak 1974 yılında, Kıbrıs'ta savaşa gider: "İkinci harekâtta Magosa'yı biz aldık."

Burada askerleri tarafından çok sevilir. Hatta o kadar ki, askerleri ona "Kabadayı, profesör asteğmen" diye isim bile yakıştırır. Küçük, Magosa'da iken, öldüğü haberini okur gazetede:

"O sırada Meclis oturum halinde iken, Genelkurmay, Ecevit'e bir kâğıt ulaştırmış, "Yalçın Küçük şehit oldu" diye. Ağlamış adam."
Küçük'ün ölmediği ancak üç gün sonra anlaşılabilir.

Küçükefendi'nin Yalçın'ı askerden sonra da Cumhuriyet'te çalışmaya devam ederken, 1977 senesinde, "kaçışlarından" birini yapar; Cumhuriyet'ten ayrılır. Ardından ANKA Ekonomik Bülteni'ni çıkartan Küçük, 12 Eylül gelip çattığında, Gazi Üniversitesi'nde doçent unvanı ile öğretim üyesidir.
12 Eylül 1980'den sonra ise 1402'liklerden biri olarak üniversiteden uzaklaştırılan Küçük, Bir Yeni Cumhuriyet kitabı dolayısıyla da tutuklanır, 8 yıla mahkûm edilir ve 1983'te Sultanahmet Cezaevi'ne girer:

"Fevzi Öz ve Kürt İdrislerin (Özbir) arasında yattım. İkisi arasında ölümcül bir kavga çıkmıştı. Kürt İdris'i bizim koğuşa aldık. Yeraltı dünyasının kuralları, Türkiye aydın morfolojisinde de var. Yani yeraltı dünyasında, hapis yatmayan hiç kimseyi adamdan saymazlar. Hapse girmeyen aydın da hareketimizde böyledir. İdris Bey'i ben daha sonra görmek istedim; ama olmadı."

Yargıtay, Küçük hakkındaki hükmü bozunca o da bir yılın sonunda cezaevinden çıkmış olur. Prof. Dr. Yalçın Küçük, bu tarihten sonra kitap yazmaya daha bir ağırlık verir; sol ve sosyalist çevrelerle sert bir mücadele içinde bulunur. Bu dö-

nemde mahkeme kararıyla tekrar üniversiteye döner. Sonra, 1993 senesinde, Süleyman Demirel'in cumhurbaşkanı olmasını öne sürerek Paris'e kaçışına kadar çeşitli sol dergiler çıkaran Küçük, terörist lider Abdullah Öcalan'la yaptığı röportajla da tartışılan bir isim olur.

Paris'e gidişi de onun, daha önceki mühim kaçışlarından biridir. Küçük, 1993 senesinde Süleyman Demirel'in cumhurbaşkanı, Tansu Çiller'in başbakan ve kadın vücudunu sattığı için de bir kadının (Matild Manukyan) en fazla vergi vererek vergi şampiyonu olmasını protesto etmek için böyle bir harekete giriştiğini söylemektedir. İkinci nokta ise, Türkiye'nin izlediği Kürt politikasıdır. Yalçın Küçük'ün toplumda tepki uyandıran bir fiili de, terörist başı Abdullah Öcalan'la basında ilk kez röportaj yapması olmuştur: "Bir başkası Öcalan'a gitse idi, ben gitmezdim."

Küçük'ün Abdullah Öcalan nezdindeki izlenimi iyi olur ki, daha sonra Öcalan, Doğu Perinçek kendisiyle görüşmek istediğinde Yalçın Küçük'e sorar: "Doğu Perinçek gelmek istiyor. Ne dersin?" diye.

Yalçın Küçük, Emin Çölaşan başta olmak üzere bazılarının iddiasına göre burada PKK'dan (Küçük, PeKeKe diye telaffuz ediyor) para almıştır. Ancak Küçük, bunu reddettiği gibi, Paris'te kaldığı süre içerisinde de çok sıkıntılar çektiğini anlatmaktadır:

"Bir dêfa ben kitaplarımın telif hakkıyla yaşarım diyordum. Emekliliğim vardı. Fakat çok büyük devalüasyonlar oldu, çok sıkıntı çektim. Onun için Fransızların LME dedikleri, istasyonlardaki sarhoşlara da verdikleri bir para var, yardım.

Onu aldım. Alman üniversitelerinde ayda bir konferans veriyordum."

Küçük, burada öğrenci olur, İranoloji ve Kürdoloji okur; Kırmançi, Sorani, Farisi öğrenir. Burada ismi birçok sansasyona karışan Küçük, onomastik üzerine çalışmalarına yoğunlaşır ve bir 29 Ekim günü de Türkiye'ye dönmeye karar verir. Yıl 1998'dir:

"Bir hesap yaptım, 2 yılla 10 yıl arasında beni tutarlar dedim. Dönmek için risk aldım. Oraya gitmek de bir riskti."

Yalçın Küçük 10 yılı göze alarak geldiği Türkiye'de iki yılla cezalandırılır ve Haymana Mezarı dediği cezaevinde kalır. 2000 yılında serbest kalan Yalçın Küçük, artık kendisini onomastik(isim-bilim) konusuna adar; çalışmalarını, özellikle, bugün dezenformasyon yapıldığı seslerinin yükseldiği Sabetaycılık hususunda yoğunlaştırır:

"Her gün benim için bir dönüm noktasıdır. Ancak, bana göre bütün kaçışlarım dönüm noktasıdır. Çok şükür ki, iyi ki kaçmışımdır. Kaçmayı bir sanat haline getirdim. İyi ki Planlama'dan kaçmışım... Yale'de çok parlaktım, iyi ki Amerika'dan kaçmışım. Çünkü ikinci senede Amerika beni içine alırdı. İyi ki Cumhuriyet'ten kaçmışım. Cumhuriyet'te kalsa idim, bugünkü Yalçın olamazdım. Burdan Paris'e gittim, o da bir kaçıştı. Sonra Paris'ten kaçtım. Kaçmasını bilirim ben."

Küçük'ün kaçışları bu kadar da değildir. Kıbrıs'ta da, komutanı kalmasını isterken, o, yine bir yolunu bulup kaçar:

"Hiç pişmanlık yoktur.

Bende şu vardır.
Ben ne yapıyorsam Türkiye aydını adına yapıyorum. Ben o kadar aptal bir adam değilim."

yalçın küçük: bay yanlışlanmaz

Suavi Kemal Yazgıç / 09.08.2005

Her problemi çözme iddiasında olan biri Yalçın Küçük. Ne yazık ki tarihçi değil ama tarih ondan sorulsun istiyor. Sadece tarih mi? Sosyoloji, iktisat, magazin, popüler kültür, müzik, siyaset? Eminim bu saydığım dallar içinde ona akademik unvanını kazandıran disiplin de vardır. Ancak hangisidir emin olamıyorum. Çünkü Yalçın Küçük ile yapılan röportajların konu zenginliği bir netice çıkarmama engel oluyor. Hemen her konuda analiz yapmış sayın Küçük. Hem de herkesten önce. Muhtemelen bir kütüphaneye sığmayacak olan devasa külliyatında değinmediği mevzuu, hakkında aykırı fakat doğru teşhis ve tespitte bulunmadığı bir kişi kalmamış. Ancak Yalçın Küçük'te beni rahatsız eden şey bu değil.

Her problemi çürütülemeyecek, yanlışlanamayacak şekilde çözme iddiasında olan biri Yalçın Küçük. Yanlışlanmama iddiası Yalçın Küçük için o kadar önemli ki işin bu boyutuna o kadar çok yükleniyor ki bilimin kavram ve yöntemleri onun analizlerini taşıyamayacak kadar zayıf kalıyor. O iddialarını o denli "yanlışlanamaz" bir yerde kuruyor ki "bilim"in kabul ettiği ölçüler içinde onunla polemiğe girmenin hiçbir anlamı kalmıyor. Bütün bunları bilimin ulaşılmazlığını değil Yalçın Küçük'ün tezlerinin antitezinin üretilmesinin mümkün olmadığını, dolayısıyla da onun çalışmalarından yola çıkarak bir sentez elde edemeyeceğimiz gerçeğini vurgulamak için ifade ediyorum. Kendi fikri yapısı, düşünce dünyası, hayat anlayışı içinde değerlendiremeyeceğimiz bir fikri başka bir dünya görüşüne tercüme edemeyiz. Buna rağmen çok satıyor Yalçın Küçük'ün kitapları. Hemen her cenahtan insan, onun yanlışlanamayacak fikirlerine hiçbir zaman sahip olmadığı bir değer atfediyor.

Bu biraz da Yalçın Küçük'ün boş alanları iyi değerlendirmesinden ve insanların bu boş alanlar için ihtiyaç duyduğu hapfikir ve malumatları yanlışlanamayacak şekilde ortaya koymasından kaynaklanıyor.
İnsanlar her kapıyı maymuncuk misali açacak fikri cümleler, analizler talep ediyor. Yalçın Küçük ise bunları arz ediyor ve bütün bunlar kitap halinde paketlenmiş olarak piyasadaki yerini alıyor.
Talep memnun, arz memnun.
Öyle ise problem ne?
Yalçın Küçük'ün yanlışlanma kabiliyetinden mahrum tezleri bir boşluğu kullanırken bir yandan da insanlarda bu boşluk yokmuş duygusunu uyandırıyor çünkü. Bir talebin karşılığı Yalçın Küçük'ün arzıyla giderilirmiş gibi yapılıyor.
Boşluk, giderilmeyecek şekilde yerinde dururken o boşluğun varlığı da yalçın ve küçük bir örtüyle kapatılmış ve sanki hiç yokmuşcasına ortadan kaldırılmış oluyor. Ama değişen hiçbir şey olmuyor. Çünkü yaşananlar bir illüzyondan ibaret.
Yalçın Küçük illüzyonu da bir gün doldurduğu kütüphane raflarında unutulup gidecek.
Ancak korkarım yerine bir başka yanlışlanamayacak fikir adamı üretilmiş olacak o zamana kadar.
Bu yazıyı Yalçın Küçük'ten ziyade onu besleyip büyüttükten sonra kendisi için yakıt yapan illüzyonu eleştirmek için kaleme aldım. En azından böyle bir illüzyonun varlığına işaret edebilmek için?
Yalçın Küçük her şeyi analiz ediyor. Peki biz nerede hata yaptık ki Yalçın Küçük'ün her şeyi analiz edebileceği iddiası rahatlıkla prim yapabiliyor?

Bu sorunun cevabını hepimizin düşünmesi gerekiyor?

ayıptır, utanın

Emin Çölaşan / 05.02.1999

Yalçın Küçük, Devlet Planlama Teşkilatı'nda çalıştığım günlerden tanıdığım ilginç biridir! Sonra medyacılığa merak sardı, çeşitli dergi ve gazetelerde yazılar yazdı, ancak tutunamadı.

Kişiliği nedeniyle her yerden dışlandı. Planlama'dan abimiz CHP eski milletvekili Nejat Ölçen'in yazdığı "Devlet Yokuşu" isimli kitapta "Elçin" ismiyle anlatılan tip, Yalçın Küçük'ün ta kendisidir.

Yalçın abim pek normal değildir! Kural dışı davranışları nedeniyle Türkiye'de toplum dışına itilince, bir gün baktık ki "Apocu" oluvermiş.

Apo'dan "Apo kardeşim" diye söz edebilecek kadar düştü!

Sonra Fransa'ya tüydü. Apo ile Suriye'de söyleşiler yaptı, Apo'nun televizyonunda onunla programlara çıkıp bir güzel yağladı balladı, Kürtçü yayın organlarında yazılar yazmaya başladı.

Türkiye'de yargılandı, hapis cezaları aldı.

Uzun yıllar Fransa'da yaşayıp Türkiye düşmanlığı yaptı. Orada kendisini PKK besledi. Birkaç hafta önce bir de baktık ki, Yalçın Küçük kendiliğinden Türkiye'ye gelmiş. O durumdaki "normal" bir insanın yapmayacağı, yapmaması gereken bir şeydi. Geldiğinde doğru içeri atılacaktı ve nitekim öyle oldu.

DGM'deki duruşmalarında yazılı bir ifade verdi:

"Çiller Apo'ya suikast düzenleyecekti. Fakat Mesut Yılmaz bunu öğrendi ve Apo'ya dikkatli olup kaçması konusunda haber gönderdi... Çünkü Çiller'in güçlenmesinden korkuyordu..."

***

Tansu takımı ve şeriatçılar şimdi bu ifadeye sarıldılar. Televizyon ve gazetelerinde günlerden beri bu konuyu işliyorlar! Yalçın Küçük'ün masalına sarıldılar!
Bu arkadaş durup dururken Türkiye'ye niçin geldi? Öyle ya, Fransa'da ekmek elden su gölden yaşıyordu, aranma durumu yoktu, keyfi gıcır, parası boldu. Niçin geldi?
Amaç belli. Gelecekti, DGM'de bu yönde bir ifade verip Türkiye'yi karıştıracaktı!
Fakat oyun tutmadı. Böylesine saçma sapan ve anlamsız bir ifade, kamuoyunda rağbet görmedi.
Fakat gelin görün ki, Tansu takımı ile şeriatçı kesim bu ifadeye dört koldan sarıldılar.
"Hain Mesut!.. Demek Apo'yu sen kurtardın!" yaygarasını günlerden beri sürdürüyorlar!
DYP bu kadar düştüyse, Allah onun yardımcısı olsun. Denize düşen yılana sarılır deyişinde olduğu gibi, bu duruma düşenler Yalçın Küçük'e sarılmak zorunda kaldılar.

***

Adına Apo denilen katili böyle iç siyaset oyunlarına alet etmek ayıptır, Türkiye'ye ihanettir.
Değil Tansu Çiller, Türkiye'nin içinde bulunduğu şu ortamda hiç kimse bu kadar ucuz politika oyunları oynayamaz. Kimsenin buna hakkı yoktur.
Neyi amaçlıyor Tansu ve ekibi?
Yalçın Küçük'ün desteksiz attıklarından yola çıkıp şu veya bu siyasetçiyi yıpratmak ve oy avcılığı yapmak mı?
Küçük'ün söylediklerinin dayanağı var mı?
Yok!
Elinde bir belge var mı?
Yok!
Hepsi mış mış hikâyesi!

Adam cezaevine gireceğini bile bile Türkiye'ye bu amaçla, yani ortalığı karıştırmak için gelmiş bir kışkırtıcı.
DGM'de yargılanırken ifadesini özellikle yazılı olarak veriyor ki, gargaraya gelmesin!.. Ve yazılı ifadesi, aynı gün avukatları tarafından medyaya dağıtılıyor.
Tansu takımı ve onunla işbirliği yapan şeriatçılar, bu gülünçlüğün üzerine balıklama atlıyorlar.
Yalçın'ın dayanaksız iddialarını iç siyaset malzemesi olarak kullanıyorlar ve Apo'nun ekmeğine yağ sürüyorlar.
Yarın öbür gün Şemdin Sakık mahkemede "Bizi Tansu kolluyordu" derse, birilerinin bu saçma iddiaları gündeme getirip siyaset malzemesi olarak kullanma hakkı doğar mı?
Yapılan ayıptır. Türkiye'de siyaset, bu kesimler tarafından iyice ayağa düşürüldü ve kirletildi.

***

Üç gazeteci, iki gün önce MİT Müsteşarı Şenkal Atasagun tarafından davet edildik. Konuştuklarımızın önemli bir bölümünü yazdık.
Tansu'nun herkese küfür, hakaret, tehdit ve şantaj yağdıran televizyon kanalında dün bizlere, yani Atasagun ve kendisiyle konuşan üç gazeteciye dümdüz hakaretler yağdırılıyordu.
İhanetle suçlanıyorduk!
Bu pislikten utanıyorum.
MİT Müsteşarı üç gazeteciye Apo olayını anlatıyor, bunu yazıyorsunuz ve "hain" ilan ediliyorsunuz.
Şeriatçı gazete dün Yalçın'ın avukatının ağzından yayın yapıyor:
"Çiller'in Apo'ya suikast emrini Mesut Yılmaz'a ulaştıran kişi, MİT Müsteşarı Şenkal Atasagun imiş!"
Ayıptır be, ayıptır.

***

Bunlar gerçekten sapıttı. Tansu-şeriatçı işbirliği bu ülkeyi sonu belli olmayan bir maceraya sürüklemeyi amaçlıyor.
Yalanın her çeşidi bunlarda. Utanıp sıkılmadan yalan üretiyorlar...
Ve şimdi en son numara olarak, ortalığı karıştırmak için Türkiye'ye gelen Apo'nun adamından, Yalçın Küçük'ten yardım bekliyorlar!
Tansu-şeriatçı takımı Apo'nun gölgesine, onun palavrasına sığındılar, Apo'nun oyununa düştüler. Çok küçüldüler.
Tansu-şeriatçı takımı Apo'dan, Apo da onlardan medet umuyor.
Bu ne hırstır, bu ne gözü dönmüşlüktür, anlamak mümkün olmuyor.

Ayıptır, utanın. Bir palavra uğruna Türkiye'yi Apo'nun adamına satmayın.

kabadayı profesör asker

Ertuğrul Özkök / 03.12.2002

"Cogito" Dergisi'nin Bahar 2002 sayısını biraz geç okudum. Oysa çok önemli bir sayı yapmışlar.
Dergi, kapağında benim yıllardır kendi kendime sorduğum bir soruyu soruyor:
"Entelektüeller gerekli midir?"
Ben son 20 yılda, özellikle de son 10 yılımda yaşadıklarımıza baktığımda, soru sormuyorum, tam aksine katı bir yargıya varıyorum:
"Türkiye'de entelektüeller gerekli değildir. Çünkü son yıllarda gördüğümüz örnekleri ne yazık ki bu topluma yarar değil, zarar getirmiştir."
Evet, yargım bu kadar karamsar ve katı...

* * *

Buraya nereden geldiğimi sormayın. Ben son 5 yılda "sözde entelektüel", "sözde demokrat" bir aydın profiline neredeyse savaş açtım.
O yüzden de oram buram epey hırpalandı.
Çünkü bu sözde aydın tipi, Avrupa'nın, özellikle de Fransa'nın marjinal bir ürünüdür ve konumunu hep halkın bulunmadığı yere göre tayin eder.
Kendini farklı kılabildiği tek alan, "Kürtçülük", "ordu düşmanlığı" ve "Türk kelimesine uzak durmaktır".
Oysa aydın olmak bu kadar kolay ve basit bir şey değildir.
Cogito'nun son sayısında Enis Batur'un Yalçın Küçük'le yaptığı bir sohbet var.
Herkese mutlaka okumasını salık veririm.
Ben Yalçın Küçük'ü, 1970'li yılların Türkiye İşçi Partisi'nin

"Yürüyüş" adlı dergisinde tanıdım.
Orada başyazı yazardı.
Dergide benim de iki üç yazım çıkmıştı.
Ama asıl tanışıklığımız, Mehmet Ali Kışlalı'nın "Yankı" Dergisi'nde oldu.
"Yankı" hepimizin fiili gazetecilik okuluydu.
Orada Yalçın Küçük'le aynı odada altı aya yakın karşı karşıya çalıştık.
Zehir gibi bir zekâsı, o zamanlarda bana hoş görünen bir arogansı ve meydan okuyuşu vardı.

* * *

Sonraki yıllarda yollarımız ayrıldı.
Ben gazeteci oldum ve beni ağır biçimde eleştiren çok sayıda yazı yazdı.
Yazılarının bazılarını, saçmalığın sınırlarına hayli tecavüz etmiş gibi görürüm.
Ama Enis Batur'la yaptığı sohbette gerçekten önemli şeyler söylüyor.
Ve söylediği şeyler bana göre, son 10 yılın kolaycı ve tembel sözde aydınını sürklase edecek nitelikte.
O sohbette, benim gözümden kaçmış bazı gerçeklere rastladım.
Mesela, Paris'te bulunduğu yıllarda bir arkadaşı aracılığıyla savcılığa dilekçe göndererek, "Refah Partisi'nin kapatılmasını" istemiş.
Bakın bu tutumunu nasıl açıklıyor:
"Ben dine çok saygılıyım, din özgürlüğünü savunan bir adamım. Benim üniversitedeki öğrencilerim çok rahattı, türbanları vardı. Bir hoca olarak, öğrencinin türbanla gelmesi kadar doğal hiçbir şey yoktur, ancak anti türban ekibin

söylediklerinde de bir haklılık payı var. Yani onu bir özgürlük değil de bir parti hakimiyetinin göstergesi haline getirdiler."
Kendisine verilen isimler arasında en çok, Kıbrıs'ta savaşırken askerlerin ona verdiği ismi severmiş.
"Kabadayı profesör asker..."
"Atina'da da söyledim. Bir defa bu ordu ile savaştım, hiç kimse bana bu ordu hakkında kötü bir şey söyletemez."
Hatta böyle söylediği için, "Kemalizmin uşağı" olduğunun söylendiğini bile anlatıyor.

* * *

Ama Türk Ordusu hakkında eleştirilerini de yapıyor.
Yalçın Küçük'ün de benim gibi Türk aydını ile meselesi var.
"Türk aydınını çok sevdiğim için onunla kavgam var... Türk aydınını çok seviyorum ama bırakın devrim yapmayı, gerçeğe yiğitçe bakma cesareti yok."
Belki farklı anlamlar veriyoruz ama gerçeğe bakma konusundaki korkaklık meselesinde ben de onun gibi düşünüyorum.
Çünkü Türk aydını hırpalanmayı göze alamıyor.
Kendisi gibi düşünen birkaç tıpkıbasım akrabası ile küçük bir adaya sığınınca, kendini güvende ve görevini yapmış hissediyor.

* * *

Ama ben yine de sohbetin en çok son bölümünü sevdim.
Onda hep gördüğüm büyük romantizmin izlerini taşıyan o bölüm, bana bugüne kadar tanımadığım bir Yalçın Küçük portresi de çiziyor. Hem annesi hem babası o yurtdışında, kendisi "sürgündeyken" ölmüş.

Biri Ankara'da, öteki İskenderun'da yatıyormuş.
Bugüne kadar mezarlarına hiç gitmemiş ama "Ben onları Toroslar'a çıkartacağım" diyormuş.
Annesi ile babasının da Akdeniz'i görmesini istiyormuş.
" Ölü adam nasıl görür?" diye herkes şaşırmış.
" Ben göreceklerine inandım. Onları oraya götüreceğim. O da benim iç Asya'ya bağlılığım." diyor.
Geçenlerde bir yazı yazmıştım.
İçinde insan duygusu, coşkusu ve acısı olmayan bir yazı yazı değildir.
Şimdi ona bir de insan meydan okumasını ekliyorum.
Yani son 10 yılın korkak sözde aydınlarında olmayan beş duyu...

yalçın küçük 'isyan'ı yazdı

Güngör Uras / 05.03.2005 / milliyet

Yalçın Küçük 1960 yılında Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) kurulduktan sonra açılan ilk uzman yardımcılığı sınavını birincilikle kazandı.

Kuruluş kanununda DPT'nin kadrosunun 10'u uzman ve 20'si uzman yardımcısı olmak üzere, müsteşarı, müşaviri, odacısı, daktilosu dahil toplam 88 kişiden oluşması öngörülmüştü.

Yalçın Küçük DPT'de "Uzun Vadeli Planlar Şubesi"nde çalıştı. Kalkınma modelleri ve stratejileri konusunda uzman oldu. "Uzun Vadeli Planlar Şubesi Müdürlüğü"ne getirildi. Birinci ve İkinci Beş Yıllık Kalkınma planlarının ve yıllık programların hazırlanmasında çalıştı.

1966 yılında İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planı model ve stratejisi konusunda fikir ayrılığına düşerek DPT'den ayrıldı. Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde öğretim üyesi olarak ders vermeye başladı.

Benim, DPT'den arkadaşımdır. Karım uzman yardımcısı olarak onunla çalıştı.

Bunları, Yalçın Küçük'ün "müspet bilime aşinalığını", tevatür değil "rakam adamı" olduğunu, "Türkiye'yi ve Türk insanını tanıdığını", "Ankara'yı bildiğini" hatırlatmak için yazıyorum.

Bizim "üniversite çarkı"mız Yalçın Küçük'ü dişlileri arasında

ezmeye çalıştı. O ezilmedi. Çarkın arasından kurtuldu ve "Yalçın Küçük, üniversitesinde bambaşka bir dünya yaratmaya soyundu..."

Yalçın Küçük, "genel kabul görmüş ve doğru oldukları varsayılan olayların, bilgilerin, inançların farklı yanlarının tartışılmasına kapı açan, özgün görüş ve değerlemeler ortaya koyan bir fikir adamıdır..."

Söylediklerini, yazdıklarını kabul ediniz, etmeyiniz... Önemli değil... O söylüyor ve yazıyor... Söylediklerinin ve yazdıklarının arkasında durmayı da beceriyor. Bedeli ne ise ödüyor.

Bir zamanlar bu bedel, hapishanede yatmak, yurtdışında sürgünde yaşamak idi... Günümüzde "küçümsenmek" şekline dönüştü... Ama o bütün bunları "olağan" karşılıyor.

DPT'nin bibliyografyasına baktım. Yalçın Küçük'ün, uzun vadeli kalkınma modeli ve stratejisi konusunda 11 yayını var.

Yalçın Küçük DPT'den ve üniversiteden ayrıldıktan sonra "müspet ilim" diye adlandırılan, genel kabul görmüş olay ve bilgilere ters düşen "özgün yayınlar" yapmaya başladı.

Bunların her biri 300 - 350 sayfalık kitaplar... Her biri farklı konularda... Her biri kafa karıştıran, kafaları allak bullak eden kitaplar...

Kaç kitabı olduğunu öğrenemedim. Ama yeni yayıncısı İthaki Kitabevi 3 yıl içinde Tekeliyet (2 cilt), Tekelistan,

Bilim ve Edebiyat, Putları Yıkıyorum, Sırlar ve İsyan (2'nci cildi basılıyor) başlığıyla 6 kitabını yayımladı.
Geçen hafta dağıtımı yapılan İsyan'ın önsözünde Yalçın Küçük diyor ki:

"İsyan bir Darwinist yazımdır. Ciddidir demek istiyorum... Kemalizmin sonrasındayız. Post-Kemalist bir darbeyi yaşıyoruz. Çifte ihanet günlerindeyiz. İhanet, teslimiyetin iktidarıdır. Şimdi ise kurtuluş mücadelesinin evvelindeyiz..."

Yalçın Küçük, İsyan'da "Resmi Tarih" olarak Türkiye'de genel kabul görmüş bilgilerle gerçekler arasındaki çelişkiyi sergiliyor.
Bu sergilemede kaynaklara gönderme yapacak yerde, kaynakları da ek olarak veriyor.

Kitabın "Kemal Paşa Tarihi" bölümü tartışma yaratacak farklı bilgilerle dolu.
Yalçın Küçük: "İsteyen yaptığıma science - fiction diyebilir, rahatsızlık duymayacağım kesindir... Çünkü aydınımızda eksik olan bilimdir ve bilimden daha çok ise 'kurgu' eksikliği duyuyoruz. İkisi birden 'kurgu - bilim' eksikliğidir. Ben bunu doldurmaya çalışıyorum." diyor.

Yalçın Küçük'e kaç kitabının yayımlandığını sordum: "Seksen yüz diyorlar... Ben sayısının ne olduğunu unuttum... Ama benim yazmadıklarım, yazdıklarımdan çoktur." diyerek cevapladı.

"İsyan"ı okuyunuz. Yazılanları kabul etseniz de etmeseniz de birçok konuda farklı tartışmalara kapı açacak...

sabetaycı mısınız?

Melih Aşık / 26.05.2004

Soner Yalçın'ın son kitabı "Efendi"nin içeriği hakkında meslektaşımız Uluç Gürkan ilginç yorumlar yapıyor. Önüne gelene "sabetayist" damgası yapıştırmanın varacağı noktayı anımsatıyor. Sabetayist, kaba anlatımıyla, sözde Müslüman olmuş Yahudilere deniyor. Sabetayist modasını ilk Profesör Yalçın Küçük yarattı. Soner Yalçın ise sabetayist nüfusu alabildiğine genişletiyor. Nasıl mı? "Osmanlı'da Sabetayistlere 'bey' değil 'efendi' denirdi." diyor ve her kimin soyağacında bir "efendi" varsa onu Sabetayist ilan ediyor. Talat Paşa, Enver Paşa, Adnan Menderes, Fatin Rüştü Zorlu dahil tarihimizdeki sabetaycılar say say bitmiyor. Örneğin... Sabetayist ilan edilen Hacı Mehmet Efendi'nin kızı Naciye Hanım, Yemişcizade İzzet ile evleniyor. Fatma Berin diye bir kızları oluyor ve Adnan Menderes ile evleniyor. Böylece Menderes, Sabetayist oluyor... Neden mi? Çünkü Soner Yalçın, "Sabetayistler kendi içlerinde evlenirler." buyuruyor. Kanıtını da kendince, Abdi İpekçi'nin Sabetayist olmayan birisiyle evlenmeye kalkışınca ailesince engellendiğini yazarak gösteriyor.
Uluç Gürkan devam ediyor:
"Bir süredir, Türkiye Cumhuriyeti'ne ve Türk varlığına olan inancın zayıflatılması yolunda yoğun bir çaba var." Soner Yalçın, "Türk ulusçuluğu Yahudilerin ve Sabetayist Müslümanların işi" diyerek bu çabayı açık bir saldırıya dönüştürüyor. Bu saldırıda nihai hedef, hiç kuşkusuz Atatürk olacak. Hele bir "Efendi eşittir Sabetayist" anlayışı yerleşsin, malum ihanet korosu hemen yaygarayı koparacak... Atatürk'ün babası Ali Rıza Efendi'ydi diye... Nitekim şimdiden "Türk Devrimi denen aşamanın baş aktörleri Sabetayistlerdi." biçiminde yazmaya başladılar...

komplonun komplosu yok mu?

H.Bülent Kahraman / 14.06.2004 / Radikal

Aydın kesimde yer alan çoğu insanın tersine ben Yalçın Küçük'ü önemserim Her ne kadar kendisinin de söylediği gibi (Hürriyet 06.06.2004) son zamanlarda 'şivri' ve 'aykırı' düşüncelerinde bir gerileme olmuşsa da onun 'Aydın Üzerine Tezler'den başlayarak birçok konuda öne sürdüğü görüşler üstünde durulmaya değer bir içeriğe ve özgünlüğe sahiptir. Kaldı ki bir aydının duruşu, cesareti, savunduğu değerler, hatta 'eksantrik' tutumu da önemlidir. Onların da bir dili ve gerçekliği vardır ve çoğu zaman soyut görüşlerden çok daha önem taşırlar. Aynı şekilde aydınların 'yanılması' da 'yalpalama'sı da onların sahip olduğu belki de tek lükstür. O anlamda Sartre da yanılmıştır, Apo'yla görüşen Yalçın Küçük de. Ne var ki bu türden yanılmalar her şeye rağmen kabul edilebilecek bir şeydir. Çünkü yanılgıyı doğuran şey belli kabullerle bir yöntembilimdir. Bu yönde öne sürülen her görüş, istediği kadar 'fanatik' olsun, belli bir bağlam sorunu olarak karşımıza çıkar. Yalçın Küçük'ün bugüne kadarki 'yanlışları' bu anlamdaydı. Şimdiyse, işler bir hayli değişti.

Yalçın Küçük, düşünceye siyasetin ve siyasal tercihlerin içinden bakan birisi. Bunun ters bir yanı yok. İdeolojik olmayan, belli bir ideolojiye dayanmayan bir yaklaşım bana göre de olamaz. Özünde siyasal tercih ve önerme içermeyen bir görüş o kadar anlamlı da değildir. Hatta böylesine 'steril' bir bilimsel düşüncenin bile geçersiz olduğunu düşünürüm. Fakat, siyaset yapmanın ve üretmenin mantığı komplo teorisine dayandığı andan itibaren iş değişir. Yalçın Küçük'ün öteden beri böyle bir eğilimi var. Her eleştirdiği şeyin arkasında daha büyük bir fotoğraf arar. Bulur da. Bu, o kadar da önemli değil. Çünkü, belli bir

mantıkla düşünmeye başladığında insan, 'malumu bilmek' olduğundan, o mantık, arayan kişiye sayısız olanak doğurur. Küçük de kendi yerleşik mantığının üretmesi doğal sonuçları daima gerçeğin kendisi olarak sunagelmiştir. O nedenle her şey onun için oynanan bir oyunun bir parçası, o da gerçeği bulup ifşa eden kişidir. Küçük, bu anlayışını şimdi başka bir alana kaydırmış durumda: 'onomastik'ten (isimbilim) hareket ederek, toplumu yönetenlerin, toplumda söz sahibi olanların neredeyse tamamının Sabetaycı olduğunu öne sürüyor. Söylediklerinin içinde kimi doğrular da bulunabilir. Ama, Küçük orada kalmıyor. İnsanların 'mezar taşları'yla ilgileniyor. Her şeyi, kendi 'malumu'yla ele aldığından işin sınırlarını ırkçılık denecek kadar derinleştiriyor. İnsan onun Ayşe Arman'la yaptığı son röportajı okuduğunda, Nazilerin, vakti zamanında sürdürdüğü mantığın neredeyse bir benzeriyle karşılaştığını düşünerek dehşete kapılıyor. Çünkü, Küçük'ün söylemine egemen olan temel dürtü 'onlar' kavramı. 'Onlar', daima 'yapanlar': kötü şeyleri yapanlar. Bu, tabii ki reddedilecek bir mantık değil; önce mantık bir sorun burada. Söylenenin doğruluğu daha sonra ele alınması gereken bir olgu. Çünkü, Küçük'ün mantığının nereye varabileceğini 1930'ların totaliter rejimleri bize zaten gösterdi. Ve her totaliter rejim benzeri bir noktadan yola çıktı. Öte yandan, solda yer alan ama kendi beklentisini kendi gözünde gerçekleyemeyen herkesin zamanla böylesi savrulmalar yaşadığını biliyoruz. Sıra, anlaşılan şimdi Küçük'te.Ama onun bu işte yalnız olmaması başka bir şeylerin de göstergesi değil mi ve birileri çıkıp bu defa Küçük'ün "komplo" mantığıyla onu suçlarsa ne olacak?

ayşe arman'la röpörtaj'dan

06.06.2004 / hürriyet

– Siz kendinizi Nâzım Hikmet gibi filan görüyorsunuz değil mi? Kalıcı olacağınızdan hiç şüpheniz yok...

– Hanımefendi! Ne Nâzım'ı? O benim yaptığımın binde birini yapmadı. Siz ne
diyorsunuz? Nazım kadın sevmesini de bilmezdi. Hiç sevmemiştir. O bir çocuktu. Güzel bir çocuk...

– Sizse "deli bir çocuk"sunuz, kadın sevebilen deli bir çocuk! Bu kadar iddialı konuştuğunuza göre, büyük aşklar yaşamış olmanız gerekiyor...

– Şu kadarını söyleyebilirim: Benim türümdeki bir insan, aşık olmazsa
yaratamaz. Benim diğer Türk aydınlarından farkım da budur. Onlar devamlı
aşklarından bahsederler. Ederler de ne olur? Ne aşkı ne cinselliği bilirler!
Ama ben yaşadığım aşklardan söz etmem...

– Siz belki de hep aynı insana aşık oluyorsunuz?

– Hayır.

– Peki 10 puanlık bir soru: Entelektüellik seksi bozar mı? Ya seks, entelektüelliği bozar mı?

– Ben en iyi cinselliği, kendine güvenen, yaratıcı entelektüellerin yapacağına
inanırım. Ama ne yazık ki, Türk aydınlarının hiç kendine güveni yoktur. Aşk ve cinsellik, kendine güven ister. Tanınmış Türk aydınlarının çoğu iktidarsızdır. Takdir edersiniz ki, daha fazla ayrıntıya girmem yakışık almaz. Çok kişisel olur. Ama siz bu sözümü hiç unutmayın: Türk aydınlarının çoğu iktidarsızdır!

– Siz nasıl bir kocasınız?

– Temren'e sormak lazım. Beni bir kaç kez boşadı...
– Sonra geri mi aldı her seferinde...
– Ben hapse düştüğümde bana çok iyi bakıyor...
– Acıdığı için şefkat mi gösteriyor!
– Hayır, mert bir yanı var.
– Şimdi durum ne?
– Burada oturuyor. Biz F tipi yaşıyormuşuz, oğlumun dediğine göre.
– Aynı evde değil misiniz?
– Yukarıda o. Ama hemen üst katta değil...
– Temren Hanım, sizi hala yatağına alıyor mu?
– Bunları konuşmuyoruz!
– Onunla mı?
– Hiç kimseyle!
– Ben anlayamadım: Siz evli misiniz, değil misiniz?
– Değiliz. Söylüyorum, boşadı beni. Hala o durumdayız. Ben esas itibarıyla, evliliğe uygun biri değilim. Bir kere sabahları saat 11.00'e kadar hiç canlı istemiyorum etrafımda. Çünkü o zaman kendimle yalnız kalamıyorum. Hiçbir kadın benimle evlenmek istemez. Haksız da değiller. Bir yığın eksiğim var. Ne var ki kadınlar anlamadığım kadar üzerime düşerler.
– Siz fevkalade bencil bir adamsınız değil mi?
– Benim hakkımda kimse böyle bir şey söylemedi. İlk söyleyen sizsiniz. Ama ben de bencil olduğumu düşünürüm...
– Korkmuyor musunuz başınıza bir şey gelecek diye. Her şeye bu kadar muhalif olunca hayatta...
– Temren beni çok iyi koruyor. İki üç ay öncesine kadar evden her çıkışımda ona haber verirdim.
– Onun haberi olması neyi değiştiriyor ki...
– Ee başıma bir şey gelirse o bilecek.
– E.. ne faydası var ki geldikten sonra!
– Hanımefendi, bizim de gözümüz kara! Anlatamıyorum ga-

liba! Ben hep hayatımda risk aldım. Zaten şu anda Mossad'dan başka bir endişem yok.
– Kendinizi hiç yalnız hissetmiyor musunuz?
– İnsan kendisiyle beraber hiç yalnız olmaz ki! Zaten ben 'yalnızlık' kelimesini kullanmam. Bazen 'Bu aralar kimsesizdeyim.' derim. 'Kimsesizlikte yaşıyorum.' Ve bunu seçerim. Kitaplarımdan gelen parayla kendime İstanbul Balat'ta ev aldım. Görüyorsunuz ki hayatın çelişkileri hoştur! Ama Ankara'da yaşamaktan memnunum. Türkiye'nin bütün etkili aydınları Ankara'dan çıkmıştır. Yani İstanbul'a taşınmayı aklımdan bile geçirmem.
– Peki, etrafınızda fikirlerinizi çarpıştırabileceğiniz, birlikte zenginleşebileceğiniz insanlar var mı?
– İşte o azaldı. Söylediğiniz anlamda beslenebileceğim birileri pek kalmadı. Allah'tan kitaplarım var... Bekaa Vadisi'nde Apo'yla beraber, bir odadaydık. O sürekli TRT dinler. Birden 'Apo' dedim, 'Bir insanı öldürmek istiyor musun? İstiyorsan, onu Tanrı yap! ' Laf o kadar hoşuna gitti ki, 'Hocam, işte bu' dedi, 'Bu namussuz PKK, beni Tanrı yapıyor ve öldürüyor.' Ekledi: 'Kimden alıntı yaptınız? Bu laf kime ait?'. ' 'Bana' deyince, sustu tabii... Dünyada en zavallı yaratık Tanrı'dır aslında. Çünkü herkese yukarıdan bakar. Hiç sevmem ben tanrıları, tanrılaştırılmayı... Çok yaratıcıysan ve Türkiye şimdi olduğu gibi kısırlaşmışsa, sorunların olur. Yani sizin kastettiğiniz anlamda, teorilerimde ve uç fikirlerimde yoksullaştığımı kabul ediyorum.
– Size yöneltilen en büyük eleştirilerden biri de Abdullah Öcalan'a 'Başkanım' ve 'Sayın' demiş olmanız. Dostluğunuz hala sürüyor mu?
– Bir kere o yalan! Ne 'Başkanım' dedim ne de 'Sayın'. Ben 'Apo kardeşim' dediğim için yargılandım. Hiçbir sözüme inanmadılar ama buna inandılar. Çünkü tiksinirim ben

'Sayın' lafından. 70'li yıllarda televizyonlara önce Türkeş çıkar'dı: 'Sayın Ecevit hırsızdır, manyaktır.' derdi. Sonra Ecevit: 'Sayın Türkeş ise katildir!' Ben hiç kimseye 'Sayın' demem, Apo'ya niye diyecek mişim? Hâlâ Barzani takımı, 'Apo'yu Yalçın Küçük yönetir.' diyor. Kürtler de bunu söylüyor. Oysa bu doğru değil. Evet, Apo'nun benim düşüncelerimden etkilendiği doğru, o da benim gibi 'Türkiye'yi Yahudiler yönetiyor' diyormuş. Ama bu kadar...

sabetaycılık ve düzme-bilim

Haluk Şahin / 16.06.2004

Pörsük balonları patlatmak zordur. Buna karşılık, iyice şişirilmiş balonlar küçük bir iğne darbesiyle güm diye patlarlar. Bazen de hiçbir şey batırmaya gerek kalmaz; balon, içindeki hava fazla geldiğinden birden bin bir parçaya ayrılır. Sabetaycılık balonunun nihayet patlaması bunun bir örneği. Uzun yıllardır dünyada olup biten her şeyi bir Yahudi komplosu olarak gören bazı İslamcı ve milliyetçi çevreler tarafından alçak sesle dile getirilen, ama patlamayan Sabetaycılık savı, Yalçın Küçük ve Soner Yalçın'ın best-seller listelerinin tepesine oturan kitaplarıyla öylesine şişti ki, içindeki havayı taşıyamaz hale geldi. Ve bazı insanlar nihayet, 'Hadi yahu, bu kadar saçmalık yeter. Gidin siz biraz da başkalarıyla kafa bulun!' demeye başladılar. Sabetaycılık tartışması, Musevilik'ten İslamiyet'e döndüğünü iddia ettiği halde eski inançlarını gizlice sürdüren küçük bir grubun tarihiyle ve günümüzdeki izleriyle sınırlı kaldığı sürece ilginçti. Ama pompalaya pompalaya, Türkiye'nin 200 yıllık modernleşme tarihini içine alan dev bir komplo haline getirildiği zaman, basılan hava balona sığmaz oldu.Üstelik atılan çığlıklar bir cadı avını andıran çirkin tonlar kazanmaya başladı: "Şurada da bir tane var. Bunun da soyadı '-er' ile bitiyor, demek ki bu da gizli bir dönme, bu da bir Sabetayist!"

Leyla İpekçi'nin pazar günü Radikal İki'de çıkan yazısında da sorduğu gibi, peki ne yapacağız bu Sabetayist olduğu söylenenleri? Temerküz kamplarına mı göndereceğiz? Yoksa engizisyona mı vereceğiz? Sabetaycı komplosu hikâyelerini şimdiye kadar ağızlarının suyu akarak izleyen bazı İslamcı çev-

reler de, işin içine Mevlana, Hazreti Muhammed ve İslamiyet karıştırılınca, sıranın kendilerine gelmekte olduğunu fark edip alarm zillerini çalmaya başladılar. Hasan Tahsin'i ve Tekin Alp'i ile Türkçülüğün ve Türk milliyetçiliğinin de bir Sabetayist komplosu olduğu iddiası da bazılarını tedirgin etmiştir, eminim.

Yalçın Küçük aydınlar dünyasının bilinmeyen bir kişisi değil. Belli ki ilgi gördükçe, özgün bir buluş yaptığını sanmanın coşkusuyla el attığı alanı sürekli genişletiyor. Belli ki birilerinin ona "çılgın dahi" muamelesi yapmaktan vazgeçip yaptığı buluşun, kullandığı yöntemin çürük olduğunu söylemesi gerek. Yani ona, "isimbilim" adını verdiği "onomastik" yaklaşımının doğrular kadar yanlışlar da üreten bir düzme-bilim (pseudo-science) alanı olduğunu hatırlatması gerek.

Bu türden düzme-bilimlerin, örneğin Sovyet bilimini kuşa kurda rezil eden Lysenkoism'in, kimlere nelere mal olduğunu hatırlatması gerek. Yöntem yanlışsa, sonuçlara doğru muamelesi yapılamaz. Doğru görünenler de, duran bir saatin de günde iki kez doğru zamanı göstermesi türünden rastlantısal doğrular olur. İsim ve soyadından yola çıkarak Sabetayist avcılığı yapmak böyledir.

Geçenlerde yazdığım "Troyalılar Türk müydü?" konulu yazılardan sonra bir okurum, Küçük'ünkine benzer bir yöntem kullanarak, bana Troyalıların Türklüğünü kanıtlayan (!) şöyle bir örnek göndermişti: "Truva'nın adı, Türkçe 'Turova' kelimesinden gelir. Çünkü Akhilleus, rakibi Hektor'u öldürdükten sonra cesedini kalenin etrafındaki ovada dokuz tur dolaştırmıştı. Ovanın adı Turova kaldı!"

Ciddiye alabilir misiniz?

"küçük" profesörün hezeyanları-tekeliyet

Haydar Işık

Çocukluğumda mezardan çıkıp gezenleri, cuma günleri beyaz yazlara bürünüp dolaşan hayeletleri, doğaüstü olayları ve menkıbeleri anlatanları dinlediğimi hatırlıyorum. Ama bir gün kemale erdiğimiz bu yaşlarda, bilim adına yola çıktığını söyleyen sözde bir bilim adamının yukardakilere çok benzeyen uyduruklar yapacağını nereden bilebilirdim. Bir gün Dersim'de uçurulan bir haber, 24 Nisan'da dışarda yatmamıza neden olmuştu. Çünkü bir meczup o gün kıyametin kopacağını söylemiş. Nasıl kopacak onu merakla bekliyorduk.
Son günlerde okuduğum Yalçın Küçük'ün yazdığı Tekeliyet kitabı bana o meczubu anımsattı. İnsan kafasını bir şeye takar ve objektif olmazsa, ister din adına; ister bilim adına söylesin, yazsın, dünyanın sonu geldi gelecek diyen meczubtan farksızdır. Yalçın Küçük'ün kitabında önemli olarak iki şey dikkatimi çekti. Birincisi Yahudi düşmanlığı; ikincisi ise; Kripto-Yahudi dediği Kürtlere ve Kürt halkına olan amansız düşmanlığıdır. Bir zamanlar Türk İşişleri Bakanı, her taşın altında bir komunist olduğunu sanırken, küçük Prof. ise; ya bir sabetayist, ya da kripto Kürt aramaktadır. Her adımda arkasına bakan, öldürdü, öldürecek diyen bir psikopatın korkusu var.
Bilim adamımız, tabii ki bilimsel olmak için sıkça Latince ve Yunanca kökenli kavramlarla hezeyanlarını süslemektedir. Yunanca Onomasiologie denen; isim veya kelimelerin tabiri, tasnifi diyeceğimiz metodu kendisine özgü, bir buluş olarak geliştirdiğini ifade ederek, kripto-Kürtleri (soyu mahrem), Yahudi ve Yahudilikten İslam'a geçen Sebatayistlerin soyadlarını analiz ederek kökenini buluyor. Diyeceksiniz bunda

kötü ne var? Ancak, küçük Prof. Tüm bu hezeyanlarını; Kürde ve Yahudiye düşmanlık, içindeki kini dökmek için yapıyor. Kürt ve Yahudi halklarını Türkiye'ye düşman gösteriyorsa, teşhir edilmesi gerekir. Bu kitabın Türkiye'de Kavgam gibi bestseler olup olmadığını bilmiyorum. Ancak küçük Prof. halkları düşman yapmak için, Hitler'den uzak olmadığını gösteriyor.

Kaldı ki, kendisinin saygın olduğu görülen Kemalist sistem, Cumhuriyet ile beraber sistematik olarak Türkleştirme politikası gereği bütün Kürdistan coğrafyasının isimlerini değiştirdi. Kemalist devlet memurları, akıllarına gelen uyduruk isimleri Kürtlere verirken kaç kişiye hangi soyadı alıyorsun diye sordular ki? Kendisine verilen Küçük adı galiba şahsına uygun düşünülse gerek, ama Kürtlere verilen isimler genelde Türkleştirme gereği ya soyuna aykırı, ya doğa isimleridir. Pek çok Kürde; Türk, Öztürk, Tümtürk, Baştürk gibi soyadlar verilmesini neden incelemiyor? Ayrıca şunu belirtmek isterim ki, bilim sanat alanında dünyaya büyük hizmeti dokunan Yahudi halkından olmak bir şeref olarak görülmelidir. Yahudi, Kürdün tarihi komşusudur.

Yaptığım alıntıları bizzat yorumlayınca, göreceksiniz ki, okumaya değer bir kitap değildir. Kürtlere karşı düşmanca duran, önyargılı, sol kisveye bürünmüş ama gerçekte ise, bir Türk kafatasçısının tüm mantalite ve yargılarını taşıdığı imajını veriyor. Kaldı ki, bu zatı Küçük yıllarca Kürtlere; kendi medyalarından geyiklemeleriyle hitap etti. Her sözünün başında Apo Kardeşim derdi ve biz de dört köşe olurduk. Kırmızı kaşkolünü havalı tarzda sağa sola omuzundan arkaya atıp Kardeşim deyince, keşke bütün Türkler bunun gibi olsun derdik. Şimdi sözü Küçük'e bırakalım:

"Bazı tespitlere ihtiyacımız var; içerde otuz yıldır bir iç savaşı sürdürmek ve bu arada, İç Asya Türkleri ile bir 'platonik

aşk' yaşamak, aynı zamanda, Kuzey Irak'taki Kürt aşiret şefleri ile bir tür yazgı birliği ilan etmek, koyu bir Amerikan politikası izlemek anlamına gelmektedir. Bunu yıllardır söylüyorum; şimdi bu politikaya judaik boyut ekliyoruz. Aslında ekleme sözcüğü pek yerini bulmuyor; biyolojiden yararlanırsak ana damarlarından birisi ve coğrafyadan alırsak, belirleyen paralel saymak yerindedir, bu, yakın zaman tarihimize uygulanan bir düzlem demektir. Yazgı birliği içine alınan Kürt aşiret şeflerinin kripto-yahudi olduklarını göstermemiz ve sabetayist hegemonyaya işaretimiz, hem tarihe, bir yeni bakışı zorlamaktır ve hem de güncel politikaya açıklayıcı ip uçları sağlamaktır." (s.292)

Bu cümleleri algılayan her Kürt bir yargıya varmakta zorluk çekmez. Ben analizine geçmeden size Küçük'ün kripto Kürtlerinin bazılarının isimlerini vereyim. Tabii onun Kuzey Irak dediği, Güney Kürdistan kripto aşiret şefi Barzani, Talabani, Kuzeyde; Zapsu, Musa Anter, Yaşar Kemal ve daha pek çok diğer ünlü Kürt aileleri var. Mesela Yaşar Kemal'in eşlerine kafayı takmış, onun eşlerini Yahudilerden seçtiğini vurgulayarak, ölen eşi Thilda Kemal'in gazetede çıkan vefat haberini verdikten sonra, yeni eşi Ayşe Samiha'nın İsrail'de eğitim gördüğünü ileri sürüp "Amerikan Koleji mezunu, despotizm taraftarı, işveren örgütleri çalışanı olduğu kesindir." diyor. Şimdi bunun neresinde bilim var, sistematik inceleme var? Onun derdi, Y. Kemal'in, Güneyde bir Kürt devletine sıcak baktığından kaynaklanıyor. İşte Küçük bunu hazmedemiyor. 'Onomastique' incelemelerini sürdüren küçük bilim adamı:

"..Son olarak kripto Babanzade Ailesi'ne kapılanarak, 'bebe' veya 'bava' İbrani 'kapı' demekti, daha önce, Van Kürdü olduğunu açıklayan ve zaman zaman bu açıklamalarını geri alan Y. Kemal'e gelince, Amerika'nın Irak'ı işgale hazırlandığı sırada ilk kez, Irak'ta bir Kürt Devleti savunuculuğu yap-

tığına tanıklık ediyoruz; genellikle aşırı temkinli Y. Kemal'in bu çıkışının Kuzey Irak'taki Kürt şefleri'nin kripto-yahudi olduklarının açıklandığı zamana denk düşmesi ayrıca dikkat çekicidir. Demek ki açıklığa yöneliyoruz."(s.291)

Anter isminden hareket ederek, Musa Anter'i, Zapsu Ailesinin sabetayist, yani dönen Yahudiler olduğunu anlatıyor. Anter'den Kürt Yahudi ağacı çıkarırken; biz Kürtlerin 'İdol' olarak gördüğümüz bu efsane adama, ileri yaşına rağmen gözlerine siyah sürme çektiğini yazarken adeta hakaret edip moral bozmaktadır. "Nusaybinli olan bu aile, Anter Ailesi, Yahudidir." diyor: "Bu sözcük 'anter' bazen de 'antıman' olarak dünyanın her yerinde ve bu arada İsrail'de taşınmaktadır; Musa Anter ise babasının adının Anter olduğunu ve ilk oğluna bu adı verdiğini yazmaktadır. Bu adı, anter, Yahudi dünyasına açık bir bağ sayabiliriz." (s.299)

Kürtlerin öne çıkmış saygın ailelerini kripto Yahudi yapan düşüncede korkunç bir ırkçılık var. Kaldı ki Türk halkı nasıl saygınsa, öbür halklar da onun kadar saygındır. Küçük dünyanın ortasına kendi milletini koyarken, Kürt ve Yahudileri de ona zarar verecek unsurlar olarak görmektedir. Türk ordusu Güney Kürdistan'a girememişse, bunda kripto Yahudi Kürtler sorumludur.

Şimdi diyeceksiniz bu adam neden kafayı sabetayistlere ve Kürtlere takmış? Ona göre ABD'deki Yahudi Lobisi ve İsrail, Türkiye'yi ele geçirmek üzereler. Kürt devleti kurdurarak, Türkiye'nin başına bela olmaktadır bu çevreler. Yani bu sözde bilim adamı Küçük, Kürtler devlet kuracak, kalıcı bir statüye kavuşacak psikozu içindedir. Onun gibi sol faşist kafalı pek çok namdar Türk solcusu var. Kürtlere kardeş ve ağabey diye diye ocağımıza incir diktiler. Kürtlerin bu sol faşistleri tanımaları gerekir. Saflık biz Kürtlere hep zarar verdi ve veriyor.

sabetayizm konusu

Murat Belge / 26.06.2004 / radikal

Alman sosyalistlerinden August Bebel, "Anti-semitizm" demişti, "ahmakların sosyalizmidir." Onun bunu söylediği dönemde henüz nasyonal-sosyalizm yoktu. Belli ki sosyalimzle servet düşmanlığını (ve başka şeyleri) birbirine karıştıran birileri 'sol'da da gezinip zengin Yahudilere kin kusuyorlardı. Nasyonal-sosyalizm yoktu, ama nasyonalizm ve anti-semitizim vardı. Ahmak sosyalistler de vardı. Yıllar sonra Hitler bu dağınık öğelerden mükemmel bir sentez yaptı. Sentezin öğeleri belli. Sık sık görüldüğü için artık bir 'teşhis' sıkıntısı da yaşanmaması gerekiyor. Ama yaşanıyor. Niye acaba? Son kertede, söz konusu sentezin öğeleri hâlâ var olduğu, hâlâ ayakta durduğu için. Nasreddin Hoca'nın un, yağ ve şekeri orada bekliyor; sorun, 'Ben helva yapmasını bilirim' diyen ve bu konuda elinden iş geldiği izlenimini bırakmayı başaran bir aklıevvelin ortaya çıkmasında. O da zuhur edince, 'sentez', bilmem kaçıncı kere, yeniden gerçekleşiyor. Örneğin Sovyetler Birliği'nde gerçekleşebildi. Hem de birkaç kere.

İnsanlığın her zaafından ve insanın her körlüğünden kendine bir avantaj koparmanın ilmini yapan Stalin, bunu taze tuttu ve siyasi rakipleri, Troçki gibi, Yahudi olunca, Rus toplumunun kromozomlarına işlemiş anti-semitizmden yararlanmazlık etmedi. Ama SSCB'de bu Stalin'le sınırlı kalmış bir şey değildir. Şimdi ayrıntısına girmeme imkân yok, ama Brejnev zamanında kendi tanık olduğum çarpıcı bir örneği hâlâ hatırlarım.

Anti-semitizm, bütün dünyada yaygın olan 'komplocu siyaset' anlayışına, iyi seçilmiş bir eldiven gibi güzel uyan ve oturan bir yol arkadaşıdır. Hayatın ve tarihin yığınla düzensizliğini, zihninizde kurduğunuz komplonun düzenli, mantıklı,

zorunlu parçası haline getirerek, başka türlü anlamlandıramadığınız olaylara müthiş bir 'rasyonalite' temeli sağlamış olursunuz. Her zaman, her yerde, müşterisi de boldur komplo teorilerinin.Bir süreden beri Türkiye'de bir 'sabetayist' komplo deşifre ediliyor. Süreci başlatan Yalçın Küçük. Yukarıda değindiğim anti-semitizm ideologlarına ilişkin bütün nitelemeleri kendinde toplamış bir kişi. Yaklaşımının Yahudileri 'kayıran' bir yanı yok elbette, ama asıl hedefi Yahudi'nin de 'kripto'su, yani kılık ve kimlik değiştirerek Siyonizm'in temel davalarını yürütenler.. yani 'Selanik dönmeleri'!

Yalçın Küçük kişiliğinin nasıl bir fenomen olduğu konusuna girmeyelim şimdilik. Ama bunun Türkiye gibi bir ülkede her zaman taraftar bulacak bir kişilik olduğunu söylemekte yarar var. Bu, bir 'varsayım' değil, doğrulanmış bir olgu. Türkiye'de bu düşünceler ve tavırlarla yaşayan ve bunun 'solculuk' olduğuna inanan insanlar hep olmuştur, bugün de vardır. Nitekim bütün bu 'sabetayist' edebiyatı da şimdiden tutmuş durumda. Hepsi aynı derecede ciddiye almıyor olabilir, ama 'Şöyle bir kenarda bulunsun, günü gelir bir işe yarar' anlayışı yaygındır. Bu hisse senedinden de bir miktar alıp değerlenmesini bekleyebilirsiniz.

Öteden beri Türkiye sağı 'Komünistler, Yahudiler, Dönmeler, Masonlar' edebiyatı yapıyordu, başlıca malzemesi buydu. Onun için bu tür bir ideolojinin toprağı hazırdı. Ama Türk faşizminin zekâsı bu malı satmakta sınırlı kalıyordu. İhtiyaç duyulan yardım, şimdi 'sol'dan geliyor.

Bir çeşit 'sol'la faşizmin buluşmasının ilk örneği değil bu.

sıfır noktası

Oral Çalışlar / 14.06.2004 / cumhuriyet

Sanırım 1998 yılıydı. Bizler o zaman Aydınlık Grubu'ndan kopmuş, Sosyalist Birlik Dergisi'ni çıkarıyorduk. Yalçın Küçük telefon etti, benimle görüşmek istediğini söyledi. O günlerde Apo ile yaptığı görüşmeden yeni dönmüş, yaptığı röportajı, Sokak Dergisi'ne yüklü bir paraya satmıştı. Kendisine randevu verdim.

Ankara'dan geldi, yanında çantalı bir genç vardı. Benim yanımda da Atilla Aytemur, Muzaffer Erdoğdu ve Necmi Demir vardı. Yalçın Küçük, odadaki topluluktan pek hoşnut olmadı. Başbaşa görüşmek istedi. Ben, "Birlikte konuşalım" dedim. Çaresiz kabul etti ve bana şunları söyledi:

"Biliyorsun Suriye'den yeni geldim. Başkan'la (Öcalan'ı kastediyor) uzun görüşmeler yaptım. Sana çok selamı var. Bir günlük gazete çıkarılmasından yana. Senin de başına geçmeni istiyor."

Kendisine şu cevabı verdim: "Teşekkür ederim. Türkiye'de bir günlük gazete çıkarılacaksa, buna burada karar verilir. Şimdilik böyle bir gazetenin koşulları yok. Kendisi böyle bir yayın çıkarmak istiyorsa, ona kolay gelsin."

Daha sonra Yalçın Küçük'le hiç görüşmedim. Sonraki yıllarda benim hakkımda suçlayıcı yazılar yazdı. Bir kitabında şöyle bir ifade vardı: Oral Çalışlar'a, gazetecilik mesleğinden gelmemesine ve deneyimi olmamasına rağmen, yazarlık imkanı verildi."

Yine başka bir yazısında, İpek Çalışlar ve benim, gazetecilik mesleğine sonradan 'sokulduğumuzu' yazıyordu. Bu ifadesiyle, 'Sabetayist' olduğumuzu kanıtlamaya çalışıyordu. İlk adım olan 'Danyalı'yı, kanıtlarından biri olarak sunuyordu.

Yalçın Küçük, MİT Başkanlığı'na Sönmez Köksal'dan önce aday gösterilen Dışişleri Bakanlığı İstihbarat Genel Müdürü Cenk Duatepe'nin bacanağıdır. Askerlik görevini Genel Kurmay'da yapmış ve Kıbrıs Müdahelesi'ne, Genel Kurmay'ın izniyle katılmıştır. Kıbrıs Gazisi kimliğini ortalıkta göstererek dolaşmaktan hoşlanan bir kimsedir. DPT'de çalıştıktan sonra, Amerikan Yale Üniversitesi'ne gitmiştir. Abdullah Öcalan'a 'Başkanım' demektedir... Bir daha dönmemek üzere Türkiye'yi terk etmiştir. Sonra geri gelip bir süre cezaevinde kalmış ve 'Sabetaycılık' uzmanı kesilmiştir. Babasının, Fransız İşgali döneminde, Antakya'da 'Fransız işbirlikçisi' olduğunu kendisi söylemiştir.

Sorun Yalçın Küçük'ün kendisi değil, onu önemli bir referans haline getirenlerdir...

yalçın küçük, orhan pamuk ve gizli sav

Nedret Ersanel

Orhan Pamuk'un ABD gezisi sırasında söylediği "iddia" edilen sözler bu yazının konusu değil... Pamuk "zor" okunan bir yazar... Hayatını "okumalar üzerine yaşayan insanlar" için dahi, kitaplarının bu denli satması şaşırtıcı.

Yalçın Küçük, "Şebeke"de bu şaşkınlığımı gidermişti... Hem de basit bir formülle: Satılması ile okunması arasında fark olduğunu yazarak. Küçük hocanın iddiası yüklüydü. O'na göre Pamuk hiç okunmayan bir yazardı ve "kitaplarını baştan sona okudum." diyen bir kişinin dahi çıkmayacağını ima ediyordu. Şimdi tatsız ABD vakası yüzünden-ki Pamuk "5N 1K"da Cüneyt Özdemir'e iddiaların doğru olmadığını ve bahsedilen konuşmaları yapmadığını söyledi. Birçok kişi Pamuk okumaktan vazgeçtiğini söylüyor. Benim, yazarla okur olarak yollarımı ayırışım daha eskidir... Küçük'ün "Benim Adım Kırmızı" analizi bana göre bir yazarın başına gelebilecek en büyük felaket. Yazdıklarının doğruluğu yanlışlığı önemli değil. Muhatabı bu "çözümlemeye" hiç bir yanıt ver(e)medi. En popüler kitabı için uğradığı böyle bir kritik, ne Pamuk'un ne de bir başka yazarın altından kalkabileceği bir ağırlıktır. "Pamuk zor okunan bir yazar" önermesinin gizi de burada yatıyor. Çünkü Yalçın Küçük'e göre Pamuk, "kodlarla" yazıyor. Bu kodları anlayacak anahtarlara sahip değilseniz, Pamuk'u anlamanız da okumanız da imkansızlaşıyor. Bunun için Orhan Pamuk'un bu çözümlemeyi satır satır çürütmesi şart. Bu aynı zamanda edebi bir tartışmadır da... Bunun için genel ve hamasi bir karşılama kafi olmaz. Pamuk ne kadar görmezden gelirse gelsin, Küçük'ün analizleri önemlidir. Doğruluğunu kabul ettiğiniz taktirde, Pamuk'un belli ve özel bir kesime yönelik "gizli" mesajlar ver-

diğini, ulusal ya da uluslararası çaptaki başarılarını da bu vesileyle kazandığını sindirmeniz gerekir. Birçok konuda ayrışsak da Yalçın Küçük'le bu konuda hem fikiriz. Yazdıklarının mantıklı geldiğini kabul ediyorum. Ama doğruluğu başka bir şey. Öte yandan hayatını kalemiyle kazanan Pamuk'un gerekli yanıtı işin başından vermemesi, Küçük'ün yanlış olabileceğine ilişkin oto-kontrolümü zorlaştırıyor.

Küçük'ün Türkiye'nin en önde gelen komplo teorisyenlerinden biri olduğuna ilişkin savları da unutmuyorum. Bu da önemlidir. Örneğin Türk solunun önemli totemlerinden biri olan "Birikim Dergisi", üstelik iki sayısında birden yer ayırarak incelediği dosyalarda, yaklaşık 20 kişilik bir gruba dahil etmişti onu. Farklı bir okumayla Türkiye'nin komplo teorilerindeki "top 20"si sayılabilecek bu "dökümü" gündeme taşıyan imza Rıfat Bali'ydi... Ayrı tartışma alanı olduğu için uzatmayacağım. Ama bu listelere aklı başında ve mürekkep yalamış insanların nasıl seçildiği konusunda bir fikre sahibim. Çünkü; Yalçık Küçük, Taha Kıvanç, Oktay Sinanoğlu, Atilla Akar, Erol Mütercimler, Mahir Kaynak, Aydoğan Vatandaş vb. isimlerle beraber benim adım da bulunuyordu listede. Ve yazar, hakkımda hiçbir bilgiye sahip değildi. Ama kanaat sahibiydi. Hasılı Küçük ve Pamuk arasında geçiyor gibi görünse de Türk aydınları arasında bana garip gelen -hadi "komplo teorisyeni sıfatımıza" uygun söyleyelim- gizli bir savaş var... Siz de bu gerilime ilişkin kesitleri hergün izliyor, seziyor olmalısınız. Bu savaşın tarafları kendilerini dilediği gibi tanımlama hakkına sahip. Ama üretilen işlerin nasıl "değerlendirilmesi" gerektiği ile ilgili konsensus gerekiyor. Aksi hal, gerçekten bir savaşın yaşandığının ispatı. Çünkü kimse kimseyi dinlemek, okumak, anlamak (uzlaşmak demiyorum) niyetinde değil demek. Bu da ancak savaşta olur.

bu da komplo teorisini hak etti doğrusu

Serdar Turgut / 25.02.2004 / aksam

Geçenlerde kitabevinde raflar arasında dolaşırken Yalçın Küçük'ün iki kitabı karşıma çıktı. Bir tarafıyla dahi ama aynı zamanda iyice uçmuş olması gereken bu müthiş yazarı yıllardır büyük keyifle okurum. Gayet tabii ki o iki kitabı da satın almak için ön tarafa yürüdüm. Beni tanıyan bir arkadaş kitapların fiyatına dikkat edip etmediğimi sordu. Gerçekten de ikisinin toplamı gayet okkalı bir miktara ulaşıyordu. Ayrıca şahsi olduğu için arada bir son derece zor bir üsluba da sahip olabilen Küçük, benim gibi diyeceğini kısa ifade etmeyi bilmediğinden o kitaplar da yüzlerce sayfaydı. Bunların satışının nasıl gittiğini sordum aldığım cevaba şaşırdım. Son derece iyiymiş kitapların satışı. Peki kim satın alıyor soruma aldığım cevaba daha da şaşırdım. 'Dinci kesimden çok insan son zamanlarda Yalçın Küçük okuyucusu oldu' dediler bana. Çok uzun zamandır Türkiye'deki Sabatayistler'e takmıştı Küçük. Bu konuda hayli enteresan tespitlerde bulunup iddialar öne sürüyordu. Bana anlatılan dinci kesiminde özellikle bu nedenden dolayı onun kitaplarına büyük bir ilgi oluştuğuydu.

* * *

Sonra iki yazı üst üste geldi. Bir tanesi Gerçek Hayat dergisinde yayınlanan Yalçın Küçük ile yapılmış söyleşiydi. Birçok konudan konuya atladığı söyleşinin bir yerinde Küçük '..ben Barzani ve Talabani'nin İbrani kökenli olduğunu, orada kurulmakta olan devletin bir Kürt Judaik devlet olduğunu söylüyorum.' diye konuşmuş. Bence bu konuya direkt olarak bağlantılı ikinci yazı ise dün yayınlandı.

Sedat Ergin'in Hürriyet'teki yazısının başlığı 'İsrail'in Kürt Devleti'ne Bakışı'ydı. Antalya'da düzenlenmiş olan 'Yarın'ı Arayışlar' toplantısına katılmış olan emekli İsrailli Diplomat Alon Liel ilginç şeyler söylemiş Sedat Ergin'e. Şimdi resmen bir görevi yok ama onu ciddiye almalıyız çünkü 1999-2000 yıllarında İsrail Dış- işleri müsteşarlığına kadar yükselmiş, yani o da bir 'bilen'. Kuzey Irak'ta Kürtler'in büyük başarılarına dikkat çeken Liel bakın ne diyor: 'Bir senaryo, kuzeydeki varlığın İsrail ile dost olmasıdır. Kürtler'in 1960'larda İsrail ile ilişkilerini unutmamak gerekir. Irak'ın ortası ve güneyi ise İsrail'e karşı hasmane bir tutuma gireceklerdir.'
Böyle demiş eski müsteşar.

* * *

Sevgili okurlar. Bunca gelen açık istihbarattan sonra benim yeni bir komplo teorisi üretmeden durabilmem mümkün değil. İstesem de kendimi tutamam çünkü bunlar öyle bilgiler ki bana adeta 'Serdar, Serdarrrrr ne duruyorsun haydi komplo teorisi yapsana be adam!' diye avaz avazına bağırıyor. Hem unutmayın, 1994 yılında Washington'daki Pentagon'da yanlışlıkla girdiğim odada Talabani'nin sağ kolu şimdiki Dışişleri Bakanı Bahram Salih ve Barzani'nin adını unuttuğum temsilcisi Amerikan yetkiliyle oturmuş haritaları açmış Kürt devletini konuşuyorlardı. O yetkili de gayet tabii ki İsrail'i ikinci vatanı olarak seven dinine son derece bağlı Harold Rhode'du. İnsaf edin ben ne yapayım, şimdi komplo teorisi yapmayıp da kendimi tutsam, yoğun hislerimi içime atmaktan aşırı strese gireceğim. Yahu biliyor musunuz ne diyorlarmış. İsrailliler'in kutsal toprak olarak bildikleri üç yer varmış. Bir tanesi Mısır'a yakın Hayber. Diğeri gayet tabii ki Filistin.
Diğeri de Kuzey Irak'taki Barzan. Barzani ile isim benzerliği dikkatinizi çektiyse çok haklısınız zaten işin düğüm noktası

da bu isim benzerliğinde yatıyor. Şimdi bir mit, bir inanç oluşturuluyor. Güya yüzyıllardır kayıp olduğu söylenen İbraniler'in 13'üncü kavimi de Barzan çevresinden gelen Kürtler'miş. Barzani de bu nedenle 'kutsal topraklardaki' 13'üncü kavimin lideriymiş. Talabani neymiş bilmiyorum zaten buraya kadarkileri nasıl aklımda tuttum ona da şaşırıyorum çünkü teolojik meselelerden hiç anlamam. Durum böyle olunca da komplo teorisi kısır döngüsü de burada bir araya geliyor her şey birbirine bağlanıyor. Acaba Yalçın Küçük'ün iddiaları doğru mu ki yahu.

Eğer doğruysa o zaman Büyük Ortadoğu Projesi bence budur ve bu bence projelerin anasıdır. Bilmem anlatabiliyor muyum. Bu arada bu yazıdaki her kelime bulmasını bilene açık olan bilgilerdir yani benim de "minik kuşum" filan yok.

ekşi sözlük'ten

Sanıldığının aksine bir sabetaycı ve Yahudi düşmanı değildir. Hatta, "Türkiye'de sabetaycılar olmasa modernite de olmaz." demişliği de vardır. Karşı olduğu şey emperyal güçlerin Türkiye'deki sabetaycı cemaati kullanarak Türkiye'yi İsrail'in rahatlıkla at koşturabileceği bir alan haline getirmeye çalışmasıdır. "Revivo'nun Fenerbahçe'ye gelmesine karşı değilim ama Fenerbahçe kulübünün İsrail devletinin bir propaganda aleti haline dönüştürülmesine karşıyım." demiştir. Gençken üniversiteyi Türkiye birinciliğiyle kazanmış. "Türkiye'nin son kırk yılından beni çıkarın başka orijinal bir fikir adamı bulamazsınız." demiştir. "Bir toplumun ütopyalar yazan yazarı yoksa o toplum cahildir." fikrini savunup hayatını ütopyalar yazmaya adamıştır. Bunlardan en göze çarpanı "TBMM'yi Nazım Hikmet Üniversitesi'ne dönüştürme" projesidir. Türk ve dünya edebiyatı hakkında anormal bir bilgi sahibidir. Nazımoloji'den bahseder mütemadiyen. Kemal Tahir'e son derece karşıdır, yazar bile olmadığını savunur. Ahmet Altan ve Orhan Pamuk'a alerjisi vardır. Hatta "Benim Adım Kırmızı"daki "dil yanlışlarını kırmızı kalemle çizerseniz gerçekten baştan aşağı kırmızı bir kitap olur." der. Ahmet Altan'ın kitaplarını okuyanlarla 900'lü seks hatlarını arayanların aynı insanlar olduğunu söyler. Ve Ahmet Altan'ın kullandığı dilin Türkçe değil de bel'ce olduğunu iddia eder. Yaşar Kemal için: "İnce Memed dışında yazdıkları hiçbir şeye yaramaz." demiştir. Jean Paul Sartre'yi düşüncelerinden dolayı hiçbir bedel ödemediği için "Paris'te kafelerde oturup kitaplarını okuyan beyhudelerin yazarı" olarak tanımlar ve akabinde "İsmail Beşikçi Sartre'den daha üstündür." der. Sovyet romanını ve tarihini ezbere bilir, demek yerindedir. Sovyetler yıkıldığında çok feci bunalıma girmiştir ama artık sevindiğini söylüyor. Zira "Sovyetler sanıldığının aksine ekonomik nedenlerden değil de politik nedenlerden çöktü." demiştir. Marsizm'in "Türkiye topraklarında ölürse dünyanın her yerinde öleceği"ni savunur ve devrime olan inancını devam ettirir. Boris Pasternak yerine İvan Goncarov'u tercih eder ve Mithat Cemal Kuntay'ın Üç İstanbul adlı kitabını, Doktor Jivago'nun eline vereceğini söyler. Lafın kısası, enteresan adamdır. Dünyayı başka bir bakışla algılamak için okumak lazımdır. **(hemingway, 08.11.2002 22:07 ~ 14.11.2002 06:57)**

Yazdığı kitapların, makalelerin, gazete yazılarının, savunmaların haddi hesabı yoktur. Türkiye Üzerine Tezler, Aydın Üzerine Tezler ilk akla gelenle-

ridir. Türkiye İşçi Partisi'nin ikinci döneminde derginin yayın organı Yürüyüş'ün başında bulunmuş, daha sonra parti yönetimi tarafından tehlikeli görülmüş ve "anti-sovyetik" gibi gubik bir suçlamayla partiden ihraç edilmiştir. Kitaplarında, özellikle de yazılarında kendini anlatmayı çok sever, bazen dozu kaçırır, dünyanın kendi çevresinde döndüğünü, Türkiye siyasetini yönlendirdiğini hissettirir. Her şeye rağmen şabloncu Türk solu içinde özgün bir yaratıcılık örneğidir; belki de özel olarak incelenmeye değer bir klinik vakadır. **(kadarkay, 08.11.2002 22:18)**

1970-80'lerde yazdığı Aydın Üzerine Tezler ve Türkiye Üzerine Tezler adlı toplam 10 cildi bulan eseri okunmadan anlaşılması mümkün olamayan insan. Ne yazık ki hayatında sadece Hürriyet, Milliyet okumuş insanlar tarafından sadece gazete küpürleri aracılığıyla tanınmıştır. Bu yüzden de birçok insan tarafından "faşist, anti-semitik" zannedilmiştir. Tarihi ve güncel siyaseti yorumlamak ve onlardaki boşlukları görerek doldurmaya teşebbüs etmenin neresi komedidir? Sabetayizm diye bir şeyin olduğunu sabetayistler bile kabul etmişken Küçük'ün saptamalarının kime ne zararı vardır? Bu meseleleri 16. yüzyıldan bu yana sadece bu adam yazmadı ki. Mesela Avram Galanti'yi ya da Gerhard Schloem'i okuyanlar Küçük'ten önce de kimlerin sabetayizmi ve sabetayistleri deşifre ettiğini bilirler. Ama orijinal fikre alerjisi olanlar; tarihi, edebiyatı ve siyaseti gazeteden ve tv'den takip edenlerin ise bilgisi, kendine sunulanlar olacaktır. Sabetayistlere ırksal, dinsel nedenlerden düşman olsa Behice Boran'la olan dostluğu nedir o zaman? Ne idüğü belirsiz bir dergide yayınlanan bir yazısı şimdi mi problem oldu? Kendisini haklı olarak Alev Alatlı hoca, Aydın Despotizmi başlıklı kitabında, Latife Tekin isimli şahıs yüzünden, "varolanları yok edip yok olanları da var ettiği" gerekçesiyle tarihsel ve edebi çerçevede (Küçük'ün dediklerinin niye yanlış olduğunu ispat ederek yani işkembeden atmadan) eleştirmiştir. İyi de yapmıştır, zira en azından eleştiriye bir model teşkil eder. **(hemingway, 13.01.2004 00:21)**

Mor ve Ötesi "Dünya Yalan Söylüyor"da "Her eylem, bir bilgi akışı ya da radyasyonudur. Mutlak cevabı vardır. Dağ çiçekleri bile habercidir. Titreşerek haber verirler. Bu, bir haberdir." şeklinde Şebeke'den alıntı yapmıştır. **(flu in chains, 20.05.2004 13:39 ~ 04.11.2004 17:39)**

Kendisine kalsa sokaktaki kedi bile sabetayisttir. Sabetayistler kimdir, nedir araştırmalarına bu çapsızlığından ötürü zarar vermektedir. Kırmızı atkı komünistliğinin de yılmaz bekçisidir. Einstein'ın dolabındaki 7 siyah takım elbise gibi kendişi de 7 kırmızı atkı saklamakta mıdır dolabında, o merak konusu işte. **(zoban, 23.05.2004 06:43 ~ 06:45)**

Yeniharman'daki bir röportajında Fethullah Gülen'in de sabetayıst-yahudi olabileceğini söylüyordu. Fethullah Gülen'in bir kardeşi varmış, adı Mehdi'ymiş. Mehdi, ibranilerde Mesih'in karşılığıymış. Aslında teorisine cuk oturan fakat bilmediği bir şey var. onu da ben söyleyeyim: Pek sayın hocaefendi'nin Mehdi diye bir kardeşi olup olmadığını bilmiyorum ama Mesih diye kardeşi var. **(avasas, 07.06.2004 23:46)**

Yaz günü kafasında kalpak, boynunda kırmızı fularla şarap içip maiyetine hararetle bir şeyler anlatan tuhaf bir adam. **(cobalt, 07.06.2004 23:58)**

"..ben sıradan biri değilim hanımefendi, ben bir devrimciyim!" cümlesiyle bir pazar kahvaltımızı şenlendiren, "her dahi delidir"in en güzel Türk sureti... **(carlos, 09.06.2004 13:34)**

Son yıllarda yazdığı Tekelistan, Tekeliyet 1, Tekeliyet 2 kitaplarıyla Türkiye'de yeni bir çığır açtı. Yıllardır birçok kişi tarafından bilinen ama halkın büyük çoğunluğunun bilmediği (bilemediği) sabetayistleri açık açık deşifre etti ve Tekeliyet kitaplarının devamında da deşifre etmeye devam edeceğini tahmin ediyorum. Ve sabetaycılar hakkında yazılan bu kitapların Yahudi düşmanlığı için yazıldığını düşünmüyor, aksine Türkiye Cumhuriyeti'nin geçmişini ve geleceğini anlamamıza, aslında bu ülkenin nelere ve kimlere gebe bırakıldığını kavramamıza yardımcı olduğuna inanıyorum. Bu büyük üstadın önünde saygıyla eğiliyorum. **(domani, 28.06.2004 17:55 ~ 04.09.2004 13:39)**

Kürtlerle Yahudilerin ilişkisini ve özellikle Kuzey Irak'taki Yahudi Kürtleri -ki var böyle bir şey- açığa çıkarmasıyla atlantik ötesinden ve Kudüs'ten aldıkları emirle hareket edenleri tedirgin eden araştırmacı. **(ben ruhi bey nasılım, 22.09.2004 04:05 ~ 03.01.2005 21:05)**

Az evvel Ceviz Kabuğu programında "..dış turizme karşıyım, memleketin en güzel sahillerini yabancılara açmamalıyız!" şeklinde bir kelamda bulunmuş şahıs. Sonrasında neler söyledi hatırlayamıyorum, bilincim sekteye uğramıştı çünkü... **(orko 8, 02.01.2005 00:58 ~ 00:59)**
Dış turizme karşıyım demiştir ama nedenini gayet açık biçimde izah etmiştir:
1- Hemen hemen tüm güzel anadolu koyları yabancı turistlerin ve onlara hizmet veren turistlik tesislerin kullanımındadır. Türk insanı ikinci plandadır, koyları kullanamıyor, demiştir.
2- Döviz getirisi için turizmden farklı ve sağlam yollar olduğunu vurgulamıştır. Bilinç sektesi algıyı sıfırlamamışsa, hocanın Devlet Planlama Teşki-

latı'nın çalışanları arasında olduğu programda söylenmiştir. Kendisi planlamacıdır ve planlı kalkınma ve Türkiye adı altında önemli bir eseri vardır. Kısaca döviz geliri için, üretimden ve endüstri'den bahsetmiş. Turizmden daha sağlam kaynaklar olduğunu ve buraya yönelmemizi savunduğunu, zamanında planlamada çalışırken de bu yönde plan yaptığını net olarak belirtmiştir. **(bkz: kafein)**

"1960 ihtilalinin öğrenci lideri!
Prof. Dr. Yalçın Küçük, İskenderun'a Halep'ten gelip yerleşmiş bir ailenin çocuğudur. Baba tarafından Türkmen, anne tarafından ise Kafkasyalı bir aileye mensuptur. Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'ndeki öğrencilik hayatı boyunca, Fikir Kulüpleri Federasyonu, ardından Sosyalist Fikir Kulüpleri Federasyonu, Dev-Genç ve Türkiye Halk Kurtuluş Partisi olan Fikir Kulübü başkanlığını yaptı. Siyasal Bilgiler'i 1960 senesinde birincilikle bitiren Küçük, 27 Mayıs ihtilalinde, büyük öğrenci eylemlerinin başında yer aldı. 60 ihtilalinden sonra Devlet Planlama Teşkilatı'na girdi. Burada bir süre çalıştıktan sonra ABD'ye giderek Yale'de lisans eğitimi aldı. 1966'da ODTÜ'de çalışmaya başladı. 1968-70 yılları arasında Sovyetoloji araştırmalarını kitaplaştırdı. Bu kitaptan dolayı sekiz yıla mahkum edildi. 1970'lerde, İşçi Partisi'nin ikinci kez kuruluşu için çalışmalara katıldı. 1973 yılı sonlarında askere alındı. Kıbrıs Barış Harekatı'na katıldı. 12 Eylül 1980'den sonra ise 1402'liklerden biri olarak üniversiteden uzaklaştırıldı. 1983'te Sultanahmet Cezaevi'ne girdi. 1993'te Süleyman Demirel'in cumhurbaşkanı olmasını öne sürerek Paris'e gitti. Çeşitli sol dergiler çıkarttı. PKK lideri Abdullah Öcalan'la ilk röportajı gerçekleştirdi. Türkiye'ye 1998'de döndü ve iki yıl hapis cezasına çarptırıldı. 2000'de tahliye oldu. Son dönemde özellikle sabetayistler'le ilgili yaptığı çalışmalarla adından sözettirdi." (kaynak:http://www.aksam.com.tr/arsiv/aksam/2005/01/03/politika/politika1.html) **(anoktale, 02.01.2005 01:14 ~ 16.01.2005 16:15)**

Kalpaklı solcu, kırmızı atkılı Kemalist, onamastik planlamacı, Ortadoğu birliği peşinde koşan sosyalist Yalçın Küçük, 1 Ocak 2005 gecesi Flash tv'de Ceviz Kabuğu programında türlü saçmalamadan sonra kendisine sorulan sorulara cevap veremeyip Aydınlar Ocağı Başkanı Mustafa Erkal'ın karşısında çuvallaması fondaki kahkaha efektleri eşliğinde keyifle seyredilmiştir. Mustafa Erkal'ın, kendisinden, Aydınlar Ocağı üyelerinin çoğunun İbrani asıllı olduğu iddiasına dair kanıtlar istemesi karşısında türlü kaçak güreşlerle konudan uzaklaşması ile bir şarlatan olduğunu yeniden kanıtlamış; tükürdüğünü yalaması ise acıma ve tiksinme duygularına yol açmıştır. Tüm iddialarının son derece incelikli ve duyarlı şekilde bir milliyetçi tarafından halaç pamuğu gibi atılması karşısında sayın bilimadamı "çok açık

şekilde" retorik gevezeliklere başvurmuştur. Milliyetçinin tutarlı söylemi karşısında nasyonal sosyalistin belagatli lafazanlığı faşist demogojiyle arasındaki dolaysız benzerliğini apaçık ortaya sermiştir. milliyetçiliği sorgulamakla mükellef sosyalist sıfatlı birisinin milliyetçiden daha milliyetçi kesilmesi milliyetçiyi bile kıllandırmıştır. Solcu vurdumduymazlık karşısında şarlatanın ipliğini pazara çıkartmak milliyetçiye kalmıştır. Solun sonu bu olsa gerek. **(hafızamı kaybettim hükümsüzdür, 02.01.2005 01:55 ~ 02:07)**

Kimine göre "Allahsız", kimine göre "sıyırmış", kimine göre "başına güneş geçmiş".. lakin şu bir gerçek ki fikir orospuluğu yapmıyor. Türk islam sentezi konusundaki fikirleri, Doğu birliği taraftarı olması , Turancılarla kafa bulması da son derece makuldur. **(van der levend, 02.01.2005 09:53)**

300 yıldır değişmeye, gelişmeye ve muasır medeniyet seviyesine kendi içsel dinamikleriyle ulaşmaya çalışan Türkiye'nin, bu çabasında kendi başına başarısız olduğunun kabulünü ve bir dünya gücünden, Avrupa Birliği gibi bir organizasyonun önemsiz bir çevre ülkesi haline gelişini yaşadığımız şu günlerde, işbirlikçi tatlısu aydınlarımızdan daha fazla çaba sarfeden ve elini taşın altına sokmaya çekinmeyen bu aydınımızı -görüşlerine, işaret ettiği odaklara katılmasak bile- takdir etmekte fayda var. Küresel hiyerarşi içerisinde Türkiye'ye adil bir konum istiyorsak, G-20'nin 20. ülkesi veya Avrupa'nın ucuz turizm ve işgücü cenneti olmaktan öte bir vizyonumuz varsa, bu tip sivri aydınların görüşlerini tümden reddetmek yerine seçici olarak biraz anlamaya çalışmakta fayda var. Türkiye neden kendi başına başarısız oldu? Türkiye'de bazı elitist oluşumlar mı var? Bunlar; anglosaksonlar, içimizdeki irlandalılar, sabetaycılar, veya Yenigineliler veya pictler de olsa önemli olan, yakın geçmişimizle barışmak ve gelişme sürecinde Türkiye'nin başarısızlığının sebeplerini anlayabilmek. Elbette Yalçın Küçük, Türkiye'nin modernleşme sürecini bazı grupların tekelinde gibi göstererek yanlış yapmıştır ve gerici güçlerin elini daha da güçlendirmiştir ama "ilgi çekmeye çalışan bir şarlatan" olarak değerlendirmeden önce kendisinin nasıl bir boşluğu doldurğunu düşünmekte fayda var. **(altair, 02.01.2005 11:01)**

Üzerindeki tartışmalar, ne kötü okuyucularıyla ilgilidir ne de kendisini yanlış ya da doğru ya da eksik anlamakla ilgilidir. Eğer bir insan aydın olduğunu iddia ediyorsa ya da bu sıfat kimilerince ona layık görülüyorsa, bu insan bunun sorumluluklarını da yerine getirmelidir. Bu sorumlukların başında, aydının eserlerini, fikirlerini, teorilerini ortaya koyarken, neyin nasıl anlaşılacağını, anlaşılamayacağını, bunların bağlamının ne olacağını hesaba katma gerekliliği gelir Aydın'ın, ne bir popstar kaprisliliği ve kompleksli-

liği içinde olmaya ne "ben yazarım, anlayan anlar, anlamayanlardan bana ne" triplerine girmeye ne de eserlerinin arkasına saklanıp "okuyun işte, hepsi orda yazıyor" deme lüksü vardır. Kendisini savunmak, görüşlerine sahip çıkmak anlaşılır bir şeydir; kendisi oldukça zeki ve donanımlı bir insandır, söyleyecekleri üzerinde düşünmek, tartışmak kayda değer bir uğraştır. Yanlış anlaşıldığı, üzerine fazla gidilen meseleler de olabilir, bu her insanın başına gelebilir; ama eğer kendisi bir aydınsa, bir bilim adamıysa, Türkiye'de bilinmeyenleri, konuşulmayanları dile getirmek istiyorsa; derdi, daha iyi yaşanabilir bir Türkiye ise, kendisinin cevap vermesi gereken çok önemli sorular vardır. Bunları kısaca özetlemek gerekirse:

1) Yalçın Küçük 1993 yılında Paris'e gitmiş ve burada Apocularla, yani PKK ile bağlantı kurup Apo'nun ta yanına kadar girmiştir. Yaklaşık beş sene boyunca bu örgütün içinde yer almış, PKK'yı "Kürt diriliş hareketi" olarak değerlendirmiş, Apo ile beraber kitaplar yazmış, değerlendirmeler yapmış sonra 1998 yılında bir anda PKK'yı terkedip Türkiye'ye dönüp teslim olmuştur. Daha sonra da orda geçen günlerini "Türk aydınının Kürt hareketindeki keşif gücü" olarak değerlendirmiştir. Flash TV'deki programında, Küçük bir ara ağzından: "..devlet PKK meselesini çözmek istemedi, PKK'dan memnundu..." şeklinde laflar kaçırmıştır. Hatırlanacağı gibi Küçük, DGM'deki yargılanmasında, Apo'ya yapılacak bir suikasti dönemin muhalefet partisi liderinden (Mesut Yılmaz'ı ima etmektedir) haber alarak, Apo'ya bildirdiğini söylemiş daha sonra bunu savunmasında da belirtmiştir. Abdullah Öcalan da DGM sorgulamasında bunu onaylamıştır. Acaba Yalçın Küçük, PKK'nın yanına hangi amaçla gitmiştir, bir misyonu mu vardır, kendisinin dediği gibi amacı kürt hareketinin içinde keşif gücü olmak mıdır yoksa, ağzından kaçırdığı gibi, birileri için PKK'nın devamlılığını ve Apo'nun can güvenliğini sağlamak mıdır? Akrabası olduğunu dillendirmeyi çok sevdiği ve zaman zaman görüştüğünü söylediği, Dışişleri Bakanlığı İstihbarat Şefi Cenk Duatepe'nin, tam da o Apo'nun yanındayken, Suriye'de görevli olması nasıl bir tesadüftür?

2) Yalçın Küçük, Leyla Zana ve arkadaşlarını "Barzani'nin kuyruğuna takılmak"la suçlamakta ve son bildiriyi Barzani'nin girişimi olarak değerlendirmektedir. Yalçın Küçük burada açık açık yalan söylemektedir ve ucuz siyaset yapmaktadır. Leyla Zana'nın ve DEHAP'taki birçok ismin Apo'ya bağlı olduğunu, onun emirleri doğrultusunda hareket ettiklerini cümle alem bilmektedir. Apo'nun kendisi de Barzani'ye karşıdır ve onu ilkel milliyetçi olarak değerlendirmektedir. Yalçın Küçük de bunları çok iyi bilmektedir ama bilerek bunu bilmezden gelmekte, elinde hiçbir kanıt olmadığı halde, Barzani ile Leyla Zana ve arkadaşlarının işbirliği içinde olduğunu söylemekte, Paris Kürt Enstitüsü'ne ait ve sadece Türkiye'de yaşayan Kürtlerin imza attığı bildiriyi Barzani'ye mal etmek istemekte, işin içine Barzani'yi ka-

tarak, Türkiye'ye özgü Kürt meselesini Kuzey Irak'a taşımak istemektedir. Acaba Yalçın Küçük burda, kimlerın hassasıyetlerını öne çıkarmakta ve okşamaktadır? Leyla Zana ve Barzani arasında hiçbir ilişki olmadığını, Zana'nın Apo'dan emirleri aldığını bildiği halde neden yalan söylemekte ve konuyu çarpıtmaktadır? Acaba Ceviz Kabuğu'nda dediği gibi PKK'nın Barzani ile gidip savaşmasını mı amaçlamaktadır? Yalan yanlış kaynaklara dayanarak, neden molla kökenli bir aile olan Barzanıler'nin ısrarla Yahudi ya da İbranı olduğu yalanını söylemektedir?

3) Yalçın Küçük 6-7 Eylül olaylarını, Yahudi–Hıristiyan çatışması olarak değerlendirmektedir. Bunun için ortaya koyduğu kanıtlar nelerdir? Olaylarla ilgili eldekı onca belgeleri, kanıtları incelemeleri hiç okumamış mıdır? Neye dayanarak bunu söylemektedir? Yoksa amacı birilerini temize mi çıkarmaktır? Hadi bunları, hiçbirimizn bilmediği bellgeleri, kanıtları ortaya koyarak ispatladı diyelim, Çorum olayları, Maraş olayları, Sivas Katliamı, Gazi olayları gibi hadiseleri nereye koyacak? Bunları da sabetayist teorisiyle nasıl açıklayacak?

4) Kimileri Yalçın Küçük'ü İbrahim Şahin'e karşı yumruğunu masaya vurduğu için göklere çıkarmaktadır. İbrahim Şahin, suçu mahkemelerle tescil edilmiş, karanlık bir örgütlenmenin ufak bir çarkıdır, işi bitince de buruştulup bir kenara atılmıştır. Peki Yalçın Küçük, İbrahim Şahin'in zamanında başında olduğu örgütlenme (Özel Harekat Timi) ile ilgili şimdiye kadar en ufak bir söz söylemiş midir, bu örgütü kuranlar hakkında, bunların amaçları hakkında hıçbir tavır almış mıdır? Sıradan bir piyona karşı masaya elini vurmak ne kadar cesaret göstergesidir? Ki aynı Yalçın Küçük aynı programda, telefonla katılan eski bir MHP milletvekilinin, "bilim adamı değil bu adam" suçlamalarını olduğu gibi yutmuş, hiç sesini çıkarmamış, bu şahıs telefonu kapatırken, sağlıcakla kal hocam, görüşmek üzere hocam gibi laflar ederek uğurlamıştır. Bu ne perhiz ne lahana turşusudur hocam?

5) Yalçın Küçük'ün son yazdıklarını, görüşlerini savunanlar, dillendirenler neden hep belli bir kesimdir? Statükocu Kemalistler, emekli kurmay subaylar, eski bürokratlar, sağcılar, Türkçüler, Doğu Perinçek ve İP gibi partiler neden hep onun görüşlerini savunmakta ya da en azından benzer bir dili konuşmaktadırlar? Neden demokrat denilebilecek, solcu ya da çağdaş insanlar Yalçın Küçük'ün görüşlerini savunmamaktadır? Yok yanlış anlaşılıyor ya da anlaşılamıyor, kötü okuyucusu var, insanlar yanlış anlıyor gibi şeyh-mürit ilişkisini akla getiren argümanları kullanmak, sanki ortada bir peygamber ya da ermiş bir kişi varmış gibi davranmak, bir "bilim adamı" ya da aydın denilen bir insan için ne kadar doğru olabilir?

6) Yalçın Küçük, Türkiye ve Osmanlı tarihiyle, ekonomiyle ilgili ortaya koyduğu fikirleri bu işin uzmanlarıyla neden hiç tartışmamaktadır? Neden Ayşe Arman'la ropörtaj yapmakta, Ceviz Kabuğu'na çıkmakta ama mesela

İlber Ortaylı ile ya da Çağlar Keyder ile ya da Korkut Boratav ile ya da Baskın Oran ile ya da Fuat Keyman ile bu meseleri tartışmamaktadır? Fikirlerine o kadar çok güveniyorsa, bilimsel çalıştığını iddia ediyorsa, neden hep kaçak güreşmektedir, neden Türkiye'deki başka aydınlarla hiç ilişki kurmamaktadır? Yoksa derdi, akademik tartışma yapmaktan ziyade akıl hocalığı yapmak ya da belli güçlerin suyuna gitmek midir?

7) Yalçın Küçük, İdris Küçükömer gibi bir aydını neden ısrarla "islami kesimin sözcüsü" olarak görmektedir, çalışmalarını tamamen bilimsel biçimde yapmış, var olan tartışmalara değişik bir pencereden bakmış, sol-sağ kavramlarını inceleyip bürokratik ve jakoben elitistlerin ne kadar ilerici olabileceğini sorgulayan bir aydını durup dururken tartışmak istemesi nedendir? Onun fikirlerini çürüterek ya da "İdrisiler" diye küçümseyerek neyi ortaya koymak istemektedir? Neden kendisini ısrarla, devletten daha devletçi olmuş, halktan ziyade sermaye tabanına göre siyaset yapmış Necmettin Erbakan ile yan yana koymak istemektedir? Neden Küçükömer'in Düzenin Yabancılaşması kitabına takıp da sonradan çıkan kitaplarına, çalışmalarına hiç atıfta bulunmamakta ve bilimsel bir hile, üçkağıt yapmaktadır? Aydın olmak kolay bir iş değildir. Bu, sorumlukların dışında, vicdan ve medeni cesaret ister. Yalçın Küçük, zekasına ve donanımına karşın bunlardan sınıfta kalmış, araştırmalarını, teorilerini, hep belirli eksende oluşturmuş (ne olduğu da malum), bunun için her türlü çarpıtmayı kullanmış, yanlış yönlendirmeler yapmış, yalan söylemiş, yanlış bilgi vermiş, eksik ya da taraflı kaynak kullanmıştır. Sonuçta her teori, doğruluğunun, yanlışlığının ötesinde, kendini güç-iktidar söylemlerine göre konumlandırarak ifade bulur değişen güç-iktiadar ilişkilerine göre, doğruluğu yanlışlığı farklı zamanlarda, farklı eksenlerde tartışılabilir. Ancak teoriler, bazen de Yalçın Küçük'ün yaptığı gibi, belli güç-iktidar ilişkilerini perdelemek, maskelemek için kullanılır, kendisinin ciddiye alınması gerektiği nokta da budur, neyin üstünü örtmek, kapamak, kimleri temize çıkarmak, kimleri yerin dibine sokmak, neyi eleştirip neyi eleştirmemek, ufak ayrıntılardan koca bir ülke tarihi çıkarmak.. bunlar; Yalçın Küçük'ün maskelemek, perdelemek ve akıl hocalığı ya da şeyhülislamlık yapmak istediği güç-iktidar ilişkilerinin tezahürü olarak ortaya çıkmaktadır hep, bunları bir bilimadamı'nın ya da aydının masum çalışmaları ya da farklı düşünceleri olarak görmek ya safiktır ya kör bir inançtan gelen zihniyetin dışavurumudur ya da tam olarak o güç-iktidar ilişkilerinin savunucusu olmaktır.

Son olarak hiçbir aydın ismini tarihe altın harflerle yazdırmak için yaşamaz, yazılmasına da gerek yoktur; önemli olan doğru yerde doğru şeyleri söyleyebilmiş olmaktır. Onu değerli kılan ve ilerde de değerli kılacak olan budur. Ki zaten tarih dediğimiz şey de ne ışıklı tabelalarla süslü bir barlar ve gazinolar sokağıdır ne de kalın bir imza defteridir. Yalçın Küçük'ün ne

kadar aydın olabildiği de gayet iyi açıklanmıştır. Kendisinin tarihte nasıl bir yer edindiği çoktan belli olmuştur. **(red kite, 04.01.2005 04:18 ~ 12.04.2005 13:48)**

Can Yücel'in "Yalçın Küçük'tür ama mide bulandırır." sözünün hatırlatılması üzerine "Can bizim canımızdır." diyerek can babaya muhteşem bir selam göndermiştir. **(spleen parnasien, 04.01.2005 12:55)**

Aynı zamanda Sosyalist İktidar, Toplumsal Kurtuluş, Yeni İnsan, Ekin Belleten, Dünya Solu, Hepileri dergilerini çıkartmıştır. "Edebiyat Dostları" adlı edebiyat dergisi, "Yeni Ülke" ve "Aydınlık" gazetelerinde dönem dönem yazmıştır. **(redo, 04.01.2005 21:22)**

Yalçın Küçük'ün son zamanlarda sabetaycılara takmış olmasının sebebi olarak iki olasılık öne çıkıyor. Bir, kendisi Türkiye'deki sabetaycıları yeni keşfetmiş ve "vay anasını sayın seyirciler, ben neler öğrendim" deyip olayın üzerine gitmeye karar vermiştir. Düşük bir ihtimal. İkinci ve en güçlü olasılık, Türkiye'ye Büyük Ortadoğu Projesi bağlamında "ılımlı islam" rolü çizilmesi, ve bu konuda Washington'daki Yahudi lobilerinin ve yeni muhafazakarlık içerisindeki Yahudilerle Türkiye'deki yoldaşları/kuklaları arasındaki ilişkiye bir tepki olabilir. Nitekim milliyetçi/radikal Arap islamına karşı Türkiye'ye "ılımlı islam modeli" rolü biçen ABD'nin Fethullah Gülen gibi kişileri himayesine alması ve Türkiye'ye ılımlı din (islam) ve mistisizm pompalamaya başlamasına bir tepki olarak görüyorum kendisinin son çıkışlarını. ABD'dir yapar; komünistlere karşı faşistleri, radikal dincileri kullanır, radikal dincilere karşı da ılımlı, uslu çocuk dincileri, ki küresel düzen içerisinde fazla sorun çıkarmasınlar. Ama sen Washington'dan Türkiye'ye rol biçeceksin, milliyetçi Arap islamıyla mücadelene Türkiye'yi karıştıracaksın, hatta Türkiye'yi Osmanlı'nın parçalanma dönemindeki bir şekle sokmaya çalışacaksın ve buna Türkiye'den hiç ses çıkmayacak.
Orada dur! Tabi kendisinin bir ırka bu kadar yüklenmesini ve hezeyanlarını tasvip etmiyoruz. **(altair, 05.01.2005 12:55)**

Şehit edebiyatı'yla,vatan millet sakarya mantığıyla, Kürt sorununun kesinlikle çözülemeyeceğini söyleyen kişi. **(armadores, 14.01.2005 13:24 ~ 31.01.2005 13:38)**
"Profesörlerin çoğu, öğrencilerinden cahil." diyerek takdirimi toplamış düşünür. **(subzero5, 16.01.2005 00:02)**
"Kasılmamış" zihinleri fersah fersah açan etrafındakilerin / etrafımızdakilerin aslında ne kadar leş olduğunu tekrardan hatırlatmış aynı zamanda "dokunulmaz" zannedilen oyuncaklarla oyalananların, bir şeylerin bekçiliği ile

varolduğunu zanneden dallamaların irinini akıtmış, sel etmiş bir güzel insan. Kendisi; kendisi ile "tartışırken", "var olma" stratejisini "kutsal" veya "kutsallaştırılmış" kavramlar ve bunların yardakçılığı üzerine kurmuş ahmaklara rağmen keyiften keyife sürüklemiştir..
Aynı zamanda peşin ve perakende ayarlarından Nazım Hikmet de nasibini almıştır ki böyle adamların kanından beslenen parazitler aynen yukarda söylenenleri uygulayarak "vay efendim sen nasıl olur da" makamından gakguklamaya başlayacaklardır..
İki beden civarında bol geliyor bu memlekete. **(katil balina, 16.01.2005 03:00)**

Biraz önce Orhan Pamuk için "romanlarında islam diye Kabala yazıyor." diyerek gönlümü fethetmiş bir şahsiyettir. Kim ne derse desin zarif de bir insandır. Sahi kuzum, hayat zaten bir komplo değil mi ki teorisi ayıp olsun? **(lekelimelek, 16.01.2005 03:08 ~ 03:09)**

İkinci kez katıldığı Ceviz Kabuğu programındaki en tatlı yorumlarından bir tanesi "Sizin içinizde ne var ?" sorusuna verdiği yanıt olmuştur. "Nedenini bilmediğim bir sorumluluk duygusu bana bunları yaptırıyor, yazdırıyor." dedikten sonra, muzur sunucumuz Hulki Cevizoğlu: "Acaba içinizde ne var, bir şeytan mı?" diye sormuş, Küçük de: "İçimde isyan var!" demiştir. Cevap üzerine Kabuk: "Kaç yaşına kadar sürecek isyanınız?" sorusunu yöneltmiş: "Ben hep 16 yaşındayım." cevabını alınca da "O yaşta isyan olur mu?" sualini yöneltmiş: "Bende erken başlamış." cevabını alınca saf zeka'nın karşısında, durmak zorunda kalmıştır. Bir de Orhan Pamuk'un Türkiye'de okunmadığının ispatı var ki Ceviz Kabuğu'nda izah ettiği, dinledikten sonra Pamuk'a acımamak imkansız: Radikal Gazetesi, ünlü yazarın övüldüğü İngilizce bir yazıyı tercüme etmiş. İngilizce yazıda Pamuk'un kitabındaki en önemli karakterlerden birisi Türkçe "kara", ingilizceye "black" olarak çevrilmiş. İngilizce övgü yazısını Türkçe'ye çeviren ekip ise "black"i "kara" yerine "siyah" olarak çevirmiş. Ve kimse fark etmemiş, yazı öylece yayınlanmış Radikal'de. Bir yazarı övmeye çalışırlarken, gazete ekibi kendilerinin okumadığını yazmışlar aslında. Hoca'nın zeka ve dikkatini takdir ederken, bahsi geçen yazar'a Allah kolaylık versin diyoruz. İki değil, dört beş beden büyük geliyor bize. **(anoktale, 16.01.2005 12:42 ~ 24.04.2005 21:00)**

"İsyan" adlı kitabında Tayyip Erdoğan'a hakaret ettiğinden dolayı hakkında dava açılmış olan kafayı geri dönülemeyecek bir biçimde kırmış amca.. **(niels bohr, 21.04.2005 17:32)**

Bozkırkurdu'ndan alınan bilgiye göre, son kitabında Halil İnalcık'a "vakanüvis" diyen adam. Vakanüvis'in pejoratif anlamda kullanıldığını düşünüyor, analitik mantık'a sahip olmak başka şey tabii, diyorum. Yaradanım kırmızı kaşkolunu boynundan eksik etmesin. **(grimak, 25.04.2005 13:57)**

Yazdığı kitapların ciddi bir editörün elinden geçmesi lazım. Özellikle de son basılan kitapları sanki yazılmış ve tekrar gözden geçirilmeden basılmış gibi. **(gulgamış, 01.05.2005 04:02)**

Hayatının ayarını, önceki hafta Mehmet Ali Kılıçbay'ın Aktüel'deki yazısıyla alan komplocu: "... Yalçın Küçük 'İsyan' adlı kitabında 'Bu başbakanlığa oturtulmuş kişi, islam tarihinde yazılı cahiliye döneminden kalma bir kişidir. Bana göre Deli İbrahim'den sonra Türkiye'de hükümet etmeye gelmiş en bilgisiz kişidir.' demiştir. Yalçın Küçük cahiliye'yi 'bilgisizlik' anlamında alıyor. Oysa bu özel bir terim olup Arapların İslamiyet öncesi dönemini işaret eder. Vurgu, bu dönem insanlarının bilgisizliği üzerine değil, ahlaki olgunluğa ulaşmamışlıkları üzerinedir. Nitekim Kur'an'da cahiliye sözünün geçtiği 4 ayetten 3'ünde kelime tamamen bu anlamda kullanılmıştır. Zaten Arap dilinin en güzel şiirlerinin yazıldığı bu dönemi, bir bilgisizlik çağı olarak görmek, kelimenin harcıalem anlamı içinde kalındığının göstergesidir. Cahiliye dönemini İslam tarihinin bir parçası olarak ifade etmek cahilliktir. Hayatının ilk 25 yılını sarayda bir odada, hep öldürülme korkusuyla geçiren Sultan İbrahim, deliydi ama bilgisiz değil. Tamamen cahil Osmanlı yöneticisi kıtlığı ise hiç çekmiyoruz. Örneğin Ali Suavi'yi sopayla öldüren ve imzasını bile atamayan Yedi Sekiz Hasan Paşa ve Celali'yken Sadrazam olan İpşir Mustafa Paşa..." **(cnbce, 05.05.2005 05:31 ~ 05:45)**

Mehmet Ali Kılıçbay'ın 670 sayfalık kitaptan 2-3 satır cımbızlayarak ayar vermeye çalıştığı yazar. Bu taktiğe bir örnek vermek gerekirse: Mehmet Ali Kılıçbay Aktüel'deki yazısında, Yalçın Küçük'ün "İsyan" isimli kitabında söylediği sözler için "..ve cahiliye dönemini İslam tarihinin bir parçası olarak ifade etmek cahilliktir." demiş. Oysa Yalçın Küçük, "İslam tarihinde yazılı cahiliye dönemi" demiş ki Mehmet Ali Kılıçbay da, içinde cahiliye döneminin anlatılmadığı bir İslam tarihi eseri gösteremez bugün bize. **(bozkurdu, 06.05.2005 20:36 ~ 20:37)**

Albert Einstein'ın dolabında aynı takım elbiseden bir sürü olduğu söylenirmiş; böylece o kadar düşüncenin yanında bir de üstüne ne giyeceğini düşünmesi gerekmezmiş sabahları. Söylentinin doğruluğu konu dışındadır. Konu içinde olansa, Yalçın Küçük'ün dolabında kaç tane kırmızı atkı olduğu ve kırmızı atkısının bir tane olduğu eski zamanlarda acaba sabahları hangi atkıyı takacağını düşünüp düşünmediği sorularıdır. Albert Einstein hemen hep aynı giysiyi giymesiyle kendisine istemsizce mütevazı bir imaj yaratmış, düşüncenin nitelik ve niceliğinin kılık kıyafete yansıması gerekmediğini anlatmıştır. Yalçın Küçük acaba ne anlatmıştır? Tabii ki Albert Einstein ile kıyaslanacak uhrevi bir mesaj beklemez kimse; ama o kadar yazının üstüne bir kırmızı atkıya gözün takılması, tüm tespitleri, komplo teorilerini, soyağacı bilimi çalışmalarını bir kalemde heder ediyor. **(lego, 17.05.2005 02:47)**